

ŽELEZAR

JESENICE, DNE 8. APRILA 1982

ŠTEVILKA: 14 • LETO: XXXI

Naš kovinar, svobodno glasilo delavcev, ki je kot predhodnik Železarnja začel izhajati 26. januarja 1973. Železarnja izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstdnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glasilo je ob 25-letnici predsednik Tito oblikoval v znamenito zvezdo s srebrno zvezdo. Glavni in odgovorni urednik: Joža Van - Naslov: Uredništvo Železarnja, SZ - Železarna Jesenice. Štampilke internih telefonov: urednik 2618, administracija 2619 in 2620. Tisk: TK Gorenjski tisk, Kranj. Opombe: prometnega davka po pristojnem mnenju rev. 421/7.

OSKRBLJENOST Z OSNOVNIMI SUROVINAMI ZA JEKLARNO

Stanje zalog in tekoče dobave osnovnih surovin za proizvodnjo v jeklarni postaja kritično. Na tako stanje vplivajo zmanjšane in nerealizirane pogodbenne dobave surovega železa, starega železa, ferolegura in tekočih goriv.

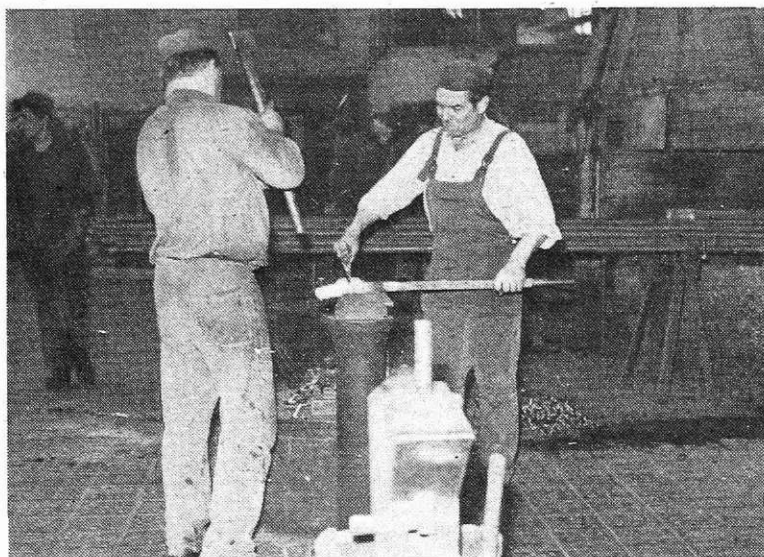
V mesecu marcu smo pričeli nujen remont plavža št. 1, ki ga nismo mogli več odložiti, saj je plavž obratoval skoraj brez izolacije in poleg

stalnih motenj v proizvodnji celo že ogrožal varnost dela. Načrtovano zmanjšanje količine izdelanega surovega železa smo poskušali nad-

knaditi z nabavami od drugih jugoslovanskih proizvajalcev oziroma iz uvoza. V času remonta plavža št. 1 je bila tehnično tudi najboljše prilagoditev za rekonstrukcijo žerjava v skladišču ostružkov, kar je preprečilo forsirano proizvodnjo groblja na plavžu št. 2 z večjim deležem ostružkov v zasipu. Na ta način je do 31. marca dodatno izpadla proizvodnja 30 do 40 ton groblja dnevno. Zaloge hladnega groblja so pošle 29. marca, tako da smo bili prisiljeni zmanjšati delež groblja v vložku SM jeklarne celo pod 40 % in smo na eni peči pričeli obratovati tako, da smo grodelj zamenjali s koksom. Tak način dela zmanjšuje proizvodnjo, predvsem pa onemogoča izdelavo kvalitetnega programa, kar povzroča odstopanja od planskih obvez.

Ker se pomanjkanje surovega železa pridružuje še pomanjkanje starega železa in goriv, smo bili pri-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Sodelavci v kovačnici (Foto I. Kučina)

ZANEMARJENE VREDNOTE SOCIALISTIČNE REVOLUCIJE

Zveza komunistov in še posebno tovariš Tito sta večkrat opozarjala na odločno bitko proti pojavom malomeščanske psihologije, potrošniške družbe, ki odtuja, dehumanizira in razvrednoti človeka, kar močno škoduje naši samoupravni družbi. To pa so žal preveč ostala le opozorila brez ustrezne idejnopolitične in vzgojnopedagoške aktivnosti. Tako se vedno bolj srečujemo s pojavi, ki so popolnoma tuji naši socialistični samoupravni družbi in moralnim vrednotam, ki so se oblikovale v naprednem delavskem gibanju in socialistični revoluciji. Tem pojavom zapadajo tudi mladi, ki moralno etične vrednote in lepote življenja velikokrat zamenjajo za en sam cilj — v čim krajšem času si ustvariti osebni standard, kakršnega so si generacije pred njimi ustvarjale tudi več desetletij. Denar je za mnoge postal edina vrednota, na poti do njega pa kaj radi zaobidejo temeljne moralne in humanistične norme. Na tem pa so se začeli lomiti tudi medbojni človeški odnosi.

Ali je moralno in humano, čim lažje preživeti siht ob dejstvu, da mora zaradi tega več delati sodelavec ali pa je delo slabo opravljeno, obenem pa se razburjati ob kuvertah drugih, ki več zaslužijo. Ali je moralno, da se do delovnih naprav, strojev, surovin, energije, ustvarjene nove vrednosti in področja, ki so družbeno sredstva in družbeno lastnina, obnašamo skrajno neodgovorno, površno in neprizadeto, hkrati pa se razburjamo ob nižjih osebnih dohodkih, ki nam ne omogočajo uresničiti naših materialnih ambicij. Ali je moralno zahtevati čim več, dati pa čim manj. Ali je moralno vsestransko kritizirati in negodovati, ne da bi sami z aktivnim delom v delegatskem sistemu poskušali vplivati na spreminjanje razmer in odстранjanje problemov. Ali je moralno, če ravnamo drugače, kot velewa ustava, zakon o združenem delu, samoupravne listine...

Vse to in še bi lahko naštevali, je nedvomno pogojeno še s podedovanimi ostanki preteklih, preživetih moral, z odprtostjo naših meja, prek katerih prihajajo tudi vplivi nam tujih moral, prežetih z malomeščansko psihologijo potrošniške družbe in ne nazadnje s premajhno tovrstno angažiranostjo naprednih družbenih sil z zvezo komunistov na čelu. K temu pa bi lahko dodali še vrsto napak, ki smo jih naredili v našem razvoju v sistemu vzgoje in izobraževanja, vrednotenju del in opravil in sploh delitvi osebnih dohodkov in končno tudi z našim oportunistom, nekritičnostjo in nedoslednostjo.

Tovariš Tito je v razgovoru z uredništvom zagrebškega Vjesnika pred šestimi leti med drugim tudi poudaril: »Če ni nadzorstva, če ni kritike in samokritike, ki ji dajem prednost, potlej družba polzi v blato, drsi v vse hujše in hujše oportunistične in druge sfere, tuje in nesprejemljive nam komunistom, tuje razvoju proletarske revolucije in izgradnji socializma na pravih temeljih...« Vse to smo močno zanemarili ob zapletenih domačih in mednarodnih gospodarskih gibanjih in težkih mednarodnih odnosih, kar pa seveda ne bi smelo biti opravičilo za naš inertni ali celo ignorantski odnos do teh vprašanj.

Dejstvo je, da smo v Jugoslaviji z zmago socialistične revolucije ustvarili realne, uresničljive možnosti za zgraditev humane socialistične samoupravne družbe. Povojni razvoj in rast gospodarstva pa sta dala tudi materialne možnosti za tak razvoj. Toda možnost še ni resničnost, pravijo marksisti, kajti dokler možnost ostane zgolj možnost, ji zmerom stoji nasproti še druga, tudi več ali manj realna možnost ali celo več drugih možnosti. In mi smo še vedno v obdobju preobrazbe naših družbenih odnosov, torej tudi pod vplivom starega, preživelega, kakor tudi različnih tujih vplivov, odporov in podobno. Ta prehod možnosti v resničnost pa pri nas ni prepuščen stihiji, temveč delovanju socialističnih in demokratičnih ustvarjalnih sil družbe z zvezo komunistov na čelu, pri čemer pa smo bili različno uspešni.

V tej bitki iz možnosti v resničnost smo pri nas ustvarili z ustavo, zakonom o združenem delu in drugimi sistemskimi rešitvami tudi odnose, v katerih neposredni proizvajalci sami uravnavajo svojo usodo in v katerih se oblikuje socialistična zavest. Manj smo bili uspešni pri ustvarjanju ustreznih kulturnih pogojev, v katerih bi se neposredni proizvajalci usposabljali za upravljanje in se razvijali kot svobodne socialistične osebnosti. Ob vsem tem pa nam vsaj na našem območju manjka čvrstejša akcije in dejavnosti naprednih družbenih sil z zvezo komunistov na čelu v pogledu idejnega vplivanja in krepitve progresivnih, socialističnih težaj, oblikovanja socialistične zavesti delovnih ljudi mobilizacijskega in organizacijskega delovanja med ljudmi, kar je pogoj za premagovanje vseh obravnavanih slabosti in za preobrazbo socializma kot možnosti v socialistično samoupravno družbo kot resničnost.

Precej moralnih vrednot in kreposti, izblikovanih v naprednem delavskem gibanju, socialistični revoluciji in povojni obnovi in izgradnji domovine, smo zanemarili, ko bi jih morali manj deklarativno in bolj dejavno vgrajevati v našo današnjo bitko za gospodarsko stabilizacijo in ustvarjanje resnične socialistične humane samoupravne družbe.

ČLANI DRUŠTVA RMIT KRITIČNO O SVOJEM DELU

Člani društva rudarskih in metalurških inženirjev in tehnikov so se zbrali na rednem občnem zboru v četrtek, 1. aprila, v Kazini in pregledali svoje dveletno delovanje, o čemer je poročal predsednik društva Joža Arh.

V društvu je včlanjenih 185 inženirjev in tehnikov. Na občnem zboru se jih je zbralo štirideset in so le z upoštevanjem upravičene odsotnosti tistih, ki so bili na delu, dosegli

po statutu potrebno minimalno prisotnost — četrtno članstva. To je kaj ključna podoba aktivnosti inženirjev in tehnikov, ki so vključeni v

(Nadaljevanje na 3. strani)

KLJUB NEGATIVNIM POJAVOM IN TEŽAVAM - DOBRI DOSEŽKI

Le še en teden nas loči od pričetka devetega kongresa Zveze komunistov Slovenije in čeprav priprave na našem območju niso v vseh okoljih potekale kot sestavina vsakodnevnih družbenopolitičnih aktivnosti, so v mnogih sredinah kritično spregovorili o kongresnih dokumentih in se skozi le-te soočili tudi s konkretnimi razmerami v svojem okolju in dali tudi vrsto pobud za spreminjanje stanja oziroma odpravljanja razvojnih slabosti.

V mnogih razpravah pa so bile v ospredju le preveč samo slabosti in odstopanja, prisotna v našem razvoju v obdobju med obema kongresoma, ob nezadostnem poudarku tudi nekaterih pomembnih dosežkov, ki smo jih dosegli v tem obdobju. Marsikje pa so razmere pri nas obravnavali tudi preveč ločeno od

razmer v svetu, ki so značilne po tem, da so se v času med obema kongresoma stopnjevala protislovja, zaostritve in spopadi in da je svet zajela globoka ekonomsko-strukturna in družbena kriza. V svetu narašča brezposelnost, ustavljajo se tovarne, lakota še vedno domuje na zemeljski obli, ob tem pa poskušajo razviti

zadržati svoje prednosti ravno na račun manj razvitih. Vsak dan se odpirajo nova vojna žarišča ob nenehni oboroževalni tekmi in pritiskih za podrejanje držav blokovski politiki. To je le nekaj značilnosti, ki so bile v svetu prisotne v obdobju med dvema kongresoma in ki so zapustile določene posledice tudi v našem razvoju.

Šele tako vsestranske razprave lahko poglobijo in utrdijo naša spoznanja o družbenoekonomskih in političnih razsežnostih posameznih pojavov in procesov v družbi, o nji-

(Nadaljevanje na 3. strani)

DANES VOLILNA KONFERENCA OSNOVNIH ORGANIZACIJ SINDIKATA ŽELEZARNE

Danes se bo sestala volilna konferenca osnovnih organizacij zveze sindikatov naše železarnje, na kateri bodo obravnavali poročila o delu sindikata v lanskem letu, izvolili nove organe konference osnovnih organizacij sindikata Železarnje, za katero so bili delegati že izvoljeni na konferencah osnovnih organizacij zveze sindikatov v TOZD in delovnih skupnostih ter sprejeli program dela in finančni načrt za leto 1982.

Delegati so za volilno konferenco že z vabilom prejeli obsežno pisno poročilo o delu konference osnovnih organizacij sindikata Železarnje, izvršnega odbora in njegovih organov. Poročilo obravnava vsa področja delovanja organov in organizacij zveze sindikatov v Železarni, ki je izhajalo iz zadnjih kongresov Zveze sindikatov Jugoslavije in Slovenije, konferenc Zveze sindikatov Slovenije in tretjega kongresa samoupravljalcev Jugoslavije.

Poročilo navaja, da je bil sindikat Železarnje prisoten na vseh področjih življenja in dela v Železarni, pri vseh najpomembnejših odločitvah in opredelitvah, pri čemer pa prav go-

tovo premalo razmejuje, pri čem in kdaj je bila dejansko prisotna celotna organizacija oziroma vsaj večina v sindikatu organiziranih delavcev, kdaj pa le posamezni organi ali predstavniki organov. Preveč se namreč v poročilu enačijo posamezni organi ali predstavniki z organizacijo čez 6.300 organiziranih delavcev.

Prav gotovo manjka v poročilu kritična ocena delovanja osnovnih organizacij zveze sindikatov, na katerih bi dejansko morala sloneti vsa družbenopolitična dejavnost zveze sindikatov in ki v preteklosti ni bila najboljše, kar dokazujejo tudi nekatere neuspele akcije, neizvršeni

(Nadaljevanje na 2. strani)

REMONT PLAVŽA 1 PRED ZAKLJUČKOM

Po 35 dneh remonta plavža 1 že lahko rečemo, da bo remont opravljen praktično pravočasno. Čeprav smo še pred nekaj dnevi zaostajali štiri dni za planom, nam je uspelo zaostanek znižati na nekaj ur.

Doslej je bilo vgrajene za več kot 300 ton jeklene opreme, v glavnem konstrukcije. Tudi ves ognjeodporni material je skoraj že vgrajen, bilo ga je prek 65 ton.

Cevarska dela še niso popolnoma zaključena, prav tako ne dela na končnem betoniranju kanalov in tlaka.

Ključavničarji so kljub večjim spremembam pred zaključkom. Intenzivno testiramo elektro pogone poševnega dvigala, sond in zapornih naprav. Ključavničarji vzdrževanja plavž delajo še na remontu vsipnega voza za plavž št. 2 za plavž št. 1 pa je že zaključen. Vzoredno ojačujemo tudi konstrukcijo proge poševnega dvigala. Usklajeno z vsemi deli delajo tudi delavci Pleskarja na antikorozijski zaščiti.

Da vsa ta dela potekajo kolikor toliko v redu, moramo pohvaliti vse izvajalce, ki kljub včasih nemogočim razmeram najdejo skupne in zadovoljive rešitve.

Na zelo majhnem prostoru je včasih delalo čez 200 ljudi v več etažah, ker se dela med seboj prepletajo. Delovišče izgleda kot velikanško mravljišče, kjer se reže in vari, zida in pleska.

Pred začetkom in med remontom smo imeli kopico težav. Zaradi neustreznega materiala za plašč peči smo elemente za predstavo dobili prepozno in smo med remontom morali odtegniti del delavcev za predstavo. Prav tako nismo dobili celotnega ognjezdružnega materiala, ampak je prihajal še med remontom.

(Nadaljevanje na 2. strani)

V MARCU DOSEGLI SKUPNO PROIZVODNJO IN PRODAJO

Po podatkih, ki jih zbira statistika na sektorju za ekonomiko in organizacijo, so v mesecu marcu proizvodne temeljne organizacije dosegle skupno proizvodnjo v količini 126.135,6 ton, kar je 0,3 % več, kot je bilo predvideno z družbenim načrtom in 3 % več od predvidevanj v operativnem programu. Za prodajo je bilo v tem času izdelanih 39.480,7 tone naših izdelkov ali v odnosu na družbeni plan 6,7 % več, v odnosu na operativni načrt pa 7,5 % več.

Delavci v TOZD Plavž so v enem plavžu, zaradi remonta drugega, izdelali 7.532,9 tone groblja ali 12,3 % več, kot sta predvidevala družbeni načrt in operativni program, ki sta bila enaka. V TOZD Jeklarna pa so delavci kljub težavam z grobljem in ostalimi surovinami, ob štiriidnevni polovični redukciji električne energije, izdelali 41.275,5 tone surovega jekla in za družbenim načrtom in operativnim programom zaostali le 1,7 %.

OSKRBLJENOST Z OSNOVNIMI SUROVINAMI ZA JEKLARNO

(Nadaljevanje s 1. strani)

siljeni 29. marca ustaviti SM peč 1. Izdelana je bilanca vložka, ki kaže, da v letu 1982 trenutno še nimamo zagotovljenih 28.000 ton belega surovega železa, 3.000 ton kokilne zloznine, 14.000 ton legur in 8.000 ton starega železa, tako nam skupaj manjka 53.000 ton železne substance.

Mesечно potrebujemo 29.200 ton jeklenega odpadka in 16.800 ton belega surovega železa. Za mesec april nam manjka 6.300 ton jeklenega odpadka in 3.000 ton belega surovega železa, medtem ko 3.000 ton belega surovega železa, ki naj bi ga dobili iz RMK Zenica, doteka zelo neravno kljub stalnim urgencam, tako da se manjko belega surovega železa lahko še poveča. Takšno pomanjkanje železne substance lahko povzroči izpad jekla samo v mesecu aprilu do 10.000 ton, če ne uspemo zagotoviti dodatnih virov surovin.

Tudi zaloge mazuta so minimalne (trenutno je v rezervoarjih približno

700 ton mazuta z nizkim žveplom, kar zadošča za devetdnevno obratovanje, nimamo pa nobenih zagotovil za redno oskrbo v naslednjih tednih. Vsi navedeni vzroki vodijo v razmišljanje o ustavitvi še ene SM peči, s čimer bi preprečili skoraj popolno ustavitve SM jeklarne, seveda ob zmanjšani proizvodnji surovega jekla.

Zaloge surovega jekla pred valjar- no bluming-štelke znašajo približno 5.000 ton, tako da bi ob ustavitvi obeh SM peči v mesecu aprilu že konec meseca zmanjkalo vložka tudi v valjarni bluming-štelki in zatem v predelovalnih TOZD, kar bi že v mesecu maju povzročilo izpad jekla za domače kupce in izvoz.

Pomanjkanje ali celoten izpad oskrbe z masovnimi ferolegurami, kot so: FeSi, Si metal, FeCr, FeNi itd., povzroča izpad tipičnih izdelkov naše železarnice. Že v mesecu marcu smo ustavili izdelavo dinamov jekla, kar se že odraža v proizvodnji hladne valjarne Bela, kjer trenutno že

miruje peč za razoglitčenje. Nerjav- nih jekel praktično ne delamo, teža- va pa je tudi v proizvodnji jekla za elektrode, patentirano žico itd. Nizek delež grodlja v vložku povzroča tudi težave pri pripravi jekla iz odlitkov na napravi za kontinuirno vlivanje, kar dodatno zmanjšuje učinkovitost jeklarne in valjarne.

Iz navedenih vzrokov smo pristo- pili k naslednjim akcijam:

— organizirano je dodatno zbiranje jeklenega odpadka v Železarni, s čimer naj bi v mesecu aprilu pridobi- li 1.000 ton,

— povečali bomo predelavo nasi- pa in s tem pridobivanje starega železa iz talilniških odpadkov,

— rešen je dovoz ostružkov na plavž št. 2, s čimer bomo povečali proizvodnjo lastnega grodlja za 30–40 ton dnevno,

— vodimo razgovore z RMK Ze- nica o zamenjavi brazilske rude, ki je v Bakru, za belo surovo železo.

Vsi ti ukrepi bodo omilili nastalo situacijo, ne morejo pa je v celoti rešiti. Še vedno je neresen izpad dobave jeklenega odpadka zaradi manjšega izvoza elektrod. Zmanjšanje je delež lastnih odpadkov zaradi manj uvoženega polfabrikata, domači dobavitelji zmanjšujejo doba- vo jeklenega odpadka in ferolegur.

Rešitev vidimo predvsem v pove- čanih dobavah grodlja v okviru do- govarjanj z RMK Zenico, v boljši oskrbi z jeklenim odpadkom od domačih zbiralcev in v realizaciji planiranih dobav iz klirniškega pro- dročja. Vsi dosednji razgovori in sprejeti dokumenti kažejo na to, da bo poleg tega nujno potreben dodaten uvoz tako grodlja in jekle- nega odpadka, kakor tudi najnujnej- ših ferolegur. Za ta dodaten uvoz bo potrebno pridobiti devizna sredstva iz termiskega odkupa, ki bi jih vračali iz sredstev, ustvarjenih z lastnim izvozom, skupnim izvozom s predelovalci in združevanjem deviz- nih sredstev po samoupravnem spo- razumu samoupravne skupnosti za ekonomske odnose s tujino. Reševa- nju nastale situacije bo pomagalo tudi skrajno varčevanje in dosledna realizacija programov za lastno pri- dobivanje surovin.

Podpredsednik poslovnega odbora
Boris Bregant

REMONT PLAVŽA 1 PRED ZAKLJUČKOM

(Nadaljevanje s 1. strani)

Zaključena tudi niso bila dela na prašni vreči, ki bi morala biti gotova mesec dni pred začetkom remonta.

Do sprememb je prihajalo tudi v dokumentaciji in marsikateri del smo morali na hitro izdelati v stroj- nih delavnicah in prepričani smo, da nam bodo še do konca remonta pomagali s hitrimi uslugami. Do- končna gradbena dela moramo prilagoditi nastalim razmeram in le dobremu sodelovanju z gradbenimi delavci se lahko zahvalimo, da z deli ne kasnimo.

Sedaj prihajamo v fazo dokonča- nja del in marsikatero stvar moramo prilagoditi tehnološkim zahtevam. Vendar upamo, da bo plavž št. 1 pravočasno na red za izdelavo grodlja, ki je v trenutni situaciji velikega pomena za delo v jeklarni in ostalih TOZD. Obširnejšo informacijo o re- montu in o plavžu pa bomo posredo- vali ob zaključku remonta.

PREDSTAVLJAMO VAM PREDSEDNIKE SAMOUPRAVNIH ORGANOV

Naš današnji sogovornik je IBRAHIM TUBIČ, predsednik odbora samoupravne delavske kontrole v TOZD Hladna valjarna Bela. Dela v oddelku za regeneracijo in nevtralizacijo kot asistent za ekološke pogoje TOZD Hladna valjarna Bela.

»Naš odbor samoupravne delavske kontrole je v tej mandatni dobi sprejel program dela, ki je razdeljen na dva dela, na naloge pristojnosti in odgovornosti, ki so določene s pravilnikom o organiziranju in delu samoupravne delavske kontrole v temeljni organizaciji, predvsem v 21. členu tega pravilnika in na drugi del, ki se nanaša na aktualno proble- matiko temeljne organizacije.

Za lažji nadzor nad delom samo- upravnih organov smo določili po dva člana odbora, da spremljata delo posameznih samoupravnih organov. Ti člani so na sejah teh or- ganov vedno navzoči in o njihovem delu poročajo na sestankih samo- upravne delavske kontrole. Na naših sestankih smo precej razpravljali tudi o kvartalnih, polletnih in letnem poslovnem poročilu.

Usmerili so se, kot je pojasnil, tudi na kritične analize preskrbljenosti temeljne organizacije z vložkom, ka- drovske problematike, izvajanja nadurnega dela, vzdrževanja in drugih problemov. »Nadzorujemo zasedenost delovnih mest po norma- tivu. Število nezasedenih delovnih mest se sicer spreminja iz meseca v mesec, vedno pa nam manjka okoli 10–20 delavcev. To, da imamo polnoštevilno zasedbo, je pomembno predvsem takrat, ko delamo s polno zmogljivostjo. Analiziramo tudi iz- vajanje nadurnega dela in pisanje ur za manjkajoče. Pri tem primerjamo odstopanja števila zaposlenih od števila delavcev po normativu s pro- izvodnjo in na osnovi tega ugotav- ljamo, ali je pri pisanju ur za manj- kajoče in pri nadurnem delu prišlo

maksimalno angažirati tako v TOZD Jeklarne in v TOZD Valjar- na bluming-lštekel kot pri nas za doseganje boljše kvalitete in večje količine izdelkov. Tudi pri razdelitvi vložka med temeljne organizacije v okviru Železarnice bi morali biti bolj naklonjeni tistim, ki delajo za izvoz. Pri dobavi bi se morali držati plana, oziroma bi morala biti bolj redna.

Ibrahim je povedal, da je tudi vzdrževanje eden od pglavitnih problemov v temeljni organizaciji. V lanskem letu so zabeležili porast vzdrževalnih zastojev. Ti so bili s 36% vseh zastojev na drugem mestu, takoj za zastoji zaradi po- manjkanja vložka. »Menili smo,« je ob tem povedal, »da mora tudi sa- moupravna delavska kontrola ob tem poseči vmes. Večkrat smo zahtevali sestanke vodstva naše temeljne organizacije z vodstvom TOZD Vzdrževanje. Prepričani smo, da bi vzdrževalci veliko bolj kvali- tetno opravljali svoje delo, če bi bili v sestavi naše temeljne organizaci- je. Vzdrževalec ni zainteresiran, da v čim krajšem roku in čim bolj kvali- tetno odpravi zastoj, ker ni stimuli- ran po količini dela, ki ga tukaj opravi. Če bi vedel, da bo z manjšim zastojem tudi sam več zaslužil, bi gotovo bolje delal.

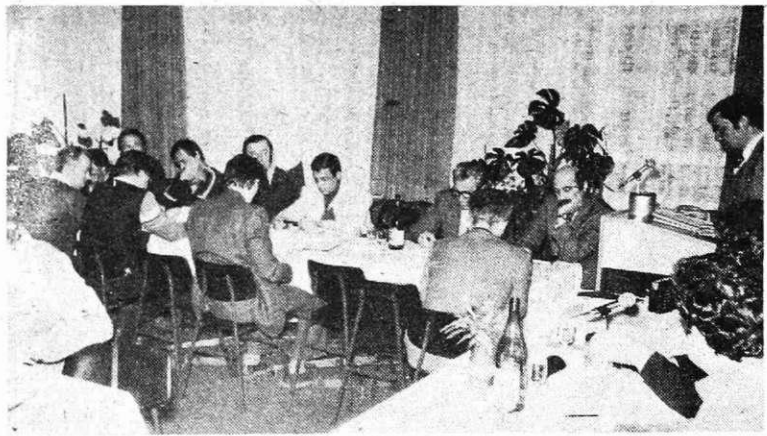
Sestanke odbora sklicujejo, ko se nabere dovolj gradiva, ali pa ko pride do kakega problema, ki ga je treba takoj rešiti. Člani odbora so, po Ibrahimovih besedah, dovolj aktivni, tako da je sklepčnost na sejah zagotovljena in če se obrnejo na kako strokovno službo za pomoč, jo tudi dobijo. »Pobude za naše delo prihajajo predvsem iz sindikalne organizacije in vodstva TOZD, ve- liko pa je odvisno tudi od same ini- ciativnosti članov odbora samo- upravne delavske kontrole. Na žalost pa je vse premalo sodelovanja našega odbora z delavci temeljne organizacije, kljub temu, da bi s te strani moralo priti največ pobud. Delavci najbrž niso v zadostni meri seznanjeni s tem, da tudi njihovi problemi spadajo v pristojnost sa- moupravne delavske kontrole. Oba- čajo se na druge strukture, največ- krat na odbor za delovna razmerja, predvsem ko gre za razne premestitve in prerazporeditve na druga delovna mesta, čeprav bi tudi tu samoupravna delavska kontrola lahko uspešno sodelovala.

Ibrahim je doma iz okolice Tuzle. Na Jesenice je z družino prišel 1969. leta. Takoj se je zaposlil v Železarni in najprej delal kot četrti topilniški pomočnik v elektro jeklar- ni. Končal je žerjavovski tečaj in nekaj časa je vozil 50-tonski za- kladalni žerjav. Končal je tudi šolo za metalurške delavce, se izučil za talica in se takoj nato vpisal še v srednjo tehnično metalurško šolo. Že med šolanjem je bil postavljen za skupinovodja priprave vložka za elektro peči. Leta 1976 je prišel v hladno valjarno Bela in kmalu kon- čal tehnično šolo. Sprva je bil delo- vodja v lužilnici II, po reorganizaciji pa vodja lužilnice. 1980. leta je prišel na sedanje delovno mesto.

Kot asistent za ekološke pogoje ima nalogo skrbeti za prečiščevanje in nevtralizacijo vseh splakovalnih voda in izrabljenih kislin iz TOZD Hladna valjarna Bela. Te tekočine morajo imeti PH faktor 6,8 do 8,5, ko se konča proces nevtralizacije. Skrbeti mora za vsa odpadna olja Sendzimir ogrodja, brusilne linije in Dresirnega ogrodja. Pri tem je treba jemati vzorce in oddvojiti olje, ki je neuporabno, torej za sežig, od tiste- ga, ki se lahko uporabi za mešanico z mazutom. Meriti mora tudi količino in koncentracijo plinov in drugih hlapov, ki nastanejo pri regenerira- nju kisline in luženju na lužilnih linijah I in II. Pri tem delu sodeluje z oddelkom za ekologijo naše železarnice in tehnološkim laboratorijem.

»Snovi, ki jih spuščamo, v Savo in hlapi, ki gredo v zrak, morajo biti res čisti, nesmejo vsebovati prašnih del- cev preko dovoljene količine, pa tudi PH faktor mora biti v mejah dovoljenega. Vse to je predpisano v uradnem listu SRS. Teh predpisov se vedno tudi držimo, oziroma kon- koncentracije škodljivih snovi so vedno precej pod dovoljeno mejo.

Največ težav imamo z vzdrževa- njem. Če kakšen člen v nevtraliza- cijski verigi ne dela, nam to lahko ustavi celoten proces nevtralizacije. Prav zato moramo imeti za vse naprave tudi rezervne dele, da lahko vsak del opreme, ki je v okvari, kar najhitreje zamenjamo.

Med sejo delavskega sveta Železarnice (Foto I. Kučina)

DOBRI REZULTATI BRUŠENJA GREDIC

Proizvodni delavci v adjustazi bluming se zavedajo, kako po- membno je zagotavljati zadostne količine obrušenihih gredic za nadalj- njo stopnjo predelave (valjarna žice, jeklovlek), zato poizkušajo s svo- jim delom čim bolj oblažiti pomanjkanje brušenega vložka, kljub temu, da obstoječe kapacitete brušenja ne zadovoljujejo vseh potreb oziroma želja po tem vložku.

Mesec marec in april sta meseca, ko je bilo potrebnega še več brušenja, ker se pripravljajo vložek za naprej zaradi planiranega remonta v valjarni žice. Vsak kilogram obruše- nega vložka več pomeni prispevek k nemotenemu obratovanju TOZD, ki so direktno vezane na dobavo žice iz valjarne žice.

V mesecu marcu je bilo obrušenihih 2.202 ton gredic, kar predstavlja naj- boljše dosežek v zadnjih dveh letih. To pomeni 71 ton obrušenihih gredic na dan, kar je lep uspeh. Poudariti velja, da je bil ta uspeh dosežen ob nemajhnih zastojih, ki so znašali 32,6% — kjer nosijo vzdrževalni zastoji veliko težo s 15,4%, prav tako pa zastoji zaradi pomanjkanja brusilcev (12,3%).

Potrebno je omeniti še, da delavci delajo na nemogočih napravah, saj že pol leta in dalj ne dela dodatnik materiala na RAV II (za vsak kos je potrebno splezati na dodajnik in izmetavati kose ročno — nižja proi- zvodnja, neizvede), prav tako so čisti

zastoji zaradi čiščenja likavov RAV strojev, ker ne dela hlajenje odseso- valnih likavov, brusilci večkrat dobe- sedno stojijo v olju pri svojem delu in podobno.

Odgovornost neposrednih pri vzdrževanju in proizvodnji je bila iz- postavljena, postavlja pa se vpraša- nje odgovornosti tistih, ki so na od- govornih mestih in imajo možnost, da se tako stanje izboljša. Doseganje visokih proizvodnih rezultatov »na silo« s siljenjem strojev na časovno čim daljše obratovanje in s tem, da se delavcem istočasno ne zagotavlja normalnih pogojev dela (varnost, manjši fizični napor itd.), je popol- noma nesprejemljivo, iz proizvodno- tehničnega in človeškega stališča.

Kljub vsem težavam se delavci adjustaze bluminga pri svojem delu trudijo, da bi prispevali svoj delež k čimbolj nemoteni proizvodnji TOZD, ki so v proizvodni verigi za njimi. In tokrat jim je to uspelo. Če- stitamo!

M.

DANES VOLILNA KONFERENCA OSNOVNIH ORGANIZACIJ SINDIKATA ŽELEZARNE

(Nadaljevanje s 1. strani)

sklepi, dogovori in podobno. Kajti sodelovanje predsednika ali posa- meznega organa pri reševanju dolo- čenih nalog ali problemov seveda še ne pomeni sodelovanje sindikata kot množične organizacije delavskega razreda.

Delegatom konference je predlo- žen v razpravo in sprejem tudi po- slovnik o organizaciji in delovanju konference osnovnih organizacij sin- dikata Železarnice in predlog okvir- nega programa dela za naslednje ob- dobj. Čeprav poročilo navaja neka- tere slabosti v delovanju delegat- skega sistema v Železarni, ravno v pogledu nepovezanosti delegatov z bazo, s svojimi volilci, bosta tudi ta dva pomembna dokumenta prepu- ščena v presojo in sprejem izključno le delegatom na konferenci, medtem ko se o njih člani v osnovnih orga- nizacijah oziroma v samoupravnih delovnih skupinah, ki so tudi oblika delovanja osnovnih organizacij, niso razjasnili.

Predlog programa je tako, kot je že običaj, zelo deklarativen, brez opredeljevanja konkretnih nalog na posameznih področjih delovanja sin- dikalne organizacije, čeprav je pro- gram dela republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije za leto 1982

mного bolj konkreten in dejansko zajema vsa področja ter je osnova tudi osnovnim organizacijam in sin- dikalnim konferencam za oblikova- nje njihovih programov. Prav goto- vo ga bodo delegati na volilni kon- ferenci dopolnili in bo v končni fazi dobil bolj konkretno obliko.

S temi kritičnimi mislimi smo želeli le spodbuditi delegate konfe- rence, če jih bo informacija dosegla, ker je bilo gradivo za konferenco do- stavljeno relativno pozno, k ustvar- jalni razpravi na konferenci.

POPRAVEK SPORAZUMA IN PRAVILNIKA

V 12. številki ŽELEZARJA z dne 25. marca sta bila ob- javljena SAMOUPRAVNI SPORAZUM O ENOTNEM URE- JANJU STANOVANJSKIH VPRAŠANJ in PRAVILNIK O URE- JANJU STANOVANJSKIH VPRAŠANJ, kot osnuta za javno razpravo. Pri prepisovanju je prišlo do manjših napak, zato objavljamo popravke oz. dopolnila in prosimo, da jih pri obravnavi upoštevate.

SAMOUPRAVNI SPORAZUM O ENOTNEM UREJANJU STANOVANJSKIH VPRAŠANJ
§1. 54

Drugi odstavek se pravilno glasi: pripombe v pisni obliki zbira strokovna služba 15 dni po javni objavi. Na osnovi zbranih pripomb potrdijo delavski sveti temeljnih organizacij delovnih skupnosti enotno prioritarno listo, ki velja do objave nove in je v vmesnem času ni mogoče spreminjati.

Člen 60 — izpada je prva alineja, ki se glasi:

— za individualno gradnjo

PRAVILNIK O UREJANJU STANOVANJSKIH VPRAŠANJ
V 3. členu je v alineji rimska VIII dvakrat napisana. V prvem primeru »višina delovnega prispevka delavca«, bi morala biti rimska VII.

26. člen na koncu dodati besedo »udobje«.

KLJUB NEGATIVNIM POJAVOM IN TEŽAVAM – DOBRI DOSEŽKI

OBVESTILA KOLEKTIVU – OBVESTILA KOLEK

(Nadaljevanje s 1. strani)

hovich družbenoekonomskih osnovah ter o njihovi medsebojni pogojenosti in povezanosti z dogajanjem v svetu. Take poglobljene in vsestranske analize nas ponovno prepričajo o pravilnosti naše poti in naše politike neodvisnosti in neuvrščenosti ter o naši veliki prisotnosti v gibanju neuvrščenosti. Nas prepriča o veliki vrednosti bratstva, enotnosti in enakopravnosti naših narodov in narodnosti in o pravilnosti naše poti, na kateri utrjujejo odločilni položaj dela in delavca. In končno smo v tem obdobju še bolj utrdili naše prepričanje v sposobnost te naše poti, da uspešno odgovarja na izzive, ki jih prinaša s seboj življenje v domačih in svetovnih okvirih.

Na tej naši poti pa se srečujemo z dvema težnjama, ki svojevrsno odsevata razmerje družbenih sil, in sicer, kakor je dejal Alojz Briški na 12. seji centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije, »na eni strani je vse večja odločenost nadaljevati in ustvarjalno naprej razvijati začetno smer, ne glede na številne težave in strahote – na drugi strani pa poskusi zadrževanja in ponovnega uveljavljanja rešitev in sredstev, ki predvsem na področju gospodarske politike poskušajo urejati odnose na starih etatsističnih in centralističnih osnovah, poskusi torej, ki ne upoštevajo ustavnih načel, niti pravic in odgovornosti združenih delavcev.«

Kljub različnim težavam in strankam smo v letih 1978–1981 dosegli tudi pomembne rezultate. Tako je družbeni proizvod v teh letih naraščal povprečno za 3,9%, k temu pa je največ prispevala rast industrijske proizvodnje, ki je znašala povprečno 4,9%. Stopnja rasti kmetijske proizvodnje se je povečala povprečno za 3,7 odstotka. Zadnji dve leti je stopnja rasti zaradi znanih težav bolj umirjena.

Ceprav smo se v tem obdobju srečevali z zaostrenimi gospodarskimi razmerami doma in v svetu, so številne organizacije združenega dela dosegle dobre rezultate pri vključevanju v mednarodno delitev dela. Izvoz blaga in storitev je v posameznih letih naraščal zelo različno, v celotnem obdobju pa v povprečju realno za 5,2 odstotka letno, kar je omogočilo, da smo velik primanjkljaj v odnosu med izvozom blaga in storitev ter uvozom blaga in storitev v letu 1981 spremenili v presežek.

V zadnjih letih so v organizacijah združenega dela tudi močno prisotna prizadevanja za spremembo strukture proizvodnje v skladu z družbenim dogovorom o temeljih družbenega plana SR Slovenije. Uspehi so doseženi tudi pri skladnejšem regionalnem razvoju SR Slovenije, kakor tudi pri samoupravnem združevanju dela in sredstev organizacij združenega dela SR Slovenije z organizacijami združenega dela iz drugih republik in pokrajin, s čimer se pospešuje proces razvoja manj razvitih republik in pokrajine Kosovo na samoupravnih osnovah. Tako je bilo, na primer, v sorazmernem kratkem času sklenjenih, ali je v pripravi, 39 sporazumov o skupnih nalogah med organizacijami združenega dela iz SR Slovenije in iz manj razvitih republik Jugoslavije.

Poleg teh pomembnih dosežkov pa smo se predvsem zadnja leta preteklega srednjeročnega obdobja srečevali tudi s številnimi problemi razvoja, zlasti strukturne narave. S temi smo se sicer soočali že prej, vendar so nam kratkoročni ukrepi in nadaljnje zadolževanje v tujini omogočili njihovo odlaganje. Namesto uveljavljanja kakovostnih dejavnikov razvoja je bil še vedno močno prisoten ekstenzivni razvoj. Tako je zaostajala rast družbene produktivnosti dela, ki je v povprečju prispevala k rasti družbenega proizvoda le s 43 odstotki (v letu 1980 celo manj kot tretjino – 32%). Premalo smo bili tudi učinkoviti pri odpravljanju strukturnih neskladij v družbeno-ekonomskem razvoju.

Delež izplačil za naložbe v osnovna sredstva je presegel materialne in absorpcijske možnosti in je znašal v medkonjunktornem obdobju v povprečju 29%. Kljub znakovni izboljšavi je bila akumulacijska in reprodukcijska sposobnost nizka in smo precejšen del sredstev za to morali pridobivati z zadolževanjem v tujini. Zaradi inflacijskih gibanj, velike udeležbe bančnih kreditov in razdrobljenosti gospodarstva je zaostajalo samoupravno združevanje dela in sredstev za naložbe. Zato so bile naložbe tudi manj učinkovite tako z vidika ustvarjanja dohodka kot tudi odpravljanja strukturnih neskladij v materialni proizvodnji.

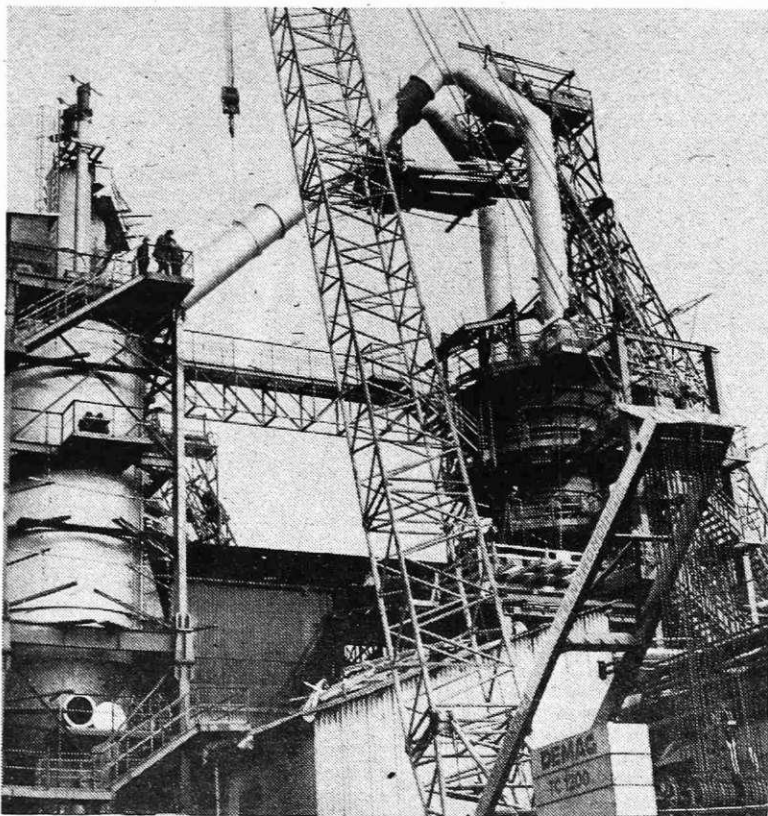
Premajhna vključenost slovenskega gospodarstva v mednarodno delitev dela in močno zaostreni problemi v zvezi z zagotavljanjem zunanje likvidnosti države sta v zadnjih letih omejevala možnosti za nujen uvoz surovin, reprodukcijskega materiala in opreme. Materialna neskladja v

proizvodnji in na trgu so se poglobljala tudi zato, ker obseg in struktura porabe nista bila usklajena z razpoložljivimi sredstvi oziroma blagovnimi skladi. Zato smo se tudi prekomerno zadolževali v tujini in z mehanizmi denarno-kreditne politike ustvarjali denar, ki ni imel kritja v blagovnih skladih. Vse to je povzročilo motnje v proizvodnji in na trgu, povečalo pritisk na rast cen in inflacijo, v letih 1980 in 1981 pa povzročilo tudi zmanjševanje realnega življenjskega standarda.

Zaostrene gospodarske razmere doma in recesije v svetovnem gospodarstvu kot posledica strukturne krize v svetu in prepočasnega uveljavljanja nove mednarodne ekonomske ureditve so narekovale opustitev koncepta ekstenzivnega razvoja, ki je bil sicer v našem povojnem razvoju nujen in je kljub sla-

bostim zagotovil številne dosežke v pogledu visoke stopnje rasti, socialnega razvoja, zaposlovanja in podobno.

To je navedeno v predlogu poročila centralnega komiteja zveze komunistov Slovenije o delovanju ZKS med osmimi in devetimi kongresi Zveze komunistov Slovenije. Pri tem pa prav gotovo manjka poudarek, da je, če izvajamo mednarodne razmere, velik vzrok za te negativne pojave v tem, ker nismo dovolj dosledno uresničevali opredeljenih nalog in ciljev osmega kongresa Zveze komunistov Slovenije in enajstega kongresa zveze komunistov Jugoslavije. Vsekakor pa ob vsem tem ne moremo in ne smemo mimo velikih razvojnih pridobitev v vseh sferah družbenega dela in življenja.

Remont plavža 1 (Foto I. Kučina)

ČLANI DRUŠTVA RMIT KRITIČNO O SVOJEM DELU

(Nadaljevanje s 1. strani)

vse proizvodne temeljne organizacije združenega dela in delovne skupnosti v Železarni. Kakor je v razpravi ugotovil Miloš Piščanec, sta bila prisotna le dva vodja TOZD (Plavž in Žičarna). Nobeden se ni opravičil ali čutil potrebe, da bi poslal vsaj druge. Večina TOZD z Bele in Javornika sploh ni bila zastopana. Pa vendar so razposlali osebna vabila, poleg objave v Železarni in radiu Triglav Jesenice. Če takšen odnos do društva, ki ima kot družbena in strokovna organizacija po statutu pomembno vlogo v oblikovanju politike in dela v organizaciji združenega dela, lahko apliciramo tudi na odnos do dela znotraj temeljnih organizacij in delovnih skupnosti, kjer je naša osnovna dejavnost, potem se nam ni treba čuditi, da slabo delamo. Tako je ugotovil razpravljalec na zboru in takšno je bilo verjetno mnenje večine, ki je sodelovala na obnem zboru. Če že predavanja, ki so v glavnem strokovna, niso zanimiva za vse, je to še razumljivo. Nikakor pa nam ne bi smelo biti vseeno, kako delamo, kaj se dogaja okrog nas, kako gospodarimo, kako skrbimo za družbeni standard delavcev znotraj in zunaj Železarn, je v zelo kritični oceni dejal predsednik konference osnovnih organizacij sindikata Železarn in član našega društva Stefan Šerbič. Svoje želje in predloge lahko izražamo najlažje na obnem zboru, predvsem pa prek občnega zbora krojimo politiko dela društva in izvršnega odbora, zato o tem ne moremo odločati le peščica zanesenjakov, ki se delajo in se ob splošni neaktivnosti, ki jo čutimo na vseh področjih, upravičeno sprašujejo, zakaj sploh se delajo, komu so potrebni. Takšne so namreč ugotovitve predsednika društva Joža Arha v poročilu, ki ga v nadaljevanju tudi objavljamo.

Razprava se je po kritičnih ocenah prvih razpravljalcev razživela in slišali smo nekaj dobrih predlogov za nadaljnje delo. Andrej Homovec je omenil, da bi bilo koristno prirediti več dobrih strokovnih predavanj, podobno kot so to storili lani v TOZD Jeklarna. Martin Šketa je opozoril na to, da imamo v Železarni nov računalnik velikih zmogljivosti, ki ni izkoriščen. Prav inženirji in tehniki v proizvodnji bi se morali bolj zavzeti za uvajanje novih sistemov, ki naj prispevajo k novemu

načinu reševanja problemov in večji ekonomičnosti proizvodnje, ne pa da pasivno stojijo ob strani in ne kažejo pripravljenosti za sodelovanje.

Joža Arh je opozoril na naš zelo skopuški odnos do dajanja pohval, ki jih, kot pikro ugotavlja v poročilu, ne poznamo z izjemo novatorja leta in Pantzove nagrade. Delavce, ki naredijo nekaj dobrega, bi morali za uspehe pohvaliti. Ni le denar tisto, kar ljudi zadovoljuje. Pomemben je odnos človeka do človeka, pomembna je tudi pozornost. Tako ravnamo na vzhodu kot tudi na zahodu. Le v samoupravnem sistemu menimo, da to ni potrebno, pa nimamo prav.

Štefan Šerbič je celo predlagal, da bi društvo moralo predlagati dobre delavce za državna odlikovanja.

Miroslav Nikolić je kot starosta našega društva menil, da bi ob gradnji nove jeklarne morali bolj misliti tudi na tiste, ki bodo v njej delali, kajti na to kaj radi pozabljamo.

Občni zbor sta pozdravila Janez Komel v imenu občinske zveze inženirjev in tehnikov in Stane Čop v imenu koordinacijskega odbora za društva pri občinski konferenci SZDL Jesenice. Pozdravno pismo z najboljšimi željami za uspešno delo in dobro sodelovanje pa je poslal predsednik zveze rudarskih, geoloških in metalurških inženirjev ter tehnikov Slovenije dr. Andrej Paulin.

Izvolili so nov izvršni odbor, katerega bo vodil Božo Bartelj. Člani pa so še: Jože Arh, Branko Strmole, Jože Triplat in Martin Pazlar. Nadzorni odbor sestavljajo: Stanko Čop, Franc Vičar in Lado Šketa.

Občni zbor je tudi izglasoval predlog, da bo odslej trajala mandatna doba odbora tri leta, tako da bo enotna za vsa društva ZIT. Potrdili so plan dela za prihodnje leto. Kot prvo bodo na predlog Miloša Piščanca organizirali razpravo, kako in kaj delati v sedanji kritični situaciji, ko nam primanjkuje surovin in energije.

V maju bodo organizirali za člane dvodnevni izlet po Sloveniji z ogledom ene od tovarn, ki predelujejo naše jeklo.

Po uspešnem zaključku občnega zbora je večina ostala ob prijetnem kramljanju do odhoda zadnjih avtobusov. Bil je prav prijeten večer.

RAZPORED DEŽURNIH ŽELEZARNE

OD 12. DO 18. APRILA

12. aprila, SREČO MEŽNAR, vodja TOZD Vratni podboji, Mojstrana, Dovje 107 A,
13. aprila, LEON MESARIČ, vodja TOZD Želbarna, Jesenice, Titova 13, štev. tel. 81-216,
14. aprila, BOŽO BARTELJ, član PO, Jesenice, Titova 3 A, štev. telefona 81-453;
15. aprila, LADO ŠKETA, vodja TOZD Plavž, Bled, Alpska 1, štev. telefona 77-136,
16. aprila, FRANC VIČAR, vodja investicijskega razvoja, Žirovnica, Rodne 51,
17. aprila, SAŠO MANDELJC, vodja TOZD Valjarna bluming-štek, Jesenice, Tomšičeva 88, štev. tel. 82-054,
18. aprila, JOŽE KRAMAR, vodja TOZD Energetika, Mojstrana, Dovje 112.

Dežurstvo je vsak delovni dan od 14. do 7. ure zjutraj naslednjega dne, in sicer tako, da je dežurni v tem času dosegljiv doma. Ob sobotah, nedeljah in praznikih traja dežurstvo od 7. ure do 7. ure naslednjega dne. V času dežurstva mora dežurni opraviti en obhod po Železarni, svoja zapazanja vpisati v dežurno knjigo ter o tem poročati naslednjega dne ob 7. uri članu poslovnega odbora Božu Bartelju.

DEŽURNI ZA VZDRŽEVANJE V ŽELEZARNI

DATUM:	DNEVNI:	NOČNI:
PONEDELJEK – 12. 4.	BOGOMIR SVETINA	VINKO ROTAR
TOREK – 13. 4.	JOŽE CEJ	AVGUŠTIN NOVŠAK
SREDA – 14. 4.	MARJAN DROLČ	BERTI KRAPEŽ
ČETRTEK – 15. 4.	VANDA ENIKO	JANEZ VEHAR
PETEK – 16. 4.	MATIJA URH	IVAN MEŽIK
SOBOTA – 17. 4.	MARJAN TRONTELJ	JOŽE PEZDIRNIK
NEDELJA – 18. 4.	MITJA BENEDIČIČ	STANE ERZEN

Telefon dežurnega za vzdrževanje v Železarni je: 3549
vezni telefon je: 2317

Na redne delovne dni dela dnevni dežurni od 14.00 do 18.00 ure
nočni pa od 18.00 do 6.00 ure

Na proste sobote, nedelje in praznike dela:
dnevni dežurni od 6.00 do 18.00 ure
nočni pa od 18.00 do 6.00 ure

Predaja poslov se izvede v sobi tajništva vzdrževanja št. 5 v upravni stavbi TOZD Vzdrževanje.

SLUŽBA OBRATNE AMBULANTE

V dneh od 12. do 17. aprila bodo delale naslednje obratne ambulante:
dopoldne: II. obratna ambulanta – dr. Janez Resman in III. obratna ambulanta – dr. Lidija Stare,
popoldne: I. obratna ambulanta – dr. Nada Jensterle in IV. obratna ambulanta – dr. Marija Može-Kovačič.

V soboto, 17. aprila, samo dopoldne: I. obratna ambulanta – dr. Nada Jensterle in IV. obratna ambulanta – dr. Marija Može-Kovačič.

ZOBNE AMBULANTE:

dopoldne: I. zobna ambulanta – v. dent. Viktor Stražisar.
Za Železarno v torek, 13. aprila in četrtek, 15. aprila.
III. zobna ambulanta – dr. Bela Gazafi.
Popoldne: II. zobna ambulanta – dr. Alojz Smolej.
Za borce v četrtek, 15. aprila, dopoldne.
V soboto, 17. aprila, samo dopoldne: II. zobna ambulanta – dr. Alojz Smolej.

VABILO NA PREDAVANJE

Zveza inženirjev in tehnikov občine Jesenice vabi na predavanje z naslovom
RAZVOJ ŽELEZARNE IN OBČINE DO LETA 1985
Predavala bosta Boris Bregant in Tone Kovač.
Predavanje bo v sredo, 14. aprila, ob 18. uri v spodnjih prostorih restavracije Kazina.

RAZPIS PANTZOVE NAGRADE ZA LETO 1982

Delavski svet železarn Jesenice v skladu s petim členom pravilnika za podelitev Pantzove nagrade razpisuje natečaj za podelitev Pantzove nagrade za leto 1982.

Pravico do sodelovanja na tem natečaju imajo vsi delavci Železarn pa tudi druge osebe izven Železarn, ki s svojim življenjskim delom na področju metalurške dejavnosti in drugih, ki so vezane zlasti na tehnologijo in tehniko, bistveno vplivajo na rast delovne organizacije kot celote in s tem prispevajo k uveljavljanju železarn Jesenice doma in v tujini.

Rok prijave je 30. maj 1982. Prijave za razpis je treba nasloviti na oddelek za zaščito industrijske lastnine v sektorju za ekonomiko in organizacijo.

Prijavi mora biti priložena dokumentacija, na osnovi katere bo posebna komisija izbrala nagrajenca.

Višina nagrade je po sklepu delavskega sveta Železarn pet prečnih neto osebnih dohodkov na zaposlenega iz leta 1981. Poleg denarne nagrade prejme nagrajenec še plaketo in diplomu.

Vse informacije v zvezi s prijavo lahko zainteresirani dobijo na oddelku za zaščito industrijske lastnine.

Kantina v hladni valjarni na Jesenicah (Foto I. Kučina)

SAMOUUPRAVNI ORGANI V PRETEKLEM TEDNU

9. SEJA DELAVSKEGA SVETA ŽELEZARNE

Na deveti seji delavskega sveta Železarne, ki je bila sredi meseca marca, so delegate seznanili razen z izvajanjem sklepov prejšnje seje se:

- s poročilom o kolektivni nesreči na plavžu, s poslovnim poročilom Železarne za leto 1981, gospodarskim načrtom Železarne za leto 1982, s poročilom o izidu referendumov in volitev, s poročili izvršnih odborov pri delavskem svetu Železarne ter izdali soglasje za imenovanja delegatov.

Pri pregledu sklepov so ugotovili, da so sklepi izvršeni, razen dolgoročnih, ki so v izvajanju.

Delegati so z obžalovanjem vzeli na znanje poročilo o hudi kolektivni nesreči, ki se je pripetila prvega marca letos pri remontu plavža št. 1, kjer se je poškodovalo devet delavcev. Podana je bila kratka analiza in zaščitni ukrepi, ki naj se upoštevajo pri nadaljnjem delu.

V zvezi s poslovnim poročilom Železarne za leto 1981 so se delegati strinjali z naslednjimi stališči poslovnega odbora:

- Glede na dosežene poslovne rezultate v letu 1981 so privzete usmeritve stabilizacijskega programa in ostalih programov pravilne in ostanejo še nadalje v veljavi.

- S prestrukturiranjem proizvodnje in z optimizacijo programov proizvodnje v temeljnih organizacijah je potrebno nadaljevati. Povečati je potrebno proizvodnjo in dvigniti kvaliteten asortiman lastnega jekla ter izpolnjevati programe ukrepov za izboljševanje proizvodnih rezultatov v jeklarni.

- Z lastnim izvozom ter povezovanjem s kupci je potrebno zagotoviti normalno oskrbo proizvodnih temeljnih organizacij s potrebnimi surovinami, repromaterialom in rezervnimi deli.

- V okviru tehnološke povezanosti temeljnih organizacij v tehnološki verigi je potrebno zagotoviti izdelavo izdelkov, ki so dohodkovno najinteresanterji.

- V skladu s samoupravnim sporazumom o ustvarjanju in delitvi osebnih dohodkov je v okviru možnosti določenih z družbenim dogovorom in glede na ustvarjeni dohodek tudi ostalih temeljnih organizacij potrebno poiskati stimulativen način nagajevanja, ki je v večji meri odvisen od doseženih rezultatov.

- Povečati je potrebno intenzivnost dela na področju izdelave dokumentacije in realizacije posameznih projektov na osnovi lastnega znanja in v domači izvedbi, predvsem pa nadaljevati priprave za izgradnjo jeklarne 2.

Delegati so tudi sprejeli sklep, da se pristopi k analizi srednjeročnega programa plana glede na gospodarsko situacijo ter da se preverijo planske usmeritve za obdobje 1981 do 1985 in ob eventualnih spremembah spreminjajo pogoji iz temeljev plana.

Pri obravnavanju gospodarskega načrta Železarne za leto 1982 so delegati sprejeli nekatere ključne naloge iz poslovne politike, ki so bile vodilo pri sestavi planskih dokumentov za leto 1982.

Na znanje so vzeli poročilo volilne komisije Železarne Jesenice o rezultatih referendumu, ki je bil 19. februarja letos v TOZD Plavž, Vzdrževanje in Energetika, poročilo volilne komisije o referendumu z dne 11. marca letos o sprejemanju sprememb in dopolnitev samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih pri ustvarjanju skupnega prihodka in določanju internih cen ter poročilo volilne komisije o poteku volitev delegatov v družbeno

politične skupnosti in samoupravne interesne skupnosti, ki so bile tudi 11. marca letos v vseh temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih.

Po sprejetih poročilih odbora za gospodarstvo, odbora za uresničevanje zakona o združenem delu ter odbora za stanovanjska vprašanja so delegati na predlog izvršnega odbora konference osnovnih organizacij sindikata Železarne Jesenice potrdili naslednja imenovanja:

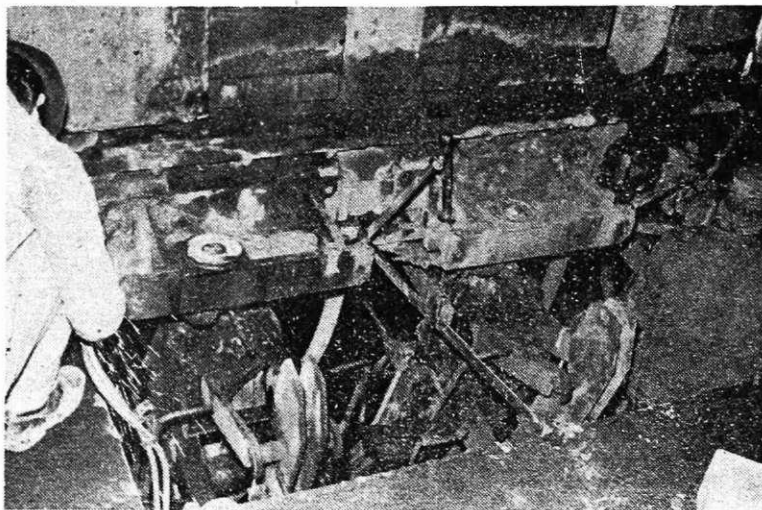
- Valentina CRVA iz delovne

skupnosti za ekonomiko, TKR in novogradnje so delegirali v skupščino enote izobraževalne skupnosti za metalurško, kovinsko, elektro in naravoslovno matematično usmeritev pri Železarsko izobraževalnem centru na Jesenicah;

- dr. Marina GABROVŠKA iz delovne skupnosti za ekonomiko, TKR in novogradnje za delegata v svet inštituta za metalne konstrukcije v Ljubljani za mandatno obdobje 1982–1984;

- v zbor Jugobanke — Temeljne banke Ljubljana pa so imenovali Romana Smoleja in Ludvika Brgleza — oba iz delovne skupnosti za komercialne in finančne zadeve.

D. M.

Enodnevni remont na konti-livu (Foto I. Kučina)

4. SEJA ODBORA SAMOUUPRAVNE DELAVSKE KONTROLE ŽELEZARNE

V ponedeljek, 29. marca, je bila četrta redna seja odbora samoupravne delavske kontrole Železarne, ki jo je sklical in vodil predsednik Jože KLICEK. Predlagal je naslednji dnevni red: pregled izvrševanja sklepov prejšnje seje, zaključni račun Železarne Jesenice za leto 1981, finančni plan Železarne Jesenice za leto 1982, analiza nadurnega dela in ur za manjkajoče za leto 1981, pritožbo Božidarja Lakota ter delegatska vprašanja.

Pri pregledu izvrševanja sklepov prejšnje seje so člani odbora ugotovili, da to točko umaknejo z dnevnega reda, ker še niso prejeli sklepov 3. seje. To točko bodo obravnavali, ko bodo sklepi napisani.

Obravnavali in seznanili so se z zaključnim računom Železarne za leto 1981 in z razpravo v temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih. Kvartalna poslovna poročila, predvsem problematiko s predlogi sklepov za razrešitev, bo odbor obravnaval pred sejo delavskega sveta Železarne.

Člani odbora so se seznanili s poročilom o finančnem planu Železarne za leto 1982. Odbor priporoča delavcem vseh temeljnih organizacij in delovnih skupnosti, da si moramo vsi prizadevati za doseganje čim bolj kvalitetnega programa, pa tudi za njegovo preseganje, zmanjševati moramo stroške normativnih porab ter se čim bolj stabilizacijsko obnašati na vseh področjih.

Analizo nadurnega dela in ur za manjkajoče za leto 1981 je izdelal oddelek za nagajevanje. Po obširni razpravi so člani odbora sprejeli naslednje sklepe:

- odbori samoupravne delavske kontrole v temeljnih organizacijah naj obravnavajo delo prek polnega delovnega časa in izrabo ur za manj-

kajoče delavce. Sprejmejo naj ukrepe za zmanjšanje navedenega dela in izrabo ur v lastni temeljni organizaciji,

- poročilo o sprejetih ukrepih odborov samoupravne delavske kontrole TOZD bodo člani odbora obravnavali na naslednji seji,

- delo prek polnega delovnega časa se mora zmanjšati na število ur, ki jih določa zakon oziroma pravilnik o delovnih razmerjih TOZD. Primeri dela prek polnega delovnega časa, ki presegajo določila zakona o delovnih razmerjih, so nezakoniti,

- ni dovoljeno, da bi obseg dela prek polnega delovnega časa in ur za manjkajoče delavce povečevali ali priznavali pavšalno. Take odločitve so v nasprotju s pravilnikom o delovnih razmerjih TOZD in se smatrajo za hujše kršitve,

- v temeljnih organizacijah mora prevladovati stališče, da se sprejme take organizacijske in kadrovske ukrepe, ki bi omogočali, da se v pretežni meri delo opravlja v rednem delovnem času. Za izdelavo navedenih sprememb je treba zadolžiti strokovne delavce temeljnih organizacij in strokovnih služb,

- za zmanjšanje dela prek polnega delovnega časa in ur za manjkajoče delavce naj odgovorni posamezniki ali organi TOZD predlagajo tudi merila, s katerimi bi se ocenjevali delo prek polnega delovnega časa in uporabo ur za manjkajoče delavce. Možnosti so pri ureditvi normativov dela, števila delavcev, odmerjanju osebnega dohodka.

Člani odbora so se strinjali s predlogom člana poslovnega odbora, da se pritožbo Božidarja Lakota obravnava na eni izmed prihodnjih sej, ko bo posebna komisija proučila razmere v CPSI. Ta komisija, ki jo je imenoval delavski svet delovne skupnosti za kadrovske in splošne zadeve ter informiranje, naj bi v CPSI ugotovila kadrovske zasedenosti, organizacijsko zasnovo ter odgovornost posameznikov za opravljanje delovnih nalog.

Predsednik odbora je na koncu seje postavil dve delegatski vprašanji, namenjeni poslovnemu odboru in kadrovskemu sektorju. Odgovor naj bi dobili na prihodnji seji. Predsednik izvršnega odbora konference osnovnih organizacij sindikata je opozoril člane na problem nesklepnosti. Že ta seja je bila ravno na meji sklepnosti, to pa onemogoča delo. Delegati se ne zavedajo svoje velike odgovornosti, ki so jo sprejeli, ko so bili izvoljeni. Predlagatelji gradiv za posamezne točke naj bi predvideli tudi izhodišča za sklepe odbora.

Po sklepu odbora za delovna razmerja DS KSI z dne 3. 4. 1982 in v skladu s pravilnikom o delovnih razmerjih

PONOVO OBJAVLJAMO

prosta dela oz. naloge za določen čas od 5. 6. do 25. 9. 1982 v počitniškem domu Biograd n/m:

1. glavna kuharica	1 oseba
2. ekonom	1 oseba

POGOJI:

Ad. 1. dokončana gostinska šola — smer kuharstvo ali nekaj let ustreznih delovnih izkušenj v kuhinji

Ad. 2. kvalificiran delavec gostinske ali trgovske stroke, šoferski izpit B kategorije, oziroma delavec z nekajletnimi delovnimi izkušnjami v preskrbi z živili.

Za opravljanje objavljenih delovnih nalog se lahko prijavijo tudi kandidati iz rednega delovnega razmerja v TOZD železarne Jesenice.

Stanovanje in hrana je brezplačna. Kandidatom pripada osebni dohodek v skladu z določili samoupravnih aktov.

Prijave pošljite v 15 dneh po objavi na kadrovske sektor železarne Jesenice.

Po sklepu odbora za delovna razmerja TOZD Družbena prehrana z dne 29. 3. 1982 in v skladu s pravilnikom o delovnih razmerjih

objavljamo

prosta dela oz. naloge
II. natakak — točaj šifra 9107 D-3 6 kat. 1 oseba

Pogoji:

- 3 letna gostinska šola — smer natakak
- enomesečno poskusno delo

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v roku 15 dni na kadrovske sektor železarne Jesenice z oznako za TOZD DRUŽBENA PREHRANA.

Po sklepu odbora za delovna razmerja delovne skupnosti KSI, z dne 25. 3. 1982

OBJAVLJAMO

prosta dela in naloge
»medicinski tehnik« šifra 5430 U-3 9. ktg. 2 osebi

Pogoji:

- srednja šola za zdravstvene delavce ambulantno-bolničarske smeri
- eno leto delovnih izkušenj

Prosta dela in naloge objavljamo za določen čas — 6 mesecev

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v roku 15 dni po objavi na kadrovske sektor železarne Jesenice, z oznako »za delovno skupnost KSI«.

Posebne prijavnice dobite pri kadrovskih ali v sprejemni pisarni kadrovskega sektorja.

Po sklepu odbora za delovna razmerja delovne skupnosti KSI, z dne 25. 3. 1982

OBJAVLJAMO

prosta dela oz. naloge
»pripravnik s fakulteto — psiholog« šifra 5415 U-5 12. ktg. 1 oseba

Pogoji:

- diplomirani psiholog

Prosta dela in naloge objavljamo za določen čas — eno leto.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v roku 15 dni po objavi na kadrovske sektor železarne Jesenice, z oznako »za delovno skupnost KSI«.

Posebne prijavnice dobite pri kadrovskih ali v sprejemni pisarni kadrovskega sektorja.

TOZD Jeklarne

11. SEJA ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA

Enajsto redno sejo odbora za delovna razmerja pri DS TOZD Jeklarne je sklical predsednik Pavel KOTNIK 30. marca. Člani odbora so najprej potrdili zapisnik pretekle seje, kakor tudi sklepe in ugotovili, da en delavec še ni opravil strokovnega izpita za delovno mesto prevzemalca starega železa.

Nadalje je odbor ugotovil, da je bila delavcu v TOZD Jeklarne pomotoma izstavljena odločba o razporeditvi za prvega tehtalca starega železa. Odbor je zato sklenil, da se ta odločba preklic in izstavi drugemu delavcu, ki že opravlja ta dela in opravila.

Kadrovske poročilo za mesec februar 1982 je podal kadrovik in povedal, da je bil plan zaposlenih za februar v TOZD Jeklarne 720, stalež pa 699. Navzoče je seznanil s skupno odsotnostjo z dela, ki je znašala 3.299 dni ali 21%. V mesecu februarju je bilo izkoriščenega 1.799 dni rednega letnega dopusta.

B. K.

TOZD Jeklovlek

10. SEJA ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA

V petek, 26. marca, je bila v TOZD Jeklovlek deseta redna seja odbora za delovna razmerja, ki jo je vodil predsednik Anton Noč. Odbor je najprej pregledal sklepe zadnje seje in ugotovil, da so izvršeni, razen nekaterih, ki so v postopku.

Odbor je v nadaljevanju potrdil razporeditev novospregajetega delavca in vzel na znanje informacijo o upokojitvi dveh sodelavcev in o odhodu delavca v JLA.

Odbor je obravnaval prošnjo sodelavca za sporazumno prekinitve delovnega razmerja in jo ugodno rešil s tem, da predhodno poravnava vse obveznosti do Železarne.

Obravnavali so prošnjo sodelavke za podaljšanje delovnega razmerja za nedoločen čas in sklenili, da bodo prošnjo ponovno obravnavali na eni prihodnjih sej, skupaj z njeno delovno oceno neposrednega vodja dela.

Pri obravnavi potreb po delavcih so ugotovili še proste delovne naloge

in opravila, in sicer: 2. čistilec palic — dve osebi, rezalec palic BK-klop — ena oseba, čistilka — ena oseba, adjuster palic — ena oseba.

Potrdili so tudi premostitev petih delavcev na druge delovne naloge in opravila in odobrili: prošnjo sodelavke za premostitev na drugo dno, prošnjo organizacijskega komiteja za pokal Vitanc za izredno plačan dopust Janezu Židanu in prošnjo za izredno neplačan dopust sodelavcem.

Odbor je obravnaval odsotnost v mesecu februarju in ugotovil, da je bil dosežen višji odstotek koriščenja letnih dopustov, predvsem zaradi pomanjkanja vložka.

E. T.

18. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO PRI DS ŽELEZARNE

Predsednik odbora za gospodarstvo pri delavskem svetu Železarne Janez Pikon je 29. marca sklical 18. sejo odbora, na kateri so člani obravnavali poročilo člana poslovnega odbora Božidarja Bartlja glede izvrševanja sklepov prejšnje seje, pri čemer so ugotovili, da je še nerealiziran sklep, ki se nanaša na informacijo o dolgoročnem planu Železarne.

Pri obravnavanju ocene izvrševanja operativnega programa skupne in blagovne proizvodnje ter realizacije za mesec marec je odbor ugotovil, da smo kljub izrednim težavam dosegli planirane rezultate.

Člani so potrdili predlog programa skupne in blagovne proizvodnje ter realizacije za mesec april ter pri tem sklenili, da bomo morali vložiti posebne napore za doseganje predlaganih rezultatov, ker je izredno težka situacija pri preskrbi repromaterialov, predvsem pa oskrbe s ferolegurami.

Na predlog vodje sektorja novogradnje so odobrili dodatna sredstva za investicijo »prikluček samskega

doma Koroška Bela na vročevodu«. Sklenili so, da se v dogovoru z vodstvom TOZD Družbena prehrana dodatno odobrijo sredstva iz amortizacijskih sredstev TOZD Družbena prehrana, ki so namenjena za združevanje.

Na predlog temeljne organizacije Remontne delavnice so potrdili po- višanje cen za male usluge za uro ročne in strojne dela z veljavnostjo od 1. aprila dalje.

Sejo so zaključili z informacijo člana poslovnega odbora, da bo o samoupravnem sporazumu o združevanju dela in sredstev za razvoj črne metalurgije v Slovenskih železarnah v obdobju 1981–1985 razpravljal tudi izvršni odbor SOZD Slovenske železarne.

D. M.

ot

NOVICE O DELU ZSMS V OBČINI RADOVLJICA

V vzgojno varstveni organizaciji, ki povezuje vse vrste v občini, so ustanovili OO ZSMS. Pobudo za organiziranje delo, predvsem pa za povezavo z OK ZSMS Radovljica je dala mladina v VVZ sama. Mlade vzgojiteljice bi rade delovale predvsem na področju kulture in športa. Na ustanovni seji so se mladinke pogovorile s predstavnikom OK ZSMS o aktualnih nalogah mlade generacije, o možnostih za uveljavljanje svojih interesov znotraj ZSMS in izvolile vodstvo OO ZSMS.

V četrtek, 1. aprila, so štirje predstavniki OK ZSMS Radovljica odšli na tradicionalni pohod mladine na UČKO v SR Hrvaški, kjer se vsako leto zbere več tisoč mladih iz vse Jugoslavije. Sodelovanje na pohodu sodi v program skupnih akcij radovljiške mladine in mladine iz pobratene občine Buje, hkrati pa bo to priložnost za dogovor o sodelovanju v prihodnje. Izmenjava brigadirjev, družabna srečanja in skupne akcije pri prenašanju revolucionarnih tradicij na mlade, bodo tudi letos osnova prijateljskega sodelovanja.

Evidentiranje prostovoljcev za enote teritorialne obrambe je tudi v radovljiški občini že dalo razveseljive rezultate. Čeprav bo OK ZSMS skupaj z občinskim štabom teritorialne obrambe šele v prihodnjih dneh pripravila program usposabljanja prostovoljcev in širšo informacijo o pomenu obrambne vzgoje, so v OO ZSMS evidentirali že preko 70 mladih, predvsem med dijaki srednjih šol. Tak odziv ponovno dokazuje, da nobena propaganda akcija forumov ZSMS ne more nadomestiti dela mladinskih aktivistov v OO ZSMS.

Svet za ohranjanje revolucionarnih tradicij in spomeniško varstvo pa OK SZDL Radovljica bo na pobudo OK ZSMS Radovljica organiziral posvet o vzgoji osnovnošolske mladine v duhu tradicij NOB in revolucionarne preobrazbe naše družbe. OK ZSMS Radovljica je mnenja, da suhoparna manifestativna dejavnost najmlajših (proslave!) ne more nadomestiti proučevanja revolucije, delavskega gibanja in živga stika z udeleženci NOB. Prav tako je treba »učenje« o samoupravljanju nadomestiti z aktivno vlogo osnovnošolcev v samoupravnih organih OŠ (oddelčne konference, redovalne konference, ...) in klasični frontalni način poučevanja »preobraziti« v enakopraven dialog učenec-učitelj, da bi od golega besedičenja o reformi izobraževanja storili korak naprej pri humanizaciji odnosov na šolah.

Komisija za socialno politiko pri OK ZSMS Radovljica je pred mesecem razpisala natečaj za najboljši plakat na temo »mladi v boju proti alkoholizmu, mamili in cigaretam«. Odziv OO ZSMS in posameznikov je razveseljiv, kar kaže, da se mladina zaveda problematike zasvojenosti z alkoholom, mamili... Najboljše ideje bodo našle svoj prostor na plakatu, ki ga bodo organizacije ZSMS razobesile na javnih prostorih.

Poleg tega komisija v sodelovanju z lokalno radijsko postajo Jesenice pripravila redno mesečno oddajo o socialni problematiki mlade generacije, da bi širšo javnost podrobno in ažurno seznanjali o nezaposlenosti, stanovanjski problematiki, mladoletnem prestopništvu in drugih težavah s področja socialnega položaja mladih.

O mladinskem prostovoljnem delu bo tekla beseda na skupni seji predsedstev OO ZSMS in OK SZDL Radovljica. Kljub temu da evidentiranje za MDB Stane Žagar poteka letos dobro, so mladi na seji izpostavili nekaj problemov pri zagotavljanju mladinskega dela in predstavili program lokalnih delovnih akcij z namenom, da bi v krajevnih skupnostih ta oblika mladinskega prostovoljnega dela bolj zaživela.

Na seji konference OK ZSMS Radovljica, ki je bila 25. marca, so mladi izvolili delegate za XI. kongres ZSMS in posebno pozornost posvetili obrambnim pripravam OO

ZSMS. Lanska akcija NNNP je opozorila na nekatere pomanjkljivosti, ki zahtevajo temeljito oceno organizacijskih in kadrovskih možnosti OO ZSMS za delo na področju SLO in družbene samozastite. Prav tako je bil sprejet sklep o nekaterih spremembah obrambnih načrtov. Po dogovoru o pripravah na kongres ZSMS in o nadaljnjih aktivnostih pri evidentiranju za MDA in prostovoljcev za enote teritorialne obrambe so delegati OO ZSMS nadaljevali delo na področnih konferencah.

Na konferenci mladih delavcev so razpravljali o osnutku novega zakona o delovnih razmerjih in o samoupravnem sporazumu o usklajevanju letnih načrtov zaposlovanja v občini. O nezaposlenosti, kot problemu ekonomske in politične kategorije, so organi OK ZSMS Radovljica že večkrat opozarjali in s konkretnimi predlogi sodelovali pri oblikovanju občinske resolucije za leto 1982. Aktivno delo s štipendisti in na sejah skupščine za zaposlovanje naj bi do konca šolskega leta pokazalo na sistemske rešitve pri zaposlovanju mladih. Mladi so po-

sebej opozorili na možnosti v prestrukturiranju gospodarstva, uvažanju večizmenskega dela in prekvalifikaciji tistih, ki zaradi neustrezne šolske mreže, omejitve pri zaposlovanju in nekaterih drugih administrativnih ukrepov trenutno nimajo nobene možnosti za sklenitev delovnega razmerja.

Mladi iz KS in šol so ocenili vključevanje pionirjev v mladinsko organizacijo, ki je bilo doslej zgolj naključno in strnjeno v aktivnosti ob sprejemanju pionirjev v ZSMS. Izkušnje v nekaterih sredinah kažejo, da so tudi pionirji sposobni, predvsem pa pripravljeni delovati v ZSMS, še posebej če gre za take interese dejavnosti, kjer se lahko afirmirajo in neposredno vplivajo na program dela.

V nadaljevanju je tekla beseda o prireditvi v mesecu mladosti, ko naj bi namesto klasičnih »turnirskih« športnih tekmovanj organizirali take manifestacije, ki bi poudarjale množičnost in enotnost mladine. Tek okoli Blejskega jezera, kros, orientacijsko tekmovanje in zabavne igre bodo, poleg nekaterih športnih disciplin, prav gotovo pritegnile širši krog mladih k sodelovanju.

Brane Grohar

OBISKI

V OSNOVNIH ORGANIZACIJAH ZSMS

Aktivnost posameznih osnovnih organizacij ZSMS v Železnari še zmeraj ni na zadovoljivi ravni, prav tako pa imamo osnovne organizacije, ki se že dalj časa niso sestale, da bi obravnavale problematiko svoje sredine. Da bi delo v teh osnovnih organizacijah ZSMS poživili, je koordinacijski svet ZSMS železarne Jesenice naredil plan obiskov.

Na teh sestankih, na katere so poleg vodstev osnovnih organizacij ZSMS vabljeni tudi vodja TOZD, sekretar osnovne organizacije zveze komunistov in predsednik osnovne organizacije sindikata, obravnavajo problematiko mladih, kadrovske težave vodstev osnovne organizacije ZSMS in sodelovanje z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami in vodstvom TOZD.

Doslej so bili razgovori v naslednjih osnovnih organizacijah ZSMS: TOZD Jeklovlek, TOZD Vratni podboji, TOZD Valjarna žice in profilov, TOZD Valjarna debele pločevine in TOZD Profilarne.

Glavne ugotovitve v teh osnovnih organizacijah so bile:

— Kadrovske težave — večinoma so bili izpostavljeni predsedniki osnovnih organizacij ZSMS (razen v TOZD Vratni podboji) zaradi njihovega neodgovornega odnosa do te dolžnosti, kljub temu pa drugi niso

reagirali na pasivnost (vodja TOZD, OO ZK, OOS).

— Malo je mladih članov ZK, vendar se še ti ne vključujejo v delo mladinske organizacije.

— Slaba idejno-politična izobrazbenost vodstev, kljub temu pa se ne vključujejo dovolj v izobraževalne oblike, ki jih organizirata koordinacijski svet ZSMS železarne Jesenice in OK ZSMS Jesenice.

— Nezanimivi programi dela, oziroma jih te osnovne organizacije ZSMS sploh nimajo.

— Nezaodstna informiranost znotraj osnovne organizacije ZSMS kakor tudi navzven.

— Cas in prostor sestajanja.

Na teh sestankih je bilo dogovorjeno, da do 15. aprila rešijo kadrovske težave vodstev osnovnih organizacij ZSMS in izdelajo programe dela.

Člani predsedstva koordinacijskega sveta ZSMS bodo v bodoče obiskali še naslednje osnovne organizacije ZSMS: Želbjarna, Remontne delavnice, Družbena prehrana, SEO-TKR-NG, Plavž in Valjarna bluming-štelki.

Vsi ti obiski spadajo v aktivnost pred XI. kongresom ZSMS, ki bo oktobra v Novem mestu.

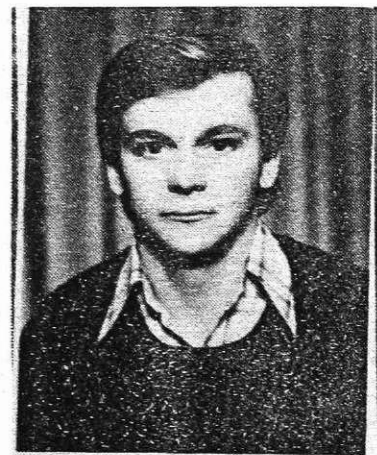
Z.

PREDSTAVLJAMO VAM NAJBOLJŠE MLADE DELAVCE 8 SAMOUPRAVLJALCE

V današnji številki našega glasila vam predstavljamo enega najboljših vestnih in marljivih delavcev v TOZD Želbjarna, STEVA ŠARIČA, člana OO ZSMS in zveze komunistov v TOZD Želbjarna.

Zastavili smo mu nekaj vprašanj, na katere je z veseljem odgovoril.

Povej nekaj o sebi, svojih nalogah in kakšno delo opravljaš?

Stevo Šarič

»Rojen sem leta 1954 v Kaknju pri Zenici. Srednjo poklicno šolo sem končal v Zenici, kjer sem bil zaposlen pet let; ko sem prišel v Slovenijo, sem bil nekaj časa zaposlen v Iskri v Ljubljani, nato pa sem prišel na Jesenice. Zaposlil sem se v Železnari v vzdrževanju v TOZD Želbjarna, kjer opravljam delo ključavničarja. Tu sem zaposlen dobri dve leti. Delo je zanimivo in pestro in ga z veseljem opravljam.«

Ves čas si tudi član OO ZSMS TOZD Želbjarna. Kaj misliš o delu vaše OO ZSMS?

Naša osnovna organizacija dela dobro, vsekakor pa to ne pomeni, da dela najbolje. Lahko bi delala še

bolje. Naša OO ZSMS ima sedem aktivov, vsak aktiv pa ima svojega predsednika. Aktiv delujejo slabo, kar dokazuje tudi slaba udeležba na sestankih. Vzrokov za to je več: lokacijsko smo razdeljeni skoraj po vsej Železnari, delamo v izmeni 4 + 1... Marsikdo si od prostega časa noče odtrgati časa za sestanek. Čeprav sem oženjen, imam majhnega otroka, kljub temu najdem čas za udeležbo na sestanku. Moje mnenje je, da drugi aktiv delujejo bolje.

Kako se sodelavci razumete med seboj?

V našem TOZD je nekaj zelo dobrih sodelavcev, s katerimi se res dobro razumemo.

Kaj ti pomeni priznanje?

Priznanje mi pomeni zelo veliko. Obenem mi je to spodbuda za naprej, da bom v bodoče še bolj aktiven in da bom še bolj delaven na vseh področjih.

Ti si z družino prišel na Jesenice. Kako si rešil stanovanjski problem?

Začasno živim z družino v privatni hiši. Ker pa je to stanovanje le začasno in povrh še vlažno, sem vložil prošnjo za stanovanje v Železnari in na stanovanjski skupnosti občine. Prosil sem tudi za pomoč vse pristojne organe, da bi mi pomagali čimprej rešiti ta problem, ki me najbolj teži, saj tako ne morem več dolgo čakati. Če bo šlo tako počasi naprej, bom prav zaradi stanovanja prisiljen zapustiti Jesenice. Pri nas v Zenici takih problemov nimamo.

Kako preživljaš prosti čas?

Največ se ukvarjam z otrokom. Včasih sem se ukvarjal s športom, največ s karatejem, gimnastiko, tudi z nogometom, vendar bolj zasebno.

Nazadnje bi rad omenil, da je k uspehu naše OO ZSMS največ prispeval predsednik Zoran Kramar, ki ima največ zasluga za dobro delovanje naše organizacije. Sicer so tudi drugi, pripomogli k uspehu, vendar je največ storil prav Zoran.

Zapisala Simona Mastnak

Pripravljenost je vedno boljša kakor golo pričakovanje...

Tito

RBK ZAŠČITA HRANE IN VODE

Med pripravami za vojno in med vojno se bo sovražnik trudil, da bi z uporabo sredstev za množično uničevanje kontaminiral hrano in vodo. To bo storil s kontaminacijo vodnih objektov, skladišč hrane, prostorov za pripravo hrane, pašnikov ipd. Zato se moramo seznaniti z zaščito hrane in vode pred radiološko, kemično in biološko kontaminacijo.

1 - ZAŠČITA HRANE

Zaščito hrane pred kontaminacijo dosežemo:

- s hranjenjem v zaprtih in zatesnjenih stavbah in prostorih,
- s hranjenjem v ustrezni embalaži,
- z raznimi sanitarno-higienskimi ukrepi.

Izolacija živilskih izdelkov pred zunanjim zrakom je najpomembnejši zaščitni ukrep. To dosežemo z neprodušno zatesnitvijo skladišč, kleti in drugih prostorov, v katerih hranimo živila. V gospodinjstvih, kjer hranimo navadno manjše količine živil, neprodušno zatesnimo shrambe in kleti. To opravimo tako, da zatesnimo vse razpoke v vratih in oknih, spoje okenskih stekel z okvirji pa prelepimo z lepilnimi trakovi. Toda tudi zatesnjena okna ne zagotavljajo popolne zaščite, kajti stekla se lahko razbijejo, zlasti v vojni ob eksplozijah. Zato moramo pravočasno pripraviti deske ali vezane plošče, da bi z njimi zamenjali razbita stekla. Na podoben način zatesnimo tudi vrata. Ker na ta način ni mogoče vedno popolnoma zatesniti vseh prostorov, v katerih hranimo živila, moramo preskrbeti dovolj primerne embalaže za njihovo pakiranje.

Ob nevarnosti RBK kontaminacije naj bi si gospodinjstva priskrbel čim večje zaloge konzervirane hrane, ker je ta najbolj zaščiten pred kontaminacijo. Hrana, ki je konzervirana v pločevinkah, dolgo obstane, tega pa ne moremo trditviti o hrani v plastični, celofanski ali tetrapak embalaži. Kovinska ali steklena embalaža (pločevinke, kozarci, steklenice ipd.) onemogočajo neposredno kontaminacijo živil. Prednost take embalaže je v tem, da jo od zunaj zlahka dekontaminiramo, ne da bi se pri tem spremenila okus in kakovost hrane.

Dokaj dobro zaščitijo tudi gumirane tkanine, PVC folije in vrečke. Živila, ki so pokrita s tem materialom, so zaščiteni ne le pred kontaminirajočim prahom in hlapi, temveč tudi pred tekočimi bojnimi strupi, in sicer za 3 do 5 ur. Leseni zaboji ne ščitijo popolnoma pred kontaminacijo z radioaktivnimi tekočinami, bojnimi strupi in biološkimi agensi. Zaščita s takšno embalažo je tudi časovno omejena. Vreče iz jute in konoplje niso primerne za zaščito živil, vendar zadržijo del trdnih in tekočih snovi, kar vsekakor zmanjšuje stopnjo kontaminacije. Živila, spravljena v pergament, celofan in večplasten trden papir, so popolnoma zaščiteni pred radioaktivnim prahom in biološkimi agensi, toda pri tej embalaži je težko opraviti zunanjo dekontaminacijo.

Tekoča in zrnata živila ter voda so najbolj zaščiteni v dobro zaprtih posodah (steklenicah, kozarcih, pločevinastih škatlah in posodah ter podobno). Krompir in drugo zelenjavo je treba hraniti v zasipnicah v kletih in shrambah, ki jih neprodušno zatesnimo, pri čemer moramo zatesniti tudi vse razpoke v zidovih, stropu in tleh. Poskrbeti moramo tudi, da v te prostore ne prihajajo glodalci, ker lahko prenašajo nalezljive bolezni.

KAKO ZAŠČITIMO HRANO PRI PROIZVODNJI

V organizacijah, ki se ukvarjajo s proizvodnjo in predelavo živil, je treba poskrbeti za zaščito surovin, polizdelkov in končnih izdelkov. S stališča RBK zaščite so najpomembnejše mlekarne, klavnice ter podjetja za predelavo sadja in zelenjave.

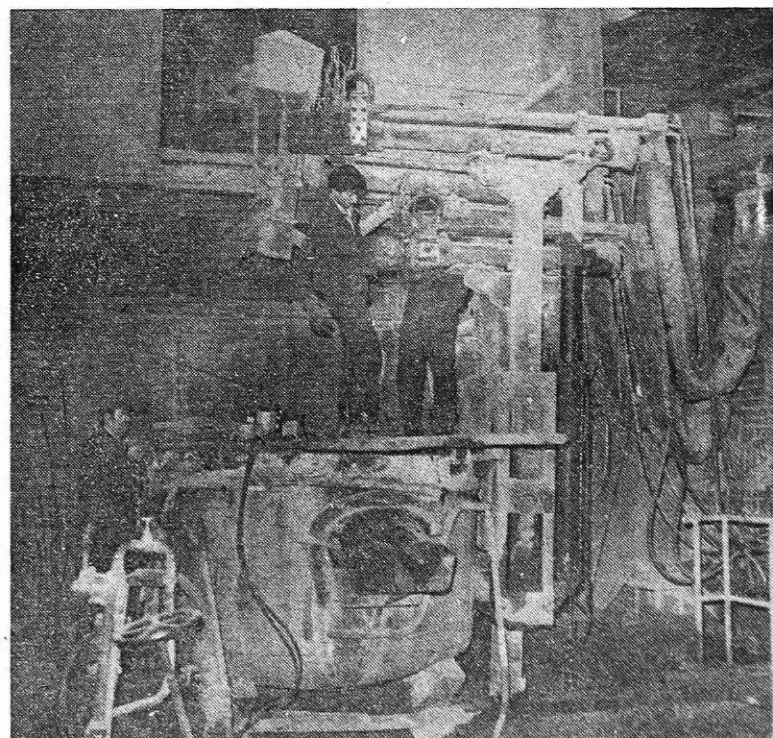
Sodobni tehnični postopki za predelavo mleka in proizvodnjo mlečnih izdelkov zagotavljajo visoko stopnjo zaščite pred RBK kontaminacijo, vendar so kljub temu potrebni naslednji ukrepi:

- sistematična kontrola RBK mleka ob prevzemu,
- izolacija prostorov, v katerih se dela sir, pred kontaminiranim oz. neprečiščenim zrakom, kajti hermetizacija tu ni možna,
- popolna izolacija mleka pred zunanjo atmosfero ob pasteriziranju,
- izolacija prostorov, v katerih dozorevajo siri,
- pakiranje mleka in mlečnih izdelkov v embalažo, ki te izdelke popolnoma zaščiti pred zunanjim zrakom.

Danes v mlekah ob prevzemu vedno kontrolirajo mleko, in sicer njegovo biološko sestavo in stopnjo maščobe. V vojni se bo morala ta kontrola razširiti tudi na radiološko in kemično detekcijo in identifikacijo.

V sodobnih mlekah poteka tehnologija sterilizacije, pasterizacije ali ultra-pasterizacije v prostorih in napravah, kjer je zagotovljena popolna zaščita pred RBK kontaminacijo. V mlekah s pretežno ročno obdelavo bi bilo treba poskrbeti za popolno izolacijo teh prostorov pred zunanjo atmosfero.

(SE NADALJUJE)

Remont točilne peči za elektrodni prašek (Foto I. Kučina)

LOKALNA MDA V ŽELEZNARI

Koordinacijski svet ZSMS železarne Jesenice vabi na lokalno mladinsko delovno akcijo, ki bo v soboto, 10. aprila. Zbor bo ob 7.45 pri vratarju na Koroški Beli. Poleg članov stalne mladinske delovne brigade Železar so vabljeni tudi ostali.

Z.

GIBANJE IZDELAVE IN PREDELAVE JEKLA

Jugoslovanska proizvodnja jekla je leta 1981 oživela. Uvoz jekla se vedno blizu dva milijona ton. Padanje proizvodnje jekla na zahodu in zastoj rasti na vzhodu. Zmanjševanje vloge slovenskih železarn v SFRJ. Posodobitev jeklarn in preusmeritev na elektro metalurgijo je prihodnost slovenske izdelave in predelave jekla.

Jugoslovanska črna metalurgija je leta 1981 dosegla pomemben proizvodni napredek: izdelala je 338.587 ton ali 93 % več surovega jekla kot leta 1980. V prvem letu novega petletnega obdobja 1981-1985 so tako prišli na površje izdatnejši sadovi velikih naložb v prejšnjih letih, zlasti v integralne železarnice. Slovenija, ki je bila v preteklosti vodilna pri ureditvi proizvodnje jekla, v lanskem vzponu proizvodnje jekla ni bila prisotna, nasprotno: zniževanje izdelave tega pomembnega reprodukcijskega materiala se je nadaljevalo. Delež v proizvodnji jugoslovanskega jekla, ki je leta 1978 znašal 27 %, je v Sloveniji lani padel na 19,4 %.

Jeklo je temeljna tvarina celotne proizvodne ustvarjalnosti, pogoj gospodarske moči, razvoj življenjske ravni in celotne družbene reprodukcije. Po proizvodnji in predvsem po porabi jekla se zato objektivno lahko ugotovi stanje razvitenosti posameznih dežel in civilizacije celotnega človeštva.

JEKLENO STOLETJE

Ob prelomu stoletja, leta 1900, je svetovna proizvodnja jekla znašala 37 milijonov ton, v prvi polovici dvajsetega stoletja se je povečala na 153 milijonov ton in leta 1974 je dosegla 709 milijonov ton. Po krajšem zastoji se je svetovna proizvodnja jekla leta 1977 zopet pričela vzpenjati in leta 1979 dosegla 748 milijonov ton, zatem je zopet začela stagnirati. Leta 1980 je znašala 718,7 milijonov ton, lani pa 712,9 milijonov ton. Proizvodnja jekla raste v deželah v razvoju, v socialističnih državah stagnira, v razvitem zahodnem svetu pa zaostaja. Napoved o milijardi ton svetovne proizvodnje jekla se je v sedanji gospodarski recesiji premaknila h koncu drugega tisočletja.

Raven tehnično-tehnološke razvitenosti posameznih držav najbolje kaže poraba jekla na prebivalca. Ta je, na primer, leta 1975 znašala na Švedskem 772 kg, na Japonskem 733 kg, v ZDA 549 kg in v ZRN 490 kg. Razumljivo je, da poraba jekla niha, da je odvisna od vojne proizvodnje, ladjedelništva, konjunkturo strojegradišča, avtomobilske industrije in ne nazadnje tudi od razvijanja novih materialov. Na vrhu lestvice je bila leta 1980 Čehoslovaška s porabo 729 kg surovega jekla na prebivalca, sledila ji je Japonska s 629 kg, Sovjetska zveza s 579 kg, ZRN s 549 kg in ZDA, ki s 508 kg porabe na prebivalca ni bila več v ožjem svetovnem vrhu.

Jugoslavija s porabo jekla 254 kg na prebivalca leta 1980 spada med manj razvite dežele, pa vendar pora-

ba še znatno prekaša proizvodnjo surovega jekla, ki je v tem letu znašala samo 164 kg na Jugoslovana. Tako stanje naše črne metalurgije, ki pomeni veliko odvisnost dežele od uvoza in je ovira tudi za razvoj kovinsko-predelovalne industrije, je posledica nerealnih ambicij republik ter premalo načrtne in medsebojno usklajene gradnje jeklarskih proizvodnih zmogljivosti v SFRJ. Visoke naložbe, zlasti v Zenico in Smederevo, so končno leta 1981 le pokazale rezultate.

Leta 1981 so jugoslovanske železarnice izdelale 3.956.574 ton surovega jekla, dodatno uvozile 920.384 ton polizdelkov ter iz tega vložka ustvarile ter dobavile domačemu trgu, 3.790.977 ton in izvozile 275.854 ton valjanih, kovanih in litih jekel. Ob upoštevanju uvoza 1.073.614 ton valjanega jekla je poraba leta 1981 v Jugoslaviji znašala 4.865.000 ton gotovih jeklenih izdelkov, kar preračunano na surovo jeklo pomeni okrog 5,8 milijonov ton ali 260 kg na prebivalca. Lani se tako povečala proizvodnja in poraba jekla, deficitarnost tega reprodukcijskega materiala pa je še vedno visoka. Uvoz v obliki polizdelkov in valjanega jekla je v skupni količini znašal 1.993.998 ton in v vrednosti 26,6 milijard din, kar je težko breme naše zunanjetrgovinske plačilne bilance.

Jugoslovanske železarnice so pri oskrbovanju domačega trga z jeklom prispevale: valjanega blaga iz lastnega jekla 61 %, valjanih izdelkov iz uvoženih polizdelkov 17 %, uvoz valjanega jekla pa je znašal 22 % porabe. Domače železarnice so poleg oskrbovanja jugoslovanskega trga 6,8 % blagovne proizvodnje izvozile. Koliko pa je izvoz nizkocenovsko predelanega jekla za družbo koristen, nam kaže podatek, da so naše železarnice za prodano valjano blago realizirale 3.732,5 milijonov din ali 13.531 din na tono. Za uvoz valjanega blaga smo odšteli 19.307 milijonov din ali 17.983 din na tono, kar pomeni, da je bila uresničena cena pri uvozu za 30 % višja od cene prodanega valjanega blaga v tujino. Le delno se lahko tako visoka razlika upravičuje z višjo kakovostjo uvoženega jekla, nerazumljivi pa so primeri, ko se enaki izdelki poceni izvozijo in drago uvozijo. V izvozu jugoslovanskega valjanega in kovane jekla so Slovenske železarnice udeležene s 34 %.

VZPON JUGOSLOVANSKEGA JEKLA

Pregled proizvodnje jekla v jugoslovanskih železarnah daje naslednjo sliko:

	1980	1981	1981/1980
Železarna Zenica	1.559.563	1.658.246	106,3
Slovenske žel.	(776.030)	(767.308)	98,9
Žel. Jesenice	455.897	445.868	97,8
Žel. Ravne	215.573	212.989	98,8
Žel. Štore	104.560	108.451	103,7
Žel. Smederevo	350.098	504.585	144
Žel. Skopje	358.345	387.206	108
Žel. Sisak	325.227	340.008	104,5
Žel. Nikšič	213.342	243.878	114,3
Žel. Split	35.382	55.343	156,4
SKUPAJ	ton 3.617.987	3.956.574	109,3

Nekaj pomembnih držav in svetovna proizvodnja jekla:

država (v 000 ton)	Proizvodnja 1980	Proizvodnja 1981	Poraba 1980
Sovjetska zveza	149.100	150.000	147.000
ZDA	101.698	108.152	115.591
Japonska	111.395	101.667	73.442
ZRN	43.838	41.605	33.783
Italija	26.501	24.561	26.107
Francija	23.176	21.133	20.048
Poljska	19.485	17.500	18.750
ČSSR	15.225	15.500	11.154
Kanada	15.902	14.800	12.929
Velika Britanija	11.278	15.565	13.783
Svet skupaj	718.700	712.900	

Razen v ZDA, kjer je zaradi omejitve uvoza lani proizvodnja jekla porasla za 6,5 % in v Veliki Britaniji, kjer je proizvodnja leta 1980 padla na polovico zmogljivosti, je leta 1981 v vseh zahodnih državah proizvodnja jekla znižana, v socialističnih državah pa je stagnirala.

Poleg količine pa je pomembna tudi konkurenčnost, ki je močno odvisna od tehnološkega postopka izdelave surovega jekla. Po prisotnosti SM postopka lahko zaključujemo, do kam so na poti posodobitve tehnologije prišle posamezne države. Leta 1980 je bila slika naslednja:

Država	SM %	konvertorsko %	elektro jeklo %
SZ	60,4	29,6	10
ZDA	11,6	61,2	27,2
Japonska	-	75,5	24,5
ZRN	6,7	73,4	19,9
Italija	1,7	45,3	53,1
Poljska	46,6	39,3	14,1
Francija	2,2	81,9	15,9
Svet skupaj:	22,7	55,3	22,0

V državah SEV SM jeklo predstavlja še 57,85 % celotne proizvodnje. Struktura izdelave jekla pa je v

	(ton)	1980	%	1981	%
SM jeklo		1.459.228	40	1.504.297	38
LD		1.148.908	32	1.424.299	36
Elektro		1.009.851	28	1.027.978	26
Skupaj sur. jeklo		3.617.987		3.956.574	

Slovenske železarnice (ton)

	1980	%	1981	%
SM jeklo	286.953	37	289.435	38
Elektro	489.077	63	477.873	62
Skupaj sur. jeklo	776.030		767.308	

Proizvodnja SM jekla je v strukturi celotne proizvodnje surovega jekla v Jugoslaviji in tudi v Sloveniji še nad svetovnim povprečjem. Ta tehnološki postopek pa odstopa mesto v celotni Jugoslaviji predvsem konvertorskemu LD postopku, v Sloveniji pa elektro jeklu. Vzpon proizvodnje surovega jekla v Sloveniji je trajal do leta 1975, ko smo dosegli 795.000 ton je surovine.

Predvsem kot posledica zaostajanja proizvodnje v železarni Jesenice je izdelava surovega jekla do leta 1979 stagnirala in za tem do lanskega leta zdrknila na raven izpred sedmih let.

Po porabi jekla Slovenija spada med razvite dežele. Leta 1979, podobno pa tudi v naslednjih letih, je porabila okrog 820.000 ton jeklenih izdelkov, kar da porabo, preračunano na surovo jeklo, okrog 560 kg na prebivalca. Lastna proizvodnja surovega jekla, in sicer 420 kg na prebivalca, za tem sicer precej zaostaja, ob večjem koriščenju nabavljenih polizdelkov pa količinsko oskrbovanje slovenskega trga ne bi

smelo biti problematično, drugače pa je, ko se upošteva struktura izdelave in predelave jekla. Specializacija proizvodnje in delitev proizvodnega programa od vseh jugoslovanskih železarn zahtevata celoten domači tržni prostor, za izdelovalke kvalitetnih in plemenitih jekel, kot naj bi bile Slovenske železarnice, pa mora trg seči preko jugoslovanskih meja.

DEFICITARNOST JEKLA MINEVA

Zadnja leta so slovenski porabniki jekla svoje potrebe pokrili z dobavami iz Slovenskih železarn okrog 42 %, od drugih domačih železarn okrog 40 % in z uvozom jekla okrog 18 % porabe. Jeklo je postalo deviza, ne glede, od kod prihaja. Za prihodnost Jugoslavije zato ne ostane drugega, kot načrtna in učinkovita lastna proizvodnja črne metalurgije. V konceptu razvoja mora tudi slovenska izdelava in predelava jekla imeti svoje mesto. Strukturalno morajo v proizvodnji in v porabi

O DELOVANJU DRMIT JESENICE V DVELETNEM MANDATNEM OBDOBJU

Na začetku bi rad opozoril na nekatere cilje in naloge iz statuta zveze rudarskih, geoloških in metalurških inženirjev ter tehnikov Jugoslavije, ki so tudi naše naloge.

Izhajajoč iz stališča in vloge, ki jo imajo v naši socialistični samoupravni družbi inženirji in tehniki kot del delavskega razreda, so osnovni cilji delati za napredek stroke, razvoj strokovne in znanstvene misli in aktiviranje članstva za hitrejši in uspešnejši razvoj materialne osnove in samoupravne socialistične skupnosti.

Za to in tudi za pretekla obdobja lahko trdimo, da smo delali v skladu s cilji in nalogami, ki jih opredeljuje statut. Žal pa lahko ponovno ugotovljamo, da je aktiven le manjši del članstva, čeprav je želja po vpisu v naše društvo mnogo. Seveda le čut pripadnosti še ni zadosten pogoj za obstoj našega društva, kakor tudi zveze inženirjev in tehnikov, v katero smo vključeni tudi rudarji in metalurgi.

Prav ta, še posebno za sedanji čas značilna neaktivnost večine članstva, še bolj pa nezainteresiranost družbenopolitičnih organizacij, še posebno SZDL, katere del tudi smo, nas včasih upravičeno spravljajo v dvome, zakaj sploh obstajamo, komu smo potrebni. Če tako razmišljamo, potem je odgovor jase: zaradi nas samih obstoj niti društva rudarskih in metalurških inženirjev in tehnikov niti zveze inženirjev in tehnikov na Jesenicah ni potreben. Vendar pa so cilji in naloge našega društva kakor tudi ostalih društev tako pomembni, da bi bila opustitev naše dejavnosti kapitulacija pred samim seboj ali beg pred delom in odgovornostjo. Pred nami je torej le ena pot, začrtana s cilji in nalogami statuta in na kateri moramo vztrajati. Želimo in pričakujemo le večje zanimanje, pa tudi pomoč družbenopolitičnih organizacij, kot sta izvršni odbor sindikata Železarn in še posebno socialistične zveze delovnega ljudstva na Jesenicah. Naše zadnje mandatno obdobje sovpadalo s prizadevanji za stabilizacijo našega gospodarstva, to je z zastojem rasti, hudimi omejitvami v investicijski dejavnosti in težavami v proizvodnji. Kljub temu da naš razvoj niti v preteklem srednjoročnem planskem obdobju niti v sedanjem ni tak, kot smo načrtovali in želeli, pa vseeno beležimo stalen napredek v tehnologiji pa tudi v naložbeni dejavnosti.

Na prvem mestu moram omeniti priprave na gradnjo nove elektro jeklarne, ki so močno angažirale metalurge vse od oddelka novogradenj, TKR, jeklarne in valjarni, kakor tudi

vsa ostala društva, saj predstavljajo nova jeklarne ne le najbolj sodobno tehnologijo, temveč predvsem najbolj obsežno in najdražjo naložbo. Dalje moram poudariti prizadevanja jeklarjev, kako v tehnološko zastareli SM jeklarni s sodobnimi postopki sekundarne metalurgije izboljšati sedaj nezadovoljivo kvaliteto jekla. V ta namen gradimo napravo za obdelavo jekla v ponvi, ki bo »stekla« še to pomlad.

Uvedba bazične obzidave ponev, drsnih zapiral in prepihovanje jekla z argonom so ukrepi, ki predstavljajo nujne osnove oziroma predpogoje za uvedbo vakuumске metalurgije v novi elektro jeklarni, z gradnjo katere bomo začeli v tem letu.

VARSTVO OKOLJA

V obratovanju je nova odpravevalna naprava v elektro jeklarni, s katero smo močno odpravili zaraščenost Savske doline vzhodno in zahodno od Jesenic. Kljub pogosti kritiki in besedam novega predsednika zveze društev za varstvo okolja akademika profesorja Staneta Kraševca na nedavni skupščini te organizacije, da določila zakona še niso prodrli v glave mnogih naših gospodarskih in poslovnih organov ter občinskih političnih in administrativnih funkcionarjev, pa lahko trdimo in se pohvalimo, da smo prav na Jesenicah med prvimi začeli skrbeti za čistost naših voda, da smo čiščenju zraka dali prednost pred sicer za tehnologijo bolj potrebnimi investicijami in da bo nova jeklarne primer, kako ohraniti ekološko ravnotežje naravi. Prav gotovo je zavest o nujni ohranitvi ekološkega ravnotežja prodrla v nas. Tehniki se pomembnosti ohranjanja našega okolja in nujnosti izboljševanja razmer tako za nas, še bolj pa za naše bodoče rodove, dobro zavedamo in v tej smeri tudi delujemo.

INVENTIVNA DEJAVNOST

Inventivna dejavnost je, lahko rečemo, ena od oblik strokovnega dela. Mnogi naši člani so tudi člani DIATI, kjer uspešno delujejo. Žal je to tudi edina oblika osebne afirmacije, saj dajanje javnih pohval pri nas izjemno najvišjih, kot sta Novator leta in Pantzova nagrada, ni ravno v navadi.

VZGOJA KADROV

Skrb za vzgojo kadrov moramo dati na drugo mesto, takoj za našimi proizvodnimi in samoupravnimi nalogami. Lahko rečemo, da je to pravzaprav naša glavna javna dejavnost. Res smo pripravili le po eno javno

navadne asortimente spodbirati plemenitost jekla.

Realno je možno računati, da bodo v naslednjem petletnem obdobju 1986-1990 Slovenske železarnice dosegle blizu milijon ton surovega jekla. Pomembnejša od količine pa je kvaliteta jekla. Do tega časa je potrebno posodobiti vse tri jeklarne, v železarni Jesenice pa nadomestiti zastareli in iztrošeni SM postopek z elektro jeklarne. To pomeni, da je prihodnost slovenskega jeklarstva v elektro metalurgiji. S to tehnologijo sta opredeljeni tudi:

- surovinska osnova: jekleni odpadki, surovo železo, železova goba in fero legure,

- struktura proizvodnje, ki mora vsebovati predvsem kvaliteten in plemenito jeklo.

V prihodnosti bodo torej Slovenske železarnice še bolj odvisne od uvoza. Uvoz reprodukcijskega materiala bo presegal vrednost sto milijonov dolarjev letno, pokrit pa bo moral biti z izvozom. Računica bo uspešna le, če bodo izvozni izdelki kakovostni in z večstopenjsko predelano jekla.

Jugoslovanska črna metalurgija se v preteklosti ni uspešno razvijala, sedaj pa se že kažejo konture izkristaliziranega koncepta, v katerem bodo štiri integralne železarnice: Zenica, Smederevo, Skopje in Sisak. V naslednjem petletnem obdobju dosegli zmogljivost okrog 6,5 milijonov ton, železarnice kvalitetnih vrst v Sloveniji in Črni gori pa okrog 1,5 milijona ton surovega jekla letno. Skupna proizvodnja bo lahko dosegla okrog 8 milijonov ton jekla letno v tem obsegu pa se bo verjetno gibala tudi poraba jekla. To pomeni, da se bo izdelava in predelava domačega jekla že v naslednjem srednjoročnem obdobju lahko dvignila na okrog 350 kg na prebivalca. To pa ne pomeni, da bo uvoz jekla odpravljen.

Rentabilnost proizvodnje ne dovoljuje avtarkije, specializacija pa zahteva mednarodno delitev dela. To velja tudi za jeklo, predvsem pa za njegove plemenite reprezentante. Generacija, ki prihaja, mora slovenskemu jeklu dati nov, žlahtnejši prizvok, za katerega državne meje ne bodo ovira.

Gregor Klančnik

predavanje vsako leto, so pa bila ta predavanja, z izjemo letošnjega o tehnologiji izdelave jekla v novi jeklarni, ozko strokovna in za širši krog poslušalcev tudi manj zanimiva. S tega stališča smo lani podobno ozko strokovno predavanje imeli kar v jeklarni.

V skrb za vzgojo naših bodočih strokovnih kadrov pa ne moremo mimo naporov in dela, ki so ga doslej vložili naši sodelavci v pripravah programskih zasnov za oblikovanje vzgojnoizobraževalnih programov za srednje usmerjeno izobraževanje in izdelavo programov srednješolskega usmerjenega izobraževanja. Metalurzi z Jesenic smo bili prav na področju srednjega usmerjenega izobraževanja v okviru posebne izobraževalne skupnosti za metalurgijo med najbolj delavnimi, za kar smo dobili vse priznanje. Z aktivnostjo nadaljujemo v sedanji združeni posebni izobraževalni skupnosti za kovinsko in metalurško usmeritev.

STROKOVNE EKSKURZIJE

Strokovne ekskurzije, ki jih prirejamo, imajo tako vzgojni kot družabni namen. To je za organizacijo predavanj druga poglavitna dejavnost. Organizirali smo vsako leto po eno večjo ekskurzijo za vse člane ZIT, in sicer predlani v železarno Nikšič z ogledom nekaterih predelov Črne gore in lani v Skopje z ogledom jugozahodnega dela Makedonije. Ekskurzija oziroma izleti so ostali skoraj edina oblika medsebojnega zblizevanja in seznanjanja članov društev.

Dovolite, da se na koncu dotaknem še medsebojnih odnosov, ki bi jim morali posvečati večjo skrb. Korektni, pošteni in prijateljski medsebojni odnosi so gotovo osnovni pogoj za dobro počutje in za uspešno delo. Negovanje takšnih humanih odnosov in spoštovanje osebnosti mora postati del našega vsakdanjega ravnanja pri občevarju s sodelavci. Živimo v humani socialistični samoupravni družbi skupaj s sodelavci iz drugih bratskih republik in pokrajin. Dolžnost nas inženirjev in tehnikov je, da gojimo to bratstvo, skovano v narodnoosvobodilni vojni in da smo drugim za zgled.

Poročilo zaključujem s pozivom vsem članom DRMIT, da postanejo bolj aktivni in delavni na vseh področjih delovanja, ki so začrtana s statutom. Le večja osebna angažiranost, strokovno delo in odgovornost nas vodijo k boljšim uspehom in nam zagotavljajo nadaljnji obstoj.

(Poročilo predsednika DRMIT Jesenice Joža Arha)

OBČINSKA ZDRAVSTVENA SKUPNOST JESENICE V DRUGEM DELEGATSKEM OBDOBJU 1978-1982

V skupščino občinske zdravstvene skupnosti delegira delegate v zbor uporabnikov 25 delegacij iz organizacij združenega dela in 11 delegacij iz krajevnih skupnosti. V zbor izvajalcev pa delegate delegirajo iz štirih delovnih organizacij zdravstvenega varstva, skupno 17 delegatov. Oba zbora števata 53 delegatov. Dvanajst delegatov v zbor izvajalcev delegirajo delegacije TOZD in delovnih skupnosti Železarne, Gradisa in Gradbinca, 13 delegatov pa delegirajo združene delegacije vseh ostalih organizacij združenega dela občine Jesenice.

Delegati v zboru uporabnikov so se v tem štiriletnem obdobju menjali, zdravstvene delovne organizacije pa so imele več ali manj stalne delegate. Delegati v zbor izvajalcev so bili izbrani po naslednjem ključu: Splošna bolnica Jesenice — devet, Zdravstveni dom Jesenice — štiri, TOZD Obratna ambulanta Železarne — dva, Lekarna — ena in Zdravilišče Triglav Mojstrana — ena delegata.

Občinska zdravstvena skupnost je v tem obdobju delegirala za regijsko, sedaj medobčinsko zdravstveno skupnost, dvanajst delegatov in to osem iz zbora uporabnikov in štiri delegate iz zbora izvajalcev; v republiško zdravstveno skupnost pa dva delegata, enega iz zbora uporabnikov, enega pa iz zbora izvajalcev. Medobčinska zdravstvena skupnost je imela 14 sej obeh zborov skupščine, republiška pa 17 skupnih sej obeh zborov ter po 17 ločenih sej zborov skupščine.

Občinska zdravstvena skupnost je imela poleg skupščine še naslednje organe: izvršni odbor z desetimi člani, odbor za splošni ljudski odpor s sedmimi člani, odbor za vprašanja zdravstvenega varstva borcev NOV s petimi člani, komisijo za svobodno menjavo dela s tremi člani, komisijo za kadrovska vprašanja s tremi člani in odbor samoupravne delavske kontrole s petimi člani.

DEJAVNOST SAMOUPRAVNIH ORGANOV V TEJ MANDATNI DOBI

Skupščina je imela v štirih letih 24 skupnih sej obeh zborov ter po pet ločenih sej zbora uporabnikov in zbora izvajalcev.

Leta 1978 je imela pet skupnih, dve ločeni seji zbora uporabnikov in tri seje zbora izvajalcev (v to so vštete tudi konstituentne seje). Poprečna udeležba v zboru uporabnikov je bila 70,2 %, v zboru izvajalcev pa 71,4 %.

V letu 1979 je bilo šest skupnih sej obeh zborov in po ena ločena seja obeh zborov. Poprečna udeležba v zboru uporabnikov je bila 73,1 %, v zboru izvajalcev pa kar 83,5 %. V letu 1980 je bilo prav tako šest skupnih sej obeh zborov in po ena ločena seja. V tem letu je zelo padla poprečna udeležba. V zboru uporabnikov je bila le 60,7 %, v zboru izvajalcev pa 65,6 %. V letu 1981 so bile štiri skupne seje obeh zborov, pet seja obeh zborov pa je bila zaradi neudeležbe delegatov zbora izvajalcev prekvalficirana v sejo zbora uporabnikov. Tako smo imeli v tem letu še po eno ločeno sejo obeh zborov. Poprečna udeležba v zboru izvajalcev je bila 64,7 %, v zboru uporabnikov pa 60,4 %. Da bi povečali poprečno udeležbo na sejah zborov uporabnikov, smo v tem obdobju organizirali dva posveta z vodji delegacij, tistih, katerih delegati se niso udeleževali sej. Uspeh ni bil zadovoljiv. Istočasno smo obveščali tudi družbenopolitične organizacije o udeležbi delegatov, pa tudi tu ni bilo posebnega uspeha.

Skozi celotno štiriletno obdobje je bilo opaziti, da se tako sindikalne organizacije v delovnih organizacijah kakor tudi SZDL v krajevnih skupnostih vse premalo zanimajo za delovanje delegatov na sejah skupščin, zato so bili delegati iz posameznih delegacij, predvsem iz tistih delovnih organizacij, kjer so se delegati združevali ter delegirali delegate na seje, prepuščeni sami sebi. To dokazuje posebna analiza udeležbe delegatov na sejah zborov skupščine. Med organizacijami združenega dela sta bili najslabši delegacija, katere nosilec je bil VIZ Jesenice — osnovno šolstvo, delegat te skupine je bil navzoč samo na petih sejah in delegacija, katere nosilec je bilo TP Emona, katere delegat je bil le na šestih sejah. Izmed delegacij krajevnih skupnosti sta bili najslabši KS Planina pod Golico in KS Podmežaklja. Ti dve skupnosti sta samo po enkrat delegirali delegata na sejo skupščine. Združenje obrtnikov pa sploh nobenkrat ni poslalo delegata na skupščino. Izmed 27 delegacij, katere so v tem štiriletnem obdobju delegirale delegate na seje skupščin, je kar 11 delegacij, ki imajo manj kot 50 % udeležbo na vseh sejah skupščine. To je odraz neuspešnega delovanja delegatskega sistema, kajti te delegacije se prav gotovo tudi niso sestajale in obdelovale gradiva za seje skupščin. V delovanju delegatov v tem obdobju je bilo tudi opaziti, da imajo delegacije zelo slabo povezavo s svojo bazo, s svojimi volivci so bila tudi stališča, katere so

zastopali posamezni delegati, bolj ali manj osebna, ali pa stališča zelo ozkega kroga ljudi. Tudi o tem smo večkrat opozarjali družbenopolitične organizacije. Prevladuje vtis, da so bile delegacije vse preveč prepuščene same sebi.

DELOVANJE OSTALIH SAMOUPRAVNIH TELES

Izvršni odbor je v tem obdobju imel 49 sej s poprečno udeležbo 67,14 %. Ker so bili to stalni člani, je udeležba kar zadovoljiva. Člani, ki so bili zadržani in se niso mogli udeležiti sej, so se predhodno tudi opravičili. Po posameznih letih pa je bil obisk naslednji:

- 1978 devet sej s poprečno udeležbo 74,4 %,
- 1979 štirinajst sej s poprečno udeležbo 67,8 %,
- 1970 dvanajst sej s poprečno udeležbo 68,3 %,
- 1981 dvanajst sej s poprečno udeležbo 60,8 %,
- 1982 dve seji s poprečno udeležbo 61,0 %.

Odbor za zdravstveno varstvo borcev NOV je imel pet sej, prav toliko odbor za splošni ljudski odpor, komisija za svobodno menjavo dela 12 sej, odbor samoupravne delavske kontrole pet sej in komisija za kadre tri seje. Udeležba na teh sejah je bila zelo dobra.

Morda bo zanimiv podatek, da je bilo na sejah obeh zborov skupščine predloženo in obravnavano kar 210 točk dnevnega reda, na sejah izvršnega odbora pa kar 273 točk dnevnega reda, na vseh ostalih sejah odborov in komisij pa še 82 točk dnevnega reda.

Glavna tema na skupščinskih sejah so bila finančna sredstva za zagotovitev samoupravno dogovorjenih pravic in obveznosti zdravstvenega varstva, ker se je predvsem v letih 1980 in 1981 finančna situacija zelo poslabšala. Prav posebno pa še potem, ko je začel veljati novi zakon o zdravstvenem varstvu, ki je razširil pravice uporabnikov zdravstvenega varstva, višino finančnih sredstev pa je vsako leto krojila teška situacija v gospodarstvu. Ker je bil obseg zdravstvenega varstva samoupravno in z zakonom dogovorjen, sredstva pa so bila vsako leto določena z resolucijo oziroma indeksi, smo iz leta v leto zapadali v težjo finančno situacijo.

GIBANJE PRIHODKOV IN ODHODKOV

V letu 1978 smo imeli 148 milijonov 117.000,00 din prihodkov in 147 milijonov 168.000,00 din odhodkov. V letu 1979 so skupni prihodki znašali 188.818.000,00 din, skupni odhodki pa 187.522.000,00 dinarjev.

V teh dveh letih smo zaradi preko račitve dogovorjene vsote morali vrniti gospodarstvu kar 18.215.000,00 dinarjev, kar je bilo poračunano z zmanjševanjem prispevnih stopenj. Tak način poračunavanja je vedno bolj siromašil zdravstveno skupnost. Istočasno, ko smo vračali denar gospodarstvu, pa nismo v celoti pokrivali stroškov za dejansko storjene zdravstvene usluge. To pa se je odražalo tudi na siromašnejši zdravstvenih delovnih organizacij v okviru občinske zdravstvene skupnosti. V letu 1980 smo z zmanjšano prispevno stopnjo iz istih virov kot v letih 1978 in 1979 skupno zbrali 226.702.000,00 din, odhodki pa so znašali 223.566.000,00 din. Prihodki so se v teh dveh letih povečali samo za 53,05 % ali letno za 17,68 %, istočasno pa so se ohodki v teh treh letih povečali za 51,91 % ali letno za 17,30 %. Tak porast prihodkov kakor tudi odhodkov ni pokrival inflacijske stopnje in zato so bila realna sredstva za zdravstveno skupnost vedno manjša.

V letu 1981 smo z uveljavitvijo novega zakona o zdravstvenem varstvu zašli v zelo težak položaj in smo finančni načrt za leto 1982 dokončno sprejeli šele ob koncu leta, ko smo uspeli valorizirati dogovorjena sredstva za 8 %, seveda ob nespremenjeni prispevni stopnji. Kljub našemu zagotavljanju, da ne bomo dosegli valorizirane vsote, se ni nič ukrenilo in tako smo po predvidevanju zaključili leto 1981 z več kot 10.000,00 din manj prihodka, kot smo ga predvidevali z valorizacijo. Doseženi prihodki so bili v primerjavi z letom 1980 le za 19,38 % višji, odhodki pa so v istem obdobju znašali 283.067.000,00 din ali kar za 26,61 % več. Če tem odhodkom odštejemo skoraj 9.000.000,00 din, katere smo izven samoupravnega dogovora morali odvesti za pospeše-

vanje izvoza in sredstev za izplačila nadomestila osebnega dohodka za nesreče pri delu, so bili odhodki za dogovorjeni obseg zdravstvenega varstva v letu 1981 le 274.067.000,00 dinarjev ali 22,58 % več od doseženih odhodkov v letu 1980. Ta vsota pa je kar precej pod letno inflacijsko stopnjo, torej ponoven padec realne vsote, namenjene za zdravstveno varstvo. Gibanje skupnih odhodkov nedvomno kaže, da se v naših zdravstvenih delovnih organizacijah že več let stabilizacijsko obnašajo, kar nam tudi dokazujejo večletni plani skupnih odhodkov, ki so bili vedno zelo blizu predvidevanj.

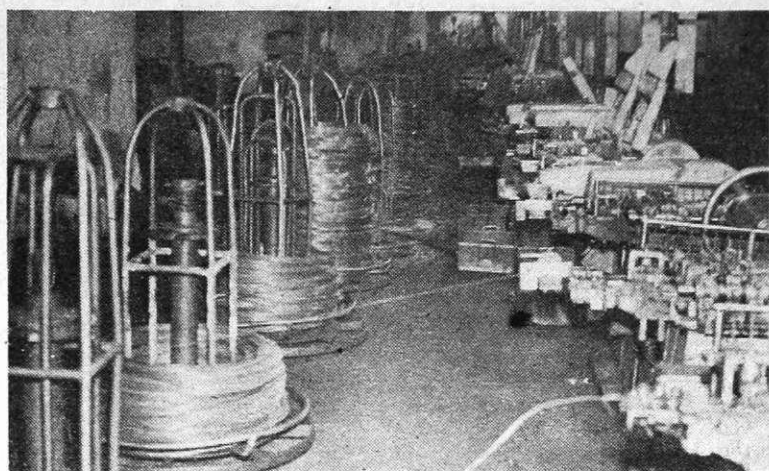
Delno že v letu 1980, še posebno pa v letu 1981 je bilo naše delo predvsem osredotočeno na reševanje vse težjega finančnega položaja občinske zdravstvene skupnosti. Vse do konca leta 1981 ni bilo pravega razumevanja in je bilo vedno manj denarja. Nominalno povečani prihodki niso krili realnih izdatkov. V letu 1981 se je občinska zdravstvena skupnost znašla še v posebnih težavah z začetkom izvajanja novega zakona o zdravstvenem varstvu, ki je posebnim kategorijam uporabnikov zdravstvenega varstva širil pravice, razvojne usmeritve pa niso dovoljevale širjenja sredstev. S takim načinom gospodarjenja so bila porušena vsa stabilizacijska prizadevanja zdravstvenih delovnih organizacij, ki so nosile vso težo stabilizacije. Zaradi stalnega zmanjševanja realnih finančnih sredstev se je občinska zdravstvena skupnost znašla v letu 1981 v zelo nezavidljivem položaju. To dokazuje dejstvo, da smo poleg negativnega zaključka finančnega načrta za leto 1981 morali določene dogovorjene ali nedogovorjene obveznosti odložiti v plačilo v leto 1982 ali celo pozneje.

Težko finančno situacijo smo v letu 1981 obravnavali v raznih družbenopolitičnih forumih in uspeli vsaj delno dokazati, da se v občini glede na visoko stopnjo razvitosti zdravstvenega varstva, za to že več let namenja premalo denarja. Primerjava nam pokaže, da smo v letu 1977 v Sloveniji namenili poprečno 5,56 %, v letu 1978 5,61 %, v letu 1979 pa 5,61 % družbenega proizvoda za zdravstveno varstvo. Na Jesenicah pa v letu 1977 4,57 % v letu 1978 4,21 %, v letu 1979 pa 4,63 % družbenega proizvoda. V slovenskem merilu smo bili v letu 1977 na 57., v letu 1978 na 59. in v letu 1979 na 56. mestu izmed 60 občin. Po vsej verjetnosti smo v Sloveniji edina občina, ki nima v svojem planu dinarja za naložbe, razen sredstev za odplačilo kreditov za Splošno bolnico Jesenice. To pa pomeni, da standard uslug v zdravstvenih organizacijah sloni samo na ramenih zdravstvenih delavcev, kar pa ne more iti v nedogled in bo potrebno v bodoče za to nameniti več denarja, ali pa občutno zmanjšati dogovorjene programe zdravstvenega varstva tako v pogledu kvalitete kakor tudi količine. Zanimiv je tudi podatek, da poprečni mesečni bruto osebni dohodek zdravstvenih delavcev na pogojno nekvalficiranega delavca v letu 1980 zaostaja in je v primerjavi z združenim delom indeks 86,1 ter je na repu občin v Sloveniji. Tudi s prispevno stopnjo za zdravstvo smo že več let na repu slovenskih občin.

Tako stanje je zelo obremenjevalo seje skupščine, povzročalo pa tudi kritične razprave delegatov v zboru izvajalcev, kajti uporabniki so zagovarjali samoupravno dogovorjene pravice, izvajalci pa seveda temu primerno tudi višino potrebnih finančnih sredstev. Za ublažitev takega stanja so zdravstvene delovne organizacije izdelale sanacijske programe in z varčevanjem in drugimi ukrepi uspešno izvajale načrtane programe zdravstvenega varstva. Stalno naraščanje cen potrošnega materiala in različnih dajatev, je sproti izničilo vse napore. Lahko rečemo, da smo celotne stabilizacijske ukrepe bolj ali manj naprtili zdravstvenim delovnim organizacijam, kajti uporabniki so nemoteno koristili dogovorjene pravice.

Občinska zdravstvena skupnost se je v tej mandatni dobi zavzemala predvsem za izboljšanje osnovne zdravstvene dejavnosti, za zmanjšanje obsega bolnišničnega zdravljenja, za boljše organiziranost zdravstvenih delavcev predvsem v osnovni zdravstveni službi. Nekateri so tudi menili, da je glavna naloga zdravstvene skupnosti, da zbira denar, v porabo tega pa naj se zaradi nestrokovnosti ne vtika, kajti to je delo zdravstvenih delavcev, ki so za to kvalificirani.

Ko smo postavili zahtevo po zmanjševanju bolnišničnega zdravljenja, so nekateri spraševali, če bomo mi stali pred vrati bolnišnice. Z upornim vztrajanjem smo v tem pogledu delno uspeli, uspeli smo tudi

V žebljarni (Foto I. Kučina)

v tem, da se v naši bolnici zdravi več bolnikov iz drugih občin Gorenjske. Poraba sredstev v letu 1981 kaže rahel padec v primerjavi s porabo skupnih sredstev za zdravstveno varstvo in je pod 50 %, dočim smo vsa leta nazaj imeli porabo nad 50 %. Sicer to niso veliki dosežki, toda začetek je tu. Že dolgo se dogovarjamo, da moramo uvesti zdravniško nego na domu, s čimer bi se zmanjšalo tudi bolnišnično zdravljenje. Za to bo potrebna še širša akcija, da bodo sproščene posteljne kapacitete lahko zasedli uporabniki iz ostalega območja Gorenjske. V tej mandatni dobi nismo uspeli z reorganizacijo dežurne službe in dispanzerjev za borce NOV, kar ostane naloga novoizvoljene skupščine.

DELOVANJE DELEGATOV

Že udeležba na sejah skupščine občinske zdravstvene skupnosti kaže, da delegatski sistem ni dosegel želene razmaha. Delegacije, oziroma delegati niso imeli neposrednega stika s tistimi, ki so jih izvolili — z bazo in so prebogosto zastopali le svoje lastno mnenje. Vsekakor pa je na delo oziroma na razvoj delegatskega sistema vplivalo vse prebogosto odločanje v posameznih forumih, odrejanje sredstev s posameznimi resolucijami in z raznimi predpisi službe družbenega knjigovodstva in ne nazadnje urejanje določenih problemov z zakoni. Tako je bila, na primer, večkrat višina prispevne stopnje objavljena v Uradnem listu precej prej, kot smo o njej razpravljali na sejah skupščin.

Seje zborov so še vedno premalo mesto za dogovarjanje med izvajalci in uporabniki. Vse preveč je bilo prikazovanj posameznih težav, posebno v zboru izvajalcev, med uporabniki pa je bilo prevečkrat prisotno mnenje tistih, ki so imeli v zdravstvenih delovnih organizacijah težave pri uveljavljanju svojih pravic. To se tudi večkrat dogaja v delovnih organizacijah, ko razpravljamo o letnih dopolnilih temeljev planov. Vsi skupaj se premalo zavedamo, da ta vprašanja lahko rešimo samo z medsebojnim dogovarjanjem. Dobiti moramo skupni jezik ob prepričanju, da bomo imeli samo toliko zdravstvenega varstva, kolikor bomo imeli denarja, višina tega pa naj bo rezultat dogovarjanja. Svobodna menjava dela mora dobiti svojo pravo

vsebino, kajti še vedno je prisotne preveč proračunske miselnosti. Sredstva za zdravstvo se morajo res oblikovati z dogovarjanjem med uporabniki in izvajalci zdravstvenega varstva. Uporabniki zdravstvenega varstva bodo morali imeti enaka stališča takrat, ko se dogovarjajo o višini sredstev namenjenih za zdravstveno varstvo, kakor takrat, ko zahtevajo razne zdravstvene storitve; le-te pa naj bi bile neomejene, na najvišji strokovni ravni in minimalnih čakalnih dobah. Izvajalci zdravstvenega varstva morajo poskrbeti za racionalno koriščenje določenih sredstev z boljšo organizacijo dela, zmanjševati čakalno dobo z dobro organizirano zdravstveno službo v občini, zboljševati kvaliteto zdravstvenih uslug, predvsem pa iskati cenejše vrste zdravstvenega varstva.

INFORMIRANOST DELEGATOV, DELAVCEV IN OBČANOV

Lahko rečemo, da so bili delegati v tej mandatni dobi s pravočasnimi gradivi zadostno seznanjeni s problemi, katere smo reševali na sejah skupščine in ostalih organov. Še več, prav po zaslugi Železarja so bili s problematiko zdravstvenega varstva seznanjeni vsi delavci in občani. Prav lahko trdim, da se s tem ne morejo pohvaliti v nobeni občini v Sloveniji. Železar je objavil delo medobčinske in republiške zdravstvene skupnosti, dosti je bilo tudi povratnih informacij. Vsekakor pa se občuti pomanjkanje širšega stika med delegati in volilci, predvsem o obveščanju delegatske baze o potekih skupščinskih sej. Če bi uspeli še to, bi bilo delovanje delegatskega sistema veliko boljše. Seveda bo pri tem potrebno angažirati družbenopolitične organizacije tako v delovnih organizacijah kakor tudi v krajevnih skupnostih. K dobri informiranosti je v tej mandatni dobi prispeval tudi jeseniški radio Triglav in lahko le želimo, da oba medija s takim delom nadaljujeta tudi v tretjem mandatnem obdobju.

Vsem tistim, ki so v pretekli mandatni dobi s svojim sodelovanjem pomagali pri reševanju problematike zdravstvenega varstva v občini Jesenice, najlepša hvala.

Stane Torkar
Predsednik OZS Jesenice

TRETJE DELOVNO TEKMOVANJE AVTOMEHANIČEV, AVTOELEKTRIKARJEV IN VOZNIKOV GORENJSKE

Tretje delovno tekmovanje voznikov, avtomehaničev in avtoelektrikarjev Gorenjske, ki poteka pod pokroviteljstvom medobčinskega sveta ZSS za Gorenjsko, bo 29. maja na Jesenicah. Tekmovanje je v okviru republiškega tekmovanja kovinarjev. Tako kot v preteklih letih bosta združeni tekmovanji voznikov ter avtomehaničev in avtoelektrikarjev.

Tekmovalci bodo tekmovali v preverjanju teoretičnih in praktičnih znanj, ločeno po poklicih:

- vozniki: samoupravljanje, varstvo pri delu, prometni predpisi, spretnostna vožnja;
- avtomehaničarji: samoupravljanje, varstvo pri delu, motoroznanstvo, praktična dela.

Avtomehaniki bodo tekmovali v dveh skupinah: kategorija avtomehaničev diesel motorjev in kategorija avtomehaničev otto motorjev.

Vozniki bodo tekmovali v skupinah po vrstah vozil, in sicer: ZASTAVA 640, TAM 5000, MERCEDES 1213, avtobus več kot 32 sedežev.

Teoretično preverjanje znanja bo v obliki izpolnjevanja testov, praktično delo pa bo obsegalo reševanje konkretne naloge, oz. izvršitev določenih operacij na motorju ali električnih instalacijah na vozilu, vozniki pa se bodo pomerili v spretnostni vožnji po posameznih kategorijah.

Za vse kategorije tekmovalcev bomo prijavljenim ekipam posredovali tudi kompletno gradivo za priprave na tekmovanje in sicer vprašanja iz samoupravljanja, varstva pri delu in strokovnega predmeta. V

gradivu bodo obsežna vsa vprašanja, ki bodo zajeta v testih, da se bodo tekmovalci lahko primerno pripravili.

- Tekmovalce lahko prijavijo:
- osnovne organizacije zveze sindikatov v OZD, v katerih so zaposleni delavci v poklicih, za katere je organizirano delovno tekmovanje,
- obrtniki, ki opravljajo dejavnost v poklicih, za katere je organizirano delovno tekmovanje,
- enote JLA,
- postaje milice.

Število tekmovalcev je neomejeno.

Za vsakega prijavljenega tekmovalca je potrebno vplačati 600 din kot prispevek za pokrivanje dela stroškov organizacije in izvedbe tekmovanja. Enote JLA in postaje milice so plačila prispevka oproščene. Prijave pošljite na občinski svet zveze sindikatov Jesenice do 20. aprila. Tam dobite tudi ustrezne obrazce. Znesek startnine se vplača do istega roka na žiro račun številka 51530-679-0056986-00 ZS INTEGRAL, TOZD MPPD Jesenice.

PREGLED SESTANKOV SDS

Minuli teden smo iz devetih TOZD in treh delovnih skupnosti prejeli zapisnike s sestankov 52 samoupravnih delovnih skupin. Razen o »predlogu dopolnila 2 samoupravnega sporazuma o temeljnih plana občinske zdravstvene skupnosti za obdobje 1981-1985 v letu 1982«, o katerem bi se morala razprava zaključiti v marcu, so SDS ponekod razpravljale že tudi o zadevah, ki smo jih navedli v »Informaciji o samoupravnih aktivnostih v mesecu aprilu« (predlog delitve sklada skupne porabe v letu 1982 in v zvezi s tem o jubilejnih nagradah, osnutek sporazuma in pravilnika o urejanju stanovanjskih vprašanj, predlog pravilnika o oblikovanju cen proizvodov in storitev). Ponekod so SDS obravnavale in opozorile tudi na različno obratno problematiko.

Opozoriti pa moramo, da ne moremo biti zadovoljni s številom prejetih zapisnikov o obravnavanju »predloga dopolnila 2« in o obravnavanju »jubilejnih nagrad« (odločitve o slednjih moramo sprejeti še ta teden, sicer ta mesec še ne bodo mogle biti izplačane). Prav tako pa tudi ne moremo biti zadovoljni s spoštovanjem statutarne določil o odločanju z osebnim izjavljanjem prek zborov delavcev, saj marsikje v zapisniku SDS ni navedeno niti to, koliko delavcev od skupnega števila delavcev je prisostvovalo sestanku, še toliko manj pa število tistih, ki so glasovali za ali proti, ali pa so se vzdržali. Na ta problem smo, tudi na tem mestu, že opozarjali, toda zdi se, da bo za izboljšanje tovrstne discipline potrebno uporabiti drugačne ukrepe. V zvezi s tem še enkrat kaže omeniti, da so v TOZD Jeklarne problem pravočasnega sestajanja SDS kaj hitro rešili z uvedbo denarne kazni, tako da bi sedaj lahko ta temeljna organizacija v tem pogledu bila za vzgled mnogim drugim.

Iz TOZD VALJARNA ŽICE IN PROFILOV smo prejeli zapisnike SDS vodstvo TOZD ter valjarna žice 1, 2 in 3. SDS so obravnavale »predlog dopolnila 2«, vendar pa se z izjemno vodstva TOZD do »jubilejnih nagrad« še niso opredeljevale. SDS valjarne žice 1 je obravnavala tudi proizvodnja v mesecu marcu ter v zvezi s tem izrazila svojo podporo prizadevanju vodstva, da bi pred remontom ustvarili tiskalnik višek žice, da bi obrati, ki so od njih odvisni, lahko nemoteno delali. Proizvodno problematiko je obravnavala tudi SDS valjarna žice 2. Na vodstvo pa ponovno naslavlja vprašanje glede garderob. Kot pravijo, je bilo to vprašanje rešeno le na papirju.

Iz TOZD VALJARNA DEBELE PLOČEVINE smo prejeli zapisnike SDS vodstvo TOZD, proga 2400-1 in 2, adjustaža 2400-1 in 2 ter odprema. Obravnavale so predlog dopolnila 2 ter predlog delitve sklada skupne porabe za leto 1982. SDS proga 2400-2 pod razno predlaga spremembo normativov zaščitnih sredstev (tudi valjavci naj bi bili upravičeni do srajc, saj nimajo nič drugačnih pogojev za delo kot delavci pri peceh). Delavci, ki delajo v kabinah, apelirajo na vodstvo TOZD, da se čimprej popravi klima napravo. Pravijo, da je sedaj zaradi tega problematično tudi valjanje kvalitete »diovalov«. Te je treba čakati, kar pa je zaradi sedanjega stanja klime naprave, ki ne dela, skorajda nemogoče. Dobiti hočejo tudi pojasnilo, kdaj se namerava urediti vprašanje regresiranja prevozov na delo z lokalnimi avtobusi. Ugotavljajo, da zdaj ti delavci plačujejo avtobus tudi trikrat dražje kot delavci, ki se vozijo na delo tudi po 30 kilometrov daleč.

Iz TOZD ŽIČARNA smo prejeli zapisnike vseh trinajstih SDS. Poleg »predloga dopolnila 2« so obravnavale tudi proizvodne rezultate v mesecu februarju ter ukrepe za izboljšanje discipline in čistote. SDS vodstvo TOZD pa je razpravljalo že tudi o predlogu SSP 82. SDS žičarna I-1 je v zvezi z disciplino sklenila, da je potrebno povečati kontrolo delovne discipline (še zlasti ob koncu izmene), da je treba stroje in okolico strojev bolj čistiti ter da je po možnosti treba prijaviti več predlogov za razne tehnične izboljšave. SDS žičarna I-2 meni, da je stanje v žičarni glede čistote pri tako na tesno postavljenih strojih mogoče izboljšati samo delno. SDS žičarna I-3 pod točko »vprašanja in predloga« predlaga, da naj bi kriterije, ki vplivajo na višino osebnih dohodkov, vskladili, oziroma dopolnili tako, da bodo delavci, ki vestno opravljajo svoje delo in naloge, tudi pravilno nagrajeni. SDS žičarna II-1 je bila sicer

seznanjena s proizvodnjo v mesecu februarju, vendar pa se je razprava v večji meri nanašala na proizvodnjo v mesecu marcu, ki poteka »nenormalno zaradi neredne dobave plastičnih koluti«. Po njihovi oceni je temu delno kriva tudi nabavna služba, ker ni uspela realizirati vračanja rabljenih koluti, vsaj v tisti količini, ki je bila sprejeta v stabilizacijskem programu (15 odstotkov). Menijo tudi, da bi morali dobiti sedaj nazaj še več rabljenih koluti. Predlagali so tudi, naj se čimprej zamenja ura nad vrati v patentirnici, »vendar iz sredstev TOZD Vzdrževanje«.

Tudi SDS žičarna II-2 opozarja, da bodo v bodoče velika odstopanja pri proizvodnji VAC žice, če bodo koluti predstavljali pereč problem, tako kot se je to dogajalo v marcu. V marcu naprave za proizvodnjo VAC žice niso obratovale. SDS meni, da je treba — če je to mogoče — čimprej nabaviti stroj za izdelovanje žičnih koluti. Delavci z ESAB linij so predlagali, da naj bi se čas, odmerjen za čiščenje na ESAB, podaljšal z dveh na tri ure. Dve uri po njihovem mnenju ne zadostujeta za temeljito čiščenje. »Kako bo v sledečih mesecih, če bo primanjkovalo plastičnih koluti«, se vprašuje tudi SDS žičarna II-3. Tudi na tem sestanku so delavci z ESAB linij menili, da je dve uri ob koncu tedna premalo časa za dobro čiščenje strojev in okolice. O disciplini in čistoti bi se radi pomenili z vodjem TOZD ali vodjem proizvodnje na enem od naslednjih sestankov. SDS patentirnica 1 je imela v zvezi z izboljšanjem stanja v oddelku (disciplina in čistota) več pripomb. Ugotavljajo, da nagrajevanje ni dovolj stimulativno. Svoje delo primerjajo z martinariji, »kjer dosegajo tudi trikrat večje dohodke«. Omenjajo, da je delo v njihovem oddelku precej naporno, kar povzroča tudi veliko fluktuacijo. Izpostavljeni so vročini, prepihu, prahu, plinu, svinčevim param, pa vse to kaj malo vpliva na njihov osebni dohodek. Tako torej zaključujejo, da bi bilo delo bolj opravljeno, če bi bilo bolj nagrajeno. Izboljšala pa bi se tudi disciplina. SDS patentirnica 2 ugotavlja, da je bila proizvodnja v patentirnici februarja močno pod njeno zmogljivostjo zaradi pomanjkanja ustreznega vložka (namesto normalnih 1200 ton so dosegli samo 984 ton.). Glede discipline in čistote v obratu pa menijo, »da je stanje nevzdržno in da moramo vsi skupaj nekaj storiti, da se popravi«. SDS patentirnica 3 pa v zvezi s čistoto in disciplino meni, da je treba zagotoviti normativ delavcev, nato pa, ko bo stanje v tem pogledu zadovoljivo, začeti z izvajanjem ukrepov. Prav tako meni, da bi se glede na specifičnost in težavnost dela v patentirnici lahko prešlo na doslednejše nagrajevanje proizvodnih delavcev po delu (v primerjavi z neproizvodnimi). SDS adjustaža 2 pa ugotavlja, da je tistih, ki bi predčasno zapuščali delovno mesto, bolj malo in da bi jih bilo treba denarno kaznovati.

»Predlog dopolnila 2« so v TOZD JEKLOVLEK obravnavale SDS hladna predelava 1, adjustaža 2 ter brusilnica 1. SDS adjustaža 2 je v zvezi z delovno in tehnološko disciplino ocenila, da se drže sklepov, ki so si jih zadali v začetku leta. SDS brusilnica 1 je obravnavala tudi predlog delitve sklada skupne porabe.

»Predlog dopolnila 2« sta prav tako obravnavali tudi SDS vodstvo TOZD in zavijalnica v TOZD ŽEHLJARNA. SDS vodstvo TOZD je potrdilo tudi predlog povišanja jubilejnih nagrad, SDS zavijalnica pa se je seznanila z informacijo o reklamacijah iz Italije in ZDA ter z okrožnico glede izplačila regresa. Slednja se hudeje nad delovnimi v žebelnjari, ki vse premalo kontrolirajo kvaliteto žičnikov. »Kajti, če katera od delavk v zavijalnici pokliče delovnjaka iz žebelnjare, naj pogleda, kakšna je kvaliteta, ji ta odgovori, da naj se briga zase in da se nič ne razume na žičnike« (dobeseden prepis). Imeli pa so še nekaj drugih pripomb na odnos žebelnjarjev do dela.

Večina delavcev (18 za 2 proti) SDS montaža 2 (TOZD REMONTNE DELAVNICE) je sicer podprla »predlog dopolnila 2«, vendar pa so zaskrbljeni zaradi ugotovitve, »da je ta način združevanja sredstev začasen in da stanje v bodoče ni plansko realno usmerjeno«.

SDS vodstvo TOZD (TOZD VZDRŽEVANJE) pa ugotavlja v zvezi s »predlogom dopolnila 2«, da se v zdravstvu zaradi povečanega dohodka delovnih organizacij tako ali tako steka več sredstev ter kot rešitev ponuja mnenje, da naj se preračunajo sredstva posameznih SIS. Pogreša pa tudi podrobnejšo analizo, za kaj se bodo sredstva porabila, oziroma kaj je tisto, kar zahteva povečanje. »Takšna obrazložitev, kot je ta«, je po mnenju SDS, »zelo pomanjkljiva in ne kaže dejanskega stanja«.

Iz TOZD ENERGETIKA smo prejeli zapisnike SDS vodstvo TOZD, delavnica elektroenergije ter PIV-energije 2, 3 in 4. Razen »predloga dopolnila 2« so imele nekatere na

dnevni red tudi predlog delitve sklada skupne porabe in SaS ter pravilnik o urejanju stanovanjskih vprašanj (osnutek). Na sestanku SDS delavnica elektroenergije je bilo med drugim rečeno, da bi bilo treba na cesti, ki vodi mimo kopališča do HE Vintgar, dodatno nasuti nekaj finega peska, ker je že močno izprana. Od vodstva TOZD pa SDS zahteva, da poskuša uvesti eno od oblik premiranja za dela s povečano nevarnostjo (dela v zvezi z napetostjo na kablji ali v neposredni bližini naprav z napetostjo) in za dela, ki niso v popisu del in nalog (varjenje, ključavničarska, montažna in pleskarska dela). Za vse tiste delavce, ki imajo pri svojem delu opraviti s transformatorskim oljem ali s prahom pri čiščenju transformatorjev in ostalih električnih naprav, pa SDS zahteva, da dobijo še dodatne zaščitne obleke. Od vodstva TOZD pričakuje odgovor v zakonskem roku. Že tretjič pa vodstvu TOZD predlaga, da bi se delavkama s šifro 3119 D2 omogočilo napredovanje iz 3. v 4. plačilno skupino. Nekatere SDS so se seznanile tudi z delom samoupravnih organov.

Iz TOZD TRANSPOR smo prejeli zapisnike SDS vodstvo TOZD, lokomotivna delavnica, delavnica motornih vozil, vozovna delavnica, vzdrževanje proge, promet + vleka 1, 2, 3 in ter tehtalci. Obravnavale so »predlog dopolnila 2« ter predlog delitve sklada skupne porabe v letu 1982.

»Predlog dopolnila 2« sta v DELOVNI SKUPNOSTI ZA KOMERCIALNE IN FINANČNE ZADEVE obravnavali SDS prodaja ter računovodstvo osebnega dohodka. Mimogrede naj povzamemo pripombo slednje (povišano prispevno stopnjo je sicer podprla) o premajhnem stabilizacijskem ponašanju v zdravstvu. Omenja namreč, da v zdravstvenem domu Jesenice ne priznajo izvidov iz obratne ambulante Železarnice. V zvezi z resničnim bolovanjem ali simuliranjem bi morali uporabljati ostreje kriterije. Zanima jo, kako uspeva zdravstvo po drugih republikah, kjer nimajo nobene participacije in kjer recept stane le 15 dinarjev »pri nas pa bomo participacijo kljub vsemu še dvignili«. Vprašuje se tudi, če tudi to, da sedaj delovne organizacije same plačujejo bolovanje zaradi nezgod pri delu in da morajo imeti svoje službe za obračunavanje bolezenske odsotnosti nad 30 dni, ne pomeni že velike razbremenitve za zdravstvo.

V DELOVNI SKUPNOSTI ZA KADROVSKE IN SPLOŠNE ZADEVE TER INFORMIRANJE pa sta o »predlogu dopolnila 2« razpravljali SDS kadrovski sektor ter sekretariat. Obe sta ga tudi potrdili, vendar pa je imela SDS kadrovski sektor k predlogu več pripomb. Tako omenja, da je že predhodno opozarjala na slabo organiziranost in neracionalno poslovanje v tej dejavnosti. Med drugim pravi, da bi bilo treba v prihodnje vsaj kvartalno ugotavljati finančno stanje in ob ugotovitvah pravočasno ukrepati, ker menijo, da je za eno leto vnaprej težko točno planirati. Nadalje ugotavljajo, da še vedno ni pravega sodelovanja med zdravniški obratne ambulante, TOZD in strokovnimi službami. Menijo tudi, da so sredstva za zdravljenje preveč obremenjena z uslugami, ki jih koristijo časovno prijavljeni ali neprijavljeni delavci in občani na Jesenicah. Ti namreč v ta sklad ne prispevajo sredstev. Treba bi bilo poiskati način, kako zanje zagotoviti refundacijo iz občin, v katerih so prijavljeni, oziroma kamor se odvajajo ta sredstva. Na koncu pa ugotavljajo, da potrebe po zdravstvenih uslugah povečujejo slabi socialni pogoji delavcev, kar je posledica nepravilnega gospodarskega razvoja v naši občini, ki pogojuje dotok kadrov iz drugih krajev. Usmeriti bi se torej morali predvsem v tak razvoj, za katerega bi zadostovali viri kadrov iz neposredne okolice.

V DELOVNI SKUPNOSTI ZA EKONOMIKO, TKR IN NOVOGRADNJE pa so o »predlogu dopolnila 2« razpravljale SDS energetska gospodarstva, operativna novogradnja ter oddelke za operativno planiranje. (Prvi dve pa še o nekaterih drugih zadevah, ki smo jih omenili uvodoma). SDS operativna novogradnja pod razno omenja, da bi bilo treba zaradi podražitev spremeniti tudi višino regresiranja v lokalnem prevozu na delo. Zanima jo, po kakšnem sporazumu lahko TOZD Družbena prehrana izvrši podražitve in zakaj je cena za prehranske artikle v kantinah višja kot v trgovinah, čeprav TOZD Družbena prehrana izdatno regresiramo. Želijo dobiti tudi pojasnilo, zakaj je bila pri napredovanju samo za primere iz sektorja novogradnja dana opomba, da grupe veljajo le začasno. Od vodstva sektorja novogradnja tudi pričakujejo, da določijo, v katero SDS spadajo posamezniki, ki še niso razporejeni.

Center za proučevanje samoupravljanja in informiranje — Božidar Lakota

SAMOUPRAVNI ORGANI V PRETEKLEM TEDNU

TOZD Valjarna bluming štekel

12. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

V sredo, 31. marca, je bila 12. redna seja odbora za gospodarstvo pri DS TOZD Valjarna bluming štekel, ki jo je sklical in vodil predsednik odbora Marjan Kristan.

Vodja TOZD je najprej poročal o izvrševanju sklepov zadnje seje. Ugotovili so, da so bili sklepi realizirani, razen sklepa, ki se nanaša na zavrnitev predloga za nagrade pri popravilu 75-tonskega žerjava. Člani odbora so bili mnenja, da delo ni bilo opravljeno v skladu s pravilnikom o varstvu pri delu, ker so bile pri izvajanju del malomarnosti. (na valjničah se je prežgal kabel za agregat, agregat je bil vklopljen še po končanju del), rok izvedbe popravila je bil predolg glede na to, da delovni čas ni bil najbolje izkoriščen, kar kaže, da bi bil pri delu, kot je bilo predvideno (12 ur na dan), remont lahko končan prej.

Vodja proizvodnje TOZD je poročal o proizvodni problematiki po oddelkih v februarju in prvih dveh mesecih letošnjega leta. Iz poročila je bilo razvidno, da so bili rezultati zelo ugodni kljub težavam, ki nastajajo ob težki gospodarski situaciji. Proizvodnja v februarju je bila dosežena 98,5 % glede na družbeni in 104,3 % glede na operativni plan.

V prvih dveh mesecih je bil plan skupne proizvodnje dosežen 97,4 % glede na družbeni in 103,5 % na operativni plan. Neizpolnjevanje planskih nalog je pogojeno s premajhno dobavo slabov za valjanje.

Adjustaža bluming je dosegla planske naloge v februarju 104,3 % glede na družbeni ali 130,6 % na operativni plan, v prvih dveh mesecih pa 103,9 % na družbeni ali 115,3 % na operativni plan. Prekoračitev planskih nalog je predvsem zaradi večje količine slabov za potisno peč in slabov za valjarno debele pločevine.

Adjustaža štekla je dosegla skupno proizvodnjo 93,0 % glede na družbeni ali 97,1 % glede na operativni plan. V prvih dveh mesecih pa 90,9 % glede na družbeni ali 92,8 % glede na operativni plan.

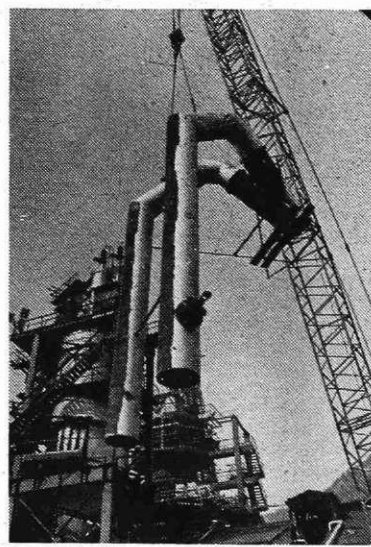
Prodaja je bila v februarju dosežena 102,3 % glede na plan, v dveh mesecih letošnjega leta pa 95,0 % glede na družbeni in operativni plan.

Zastoji na blumingu so za 1,1 % višji kot januarja, kar je posledica zvišanja vzdrževalnih zastojev. Na štekle je bil dosežen 47,5 % obratovni čas, zastoj pa je bilo 52,5 %. Pogoji valjanja na štekle so bili občasno slabi, poprečno mesečno vzeto pa zadovoljivo.

Izplen na blumingu je bil v mesecu februarju za 1,9 % manjši, vzrok je v tem, da je G odrez 2,9 % nad povprečjem, medtem ko so odrez pri N in valjavske napake v mejah dovoljenega.

Izplen na štekle je 0,9 % pod planiranim, kar je zadovoljivo. Analiza izplenov po kvalitetenih skupinah kaže, da je izplen nižji za več kot 5 % pri jeklih za pločevino, ki je zaradi ostrih zahtev na trgu podvržena najstrožji kontroli.

Člani odbora so obravnavali in sprejeli operativni program za april, iz katerega je razvidno, da TOZD potrebuje 43.350 ton surovega jekla za izpolnitev planskih nalog, predvidenih z družbenim planom, ki je višji od operativnega za 2000 ton in bi potreboval dodatno še 2600 ton surovega jekla, katerega pa ni na razpolago. Manjko jekla bodo nadomestili s slabi iz Smedereva, domačimi slabi in hladnim zakladanjem blokov. Za to izpolnitev planskih nalog pa morajo biti izpolnjeni naslednji pogoji:

Remont plavža 1

(Foto I. Kučina)

— jeklarina mora izdelati predvideno količino jekla,

— dobava smederevskih slabov mora biti realizirana,

— hladni vložek — bloki se morajo založiti in ogreti.

Člani odbora so obravnavali inovacijski predlog št. 2338 Petra Frelaha, in sicer avtomatsko odklikanje dovoda pri menjavi delovnih valjev na štekle. Člani odbora so sprejeli sklep, da se pristopi k obratnemu rente s pripombo, da Peter Frelah sam uredi, koliko avtorjev je sodelovalo pri tem predlogu. Člani odbora so mnenja, da je inovacijski predlog koristen za celotno TOZD in da naj se izračun in avtorstvo izvede v najprimernejši obliki.

Obravnavali so tudi dopis TOZD Jeklovlek, ki se nanaša na rekonstrukcijo lužilnice. Sprejeli so sklep, da za potrebe TOZD Valjarna bluming štekel niso potrebne tako velike konstrukcije oz. nabava novih banj za luženje. TOZD je pripravljena sodelovati pri sofinanciranju kljub temu, da sredstva v te namene niso predvidena. Rekonstrukcija predstavlja kompleksno investicijo in izdelavo načrtov (to naj bi opravil sektor novogradnja). Člani odbora so sprejeli sklep, da se izračuna odstotek udeležbe in za eventualno rekonstrukcijo naj bi se sredstva združevala iz skupnih sredstev AZ prizadetih TOZD.

Obravnavali so še predlog nagrad za predelavo miz brusilnih strojev RAV II in RAV III, ki zajema odstranitev ventilov pod mizo, poenostavljeno popravilo in dostop do teh ventilov, ki so sedaj nameščeni skupaj — posebej na plošči. S to predelavo se je povečala zanesljivost delovanja mize (palci, vilice, oprijemne čeljusti) in zmanjšalo se je iztekanje olja.

Sprejeli so sklep, da se nagrada spremeni v koristen predlog in naj se

prijavi v okviru inovacije ter se izračuna prihranek in določi nagrada.

Obravnavali so predlog sprememb premij ali penalo na izplen v normah za oddelke linije rezanja, Bronx linije, adjustaže štekla na Javorniku brez lužilnice ter vključitev premije ali penalo za zastoj zaradi pomanjkanja brusilcev v oddelku adjustaže bluminga. Sklenili so, da nov obračun prične veljati s 1. marcem 1982.

Člani odbora so bili seznanjeni z oblikovanjem cen naših izdelkov za prvo polletje 1982, ki so bile formirane na podlagi kriterijev za oblikovanje cen izdelkov črne metalurgije in obstoječih samoupravnih sporazumov, ki regulirajo medsebojne odnose med proizvajalci in potrošniki jekla na področju proizvodnje, potrošnje, prometa in samoupravnega urejanja cenovnih odnosov.

Obravnavali so še dopis TOZD Profilarna, v katerem postavljajo zahtevo, naj se ves material tehta na cestni tehtnici. Vodja TOZD je poudaril, da to ni potrebno, ker imajo novo tehtnico in bodo uredili delovno mesto tehtalca, ki bo opravljal samo to delo. Ne izključujejo možnosti, da je prišlo do posameznih odstopanj od teže, čeprav doslej še ni bilo nobene reklamacije. Za oznako teže posameznih kolobarjev so predvidene kontrolne etikete, TOZD Profilarna pa naj nepravne podatke pisno reklamira.

Ob zaključku seje so obravnavali informacijo in prošnjo PD Javornik-Koroška Bela za materialno oz. finančna sredstva za obnovo Prešernove koče na Stolu. Sprejet je bil sklep, da se PD Javornik-Koroška Bela odobri 12 plošč (800 kg) odpadne pločevine, ker finančnih sredstev za to namene ni na razpolago.

V razpravi so sodelovali vsi člani odbora.

SK

NOVICE IZ SINDIKALNIH ORGANIZACIJ

SEZNAM ČLANOV IZVRŠNIH ODBOROV OSNOVNIH ORGANIZACIJ SINDIKATA V TOZD IN DELOVNIH SKUPNOSTIH

TOZD HLADNA VALJARNA JESENICE

Predsednik izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata je **JAKOB PIBERČNIK**, podpredsednik **JANEZ OVEN**, tajnica **URŠKA SRANC** in blagajnik **FRANC ŽNIDAR**.

Referenti so: za rekreacijo – **BRANKO OŠLAJ**, **ALOJZ KILAR** in **BOŽO DOBRAVC**, za kulturo – **BORUT RAZINGER**, za oddih – **FRANC-SOLAR**; komisijo za socialno varnost delavcev sestavljajo: **HELENA KOS**, **VINKO OŠTIR** in **SLAVKO GRUMEREC**, komisijo za varstvo pri delu in mnenja za disciplinsko komisijo: **ROMAN GASAR**, **MUNIR SKENDEREVIC** in **JOŽE NEMEČEK**; predstavnik za krajevno skupnost Podmžaklja je **DUŠAN PREŠEREN**.

TOZD VALJARNA DEBELE PLOČEVINE

Za predsednika izvršnega odbora so izvolili **LUKA VUJIČIČA**, tajnica je **JOŽICA BRUN**, blagajničarka **ANICA OBID**.

Referenti so: za šport – **IVAN ŠPOLJAR** in **KRŽIŠNIK** (pomočnik), za kulturo – **LOVRO ZAVELJČINA**, za SLO – **BLAGOJE MITKOVSKI**, za izlete in oddih – **AVGUST GABOR**.

TOZD JEKLOVLEK

Predsednik izvršnega odbora je **MARJAN RAVNIK**, njegov namestnik **MILOJKO RAJAKOVIČ**, tajnica **VOJKA LEGAT** in blagajničarka **DRAGA KAVČIČ**.

Referenti so: za kulturo – **LJUDMILA LAKOTA**, za šport – **PETAR JURIC**, za oddih in izlete – **MARJAN STOJAN**.

Člani izvršnega odbora so še: **Maks SOTLAR**, **Marija BEVC**, **Janko RUPAR** in **Francka KUNŠIČ**.

V nadzorni odbor so bili izvoljeni: **Matevž GLUHAR**, **Mirica BENEĐIČIČ** in **Tončka SABOLIČ**.

TOZD PROFILARNA

Predsednik izvršnega odbora je **SAVO MILOVANOVIČ**, podpredsednik **JANEZ AVSENIK**, tajnica **SLAVA KARLIN** in blagajničarka **HELENA KLOKOČOVNIK**.

Referenti so: za socialno skrbstvo – **ZLATA UTROŠA**, za oddih in izlete – **ALOJZ HOČEVAR** in **SLOBODAN KNEŽEVIČ**, za kulturo – **ANDREJ VIDMAR**, za šport – **JANKO SMOLEJ**.

V nadzorni odbor so izvolili: **Alojza MARKLJA** in **Sandija BERTONCELJA**.

TOZD ELEKTRODE

Predsednik izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata je **STANKO SEDLAR**, tajnica **POLDKA FABJAN**.

Referenti so: za šport – **ALOJZ TAVČAR**, za kulturo – **METKA SUŠANJ**, za socialno skrbstvo – **SABINA KOLARIČ**, za izlete in oddih – **SREČKO ŽEN** in **JOSIP BAJŽ**.

TOZD ŽEBLJARNA

Za predsednika izvršnega odbora je bil izvoljen **LJUBO PETROVSKI**, za podpredsednika **NAILA SILIČ**, za tajnico **MILICA TALER** in za blagajničarko **ZLATA MUSIČ**.

Referenti so: za oddih in izlete – **FRANC DOLENC**, za kulturo in prosveto – **MILENKO DUDIČ**, za šport – **MIHA HAFNAR**.

Člani izvršnega odbora so še: **Vencelav LAPANJA**, **Gala STOICEV**, **Saban LALIČ** in **Franca MACUH**.

Predsednik nadzornega odbora je **Peter GRUBAR**, člana pa sta: **Lili MIKLIČ** in **Ilija MIJATOVIČ**.

TOZD VZDRŽEVANJE

Predsednik izvršnega odbora je **FRANCI POGAČNIK**, podpredsednik **JOŽE AMBROŽIČ**, blagajnik **BORUT VEROVŠEK** in tajnica **SLAVICA TREBUŠAK**.

Komisije sestavljajo: za odlikovanja – **JOŽE AMBROŽIČ** (predsednik), **JOŽE GERDEJ**, **ROMAN ISKRA**, **ANDREJ OBLAK**, **SILVO POTREBUJEŠ**, **IVAN RABIČ** in **MILOŠ GAŠERIN**; za šport in rekreacijo – **METOD LIČOF** (predsednik), **ALBIN BABIČ**, **KATI AMBROŽIČ**, **FRANC HUDOLIN**, **IVAN LANGUS**, **BOŽO ČERNE**, **FRANC BERGELJ** in **JANEZ SMOLEJ**; za izlete in oddih – **RUDI ŠAPEK** (predsednik), **TJAŠA KALAN**, **IVAN ŠUSTERŠIČ**, **MARJAN PETRIČ**, **JOŽE SMIT**, **JANI GREGORIČ**, **FEHO FILIPOVIČ**, **BERNARDA BERAVALS**, **ANTON MODRIJAN** in **IVAN ŠEN-VETER**; za prošnje in pritožbe – **BERNARDA BERAVALS** (predsednik), **JANEZ ŠKRABELJ**, **VLADO TRATNIK**, **FRANC JANSKA**, **JANEZ PAPLER**, **BREDA SMAGIN**, **JANI STARE** in **RADO LEGAT**; za kulturo – **TJAŠA KALAN** (predsednik), **LJUBA GATAJ**, **ZVONKA ROŽIČ**, **MIROSLAV MOHORIČ**, **JOŽE CEJ**, **JANEZ MARKOVEC**, **MILENKO DRAGOMIROVIČ** in **MIROSLAV ZUPAN**; za LO in DS – **NIKOLA BRAJČIČ** (predsednik), **AHMED TELALOVIČ**, **HAKIJA MUMINOVČ**, **IVAN PUŠAVEC**, **MARJAN PINTAR**, **SADRIJA ADROVIČ**, **ALOJZ ALEŠ** in **JOŽE PEZDIRNIK**.

Člani nadzornega odbora so: **Anton PRETNAR** (predsednik), **Marija BRULC** in **MARJAN ENDLIHER**.

TOZD TRANSPORT

Predsednik izvršnega odbora je **MARJAN SKUBIČ**, namestnik **RUDI RADIČ**, tajnica **GRETA HATLAK** in blagajničarka **ANICA KRŽIČ**.

Referenti so: za oddih in izlete – **MARJAN REKAR**, za prosveto in kulturo – **BRANE BAKIČ**, za socialna vprašanja – **DANIEL FRELLEC**, za mladino – **VEJSIL HOROZOVIČ**, za kadrovska vprašanja – **LJUDMILA OBLAK** in **MILAN CEROVŠEK**, za krsitve delovne obveznosti – **VLADO NIKOLIČ**, **ANTON FRELH** in **HALIL PIVAC**, za varstvo pri delu – **BRUNO KOPRIVEC**, za SLO – **DRAGO KOLENC**, za šport in rekreacijo –

MILOŠ KERNČ in **FRANCI KORBAR**; zastavonoša je **JANEZ SMID**.

TOZD ENERGETIKA

Predsednik izvršnega odbora je **FRANC JAMAR**, podpredsednik **DRAGO DUDIČ**, tajnik **JANEZ PRAPROTNIK**, administratorka **MARTA SOKLIČ**, blagajničarka **MARIJA ČUFAR**.

Referenti so: za šport **ZVONE ŠKRJANC** in pomočnika **MILOŠ NIKOLIČ** in **BRANKO TKALEC**, za kulturo – **MIRA OBIR**, za oddih – **MITJA MRAK** in pomočnika **MILOVAN RADONJIČ** in **VILKO BERGANT**, za socialna vprašanja – **JANEZ DOBRAVC**, za mladino – **IBRAHIM SMAJČIČ**.

Člani nadzornega odbora so: **Viko SMOLEJ** (predsednik), **Stjepan LOJAK** in **Janko FAJFAR**.

TOZD DRUŽBENA PREHRANA

Predsednica izvršnega odbora je **JULKA KREJIČ**, podpredsednica **BRANKA PESKAR**, blagajničarka **SONJA KOS**, sekretarka **ALENKA KERNČ**.

Referenti so: za šport – **BOGDAN LANGUS**, za SLO – **IZTOK SEDEJ**, za kulturo – **TONČKA MULIČ**, za oddih – **BARBARA VOGELNIK**, za varstvo pri delu – **STANE KRAJZEL**, za vprašanja zaposlenih žensk – **SASA TRKULJA**; član je **Sava MAJKIČ**.

Člani nadzornega odbora so: **Bojan KLINAR** (predsednik), **Cilka ARH** in **Justina FRLEŽ**.

DEL. SKUPNOST EK-TKR-NG

Predsednik izvršnega odbora je **BOJAN KLINAR**, podpredsednik **ANTON STRAJNAR**, blagajničarka **MILICA ŠEGA** in tajnica **MILENA LUŽNIK**.

Člani komisij so: za kulturo – **OTO GERDEJ** (predsednik), **FILIP MARINŠEK**, **JOŽE ZUPANČIČ** in **HILDA ZIDAR**, za socialno skrbstvo – **JUSTA KRALJ** (predsednik), **EDO DROBNJAK** in **JANEZ MIKO**, za šport in rekreacijo – **MILOŠ FERK** (predsednik), **CVE TO POHAR**, **FRANC RAVNIK**, **FRANC PUKEL**, **BRANKO JERŠIN**, **DIANA AŽMAN** in **JOŽICA SETINC**, za samoupravljanje – **RAFAEL PENIČ** (predsednik), **ANTON STABLAJ** in **ANTON KOZJEK**, za oddih in izlete – **ANTON JENSTERLE** (predsednik), **IZIDOR ZUPAN**, **DIANA AŽMAN**, **ANTON ŠTEBLAJ** in **BRANKO JERŠIN**, za odlikovanja – **SREČKO KAVČIČ** (predsednik), **JANEZ MIKO** in **SELIM MUJAKIČ**.

Člani komiteja za SLO in DZ so: **Bojan KLINAR** (predsednik izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata), **JANKO KELBL** (sekretar osnovne organizacije ZK – NG), **OTO KELIH** (sekretar osnovne organizacije ZK – SEO), **JOŽE ERTL** (sekretar osnovne organizacije ZK – TKR), **DANILO SVETLIN** (predsednik delavskega sveta), **LJUBA VARL** (predsednica osnovne organizacije ZSMS) in **ANTUN ČEPKA** (član izvršnega odbora OOS).

Člani nadzornega odbora so: **Franc JELENC** (predsednik), **Polona BERNARD** in **RUDI KOČJANČIČ**.

Učinkoviti rezultati stanovanjske za druge »Železara« na Hrušici

TOZD LIVARNA

Tretja redna seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata TOZD Livarna je bila 23. marca.

Obravnali so pritožbo dveh delavcev na sklep skupne disciplinske komisije, da se ju izključi iz delovne organizacije zaradi hujše kršitve delovne discipline (neopravičeni izostanki z dela). Sklenili so, da ju zaradi njune socialne varnosti spet sprejmejo na delo.

Predsednik volilne komisije je poročal, da je komisija svoje delo opravila zelo dobro, saj je bila njihova temeljna organizacija med najboljšimi.

Se vedno niso dobili odgovora na pismeni zahtevek za rešitev beneficirane delovne dobe. Izvedeli so le, da je vloga v obravnavi in da bodo rešitev izvedli konec aprila.

Enemu sodelavcu so dodelili 1.000 din socialne pomoči, prav takšno vsoto pa so invalidsko upokojenemu sodelavcu namenili kot odpravnino. Dolgoletnega sodelavca, ki letos odhaja v pokoj, so predlagali za brezplačno letovanje, kar naj bi bila oddolžitev kolektiva za njegovo dolgoletno vestno delo.

Izvršni odbor sindikata Železarna so naprosili, da jim pošlje termine in prosta mesta, ki so na razpolago v Portorožu.

Predlagali so vodje delegacij in njihove namestnike za dve združeni delegaciji za samoupravne interesne skupnosti in, za zbor združenega dela.

EKSKURZIJA V ŽELEZARNO ZENICA IN SARAJEVO

Društvo strojnih inženirjev in tehnikov Jesenice organizira v sodelovanju z agencijo Kompas

EKSKURZIJO V ŽELEZARNO ZENICA IN SARAJEVO
z avtobusom v dneh od 24. do 27. aprila.

Odhod avtobusa bo ob 6. uri izpred poslovalnice Kompassa na Jesenicah. Vožnja s postankom v Jasenovcu, Kozari in Jajcu do Travnika, kjer bo prenočišče.

Drugi dan bo ogled mesta Sarajeva in olimpijskih objektov. Tretji dan bo popoldan ogled železarne Zenica. Popoldan vožnja na Tjentište in predvidoma prenočišče v Han Pijesku.

Četrty dan povratek mimo Tuzle, Doboja in Slavonskega Broda na Jesenice do 22. ure.

Cena potovanja je 3.000 din, katera se vplača v prijavnem roku pri Tjaši Kalan – telefon 2370, do vključno petka, 16. aprila. Število udeležencev je omejeno.

DOPISUJTE V ŽELEZARJA

TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČ

NEUSPELA KOLONIZACIJA PODROČJA REKE AMACONKE

Leta 1970 je objavila brazilska vlada velikopotezen načrt, katerega namen je bil spojit področje reke Amaconke z ostalim delom Brazilije. Osnova naj bi bila 3500 km dolga cesta »Transamazonica«, ki je bila odprta leta 1975 in bi naj z mrežo novih cest omogočila pristop v tropski pragozd. Načrt je predvideval do leta 1980 naselitev enega milijona družin na farmah s površino zemljišča po 100 hektarov vsaka. Na ta način so želeli pomagati revnemu severovzhodnemu delu dežele, ki ima sicer veliko prebivalcev.

Dejansko obsega področje reke Amaconke približno polovico brazilskega ozemlja, naseljeno pa je s samo 4 % celotnega prebivalstva. Z napolnitvijo tega »demografskega vakuum« so si obetale brazilske oblasti tako politične kakor tudi gospodarske koristi, saj je to področje bogato na rudah in lesu.

Dobrih deset let po pričetku akcije za preseljevanje so lahko ugotovili, da je bil to v vsakem pogledu velik polom. Tako so uspeli v tem obdobju preseliti v okviru te akcije na to področje samo 800 družin, medtem ko se je nadaljnjih 1600 družin naselilo na svojo pobudo ob stranskih cestah, ki so povezovalne s »Transamazonico«. Torej ni bil dosežen niti en odstotek naselitev, ki ga je predvideval načrt. Pri tem je treba omeniti, da je bilo samo 40 % novih naseljenecv dejansko s severovzhodnega področja Brazilije, kjer so zelo pogosta dolga sušna obdobja.

Naseljevanje področja Amaconke tudi ni prineslo pričakovane uspeha v zvezi z iskanjem lesnega in rudnega bogastva. Res so posekali drevesa mahagonija in cedre na pet kilometrov širokem pasu na obeh straneh ceste, vendar so ogromni transportni stroški znatno zavirali nadaljnje izkoriščanje tega lesa. Izmed rudninskih nahajališč izkoriščajo zaenkrat samo kositrovno rudo, iz katere dobijo letno slabih 2000 ton te kovine.

Takšen razvoj je pomenil veliko razočaranje za pobudnike in načrtovalce te akcije. Zato poskušajo sedaj obrniti bodoči razvoj v drugo smer, in sicer tako, da so sprostili velike dele zemlje s površino 500 do 66.000 hektarov, na katerih naj bi razvili industrijsko živinorejo. Do zdaj so pripravili za ta namen že 2,7 milijarde hektarjev zemljišč.

Naseljevanje področja reke Amaconke je potekalo že stoletja samo ob bregovih. Tam so na razpolago rodovitna zemlja ter ribe in tudi transport je mogoč po cenični vodni poti. Vendar tropski gozd med rokavi reke stoji na tleh, ki je bil v času milijonov let izlužen s tropskim dežjem. Zato se biomasa praktično obnavlja v zaprtem tokokrogu. Če drevesa posekajo, voda v kratkem času odnese tanki sloj humusa in tako ostanejo predvsem zelo kisla in z aluminijem bogata tla, ki so komaj primerna za poljedelstvo. Samo 3 % tal v okolici »Transamazonice« je rodovitnih in pri tem gre za terra rosa, v kateri prevladujejo glinasti minerali, ki so nastali iz bazalta.

Ker je cena umetnih gnojil zaradi dolgih transportnih poti zelo visoka, uporabljajo za gnojenje predvsem pepel požganega lesa. Močno deževje odplavi letno tudi 100 ton tal na hektar. Ker ceste niso asfaltirane, tudi te zelo trpijo zaradi obilnih padavin. Posebno še, ker so za pokrajino ob Amaconki značilni številni 20 do 40 m visoki hribočki, med katerimi tečejo v času deževja prave manjše reke. Zato so predvsem stranske ceste tudi cele mesece neprehodne in riž, ki je glavna rastlinska kultura tega področja, zgine, ker ga ni mogoče niti požeti niti odpeljati na sušenje. V času deževnega obdobja obstane celo promet na glavnih cestih. Vzrok je v tem, ker obično tovornjaki na blatnih vzpetinah. Naredili so veliko napako, ker niso ceste že pri gradnji asfaltirali in ustrezno utrčili.

Brazilska vlada je tudi napačno ocenila poljedelsko sposobnost tega območja. Računali so na gojenje riža in pri tem so uporabljali tudi neprimerne vrste semen. Zato je tudi pridelek zelo slab in se giblje med 0,5 do 1,0 tona na hektar. Na drugi strani pa je gojenje manioka, ki ga je vlada označila kot go-

spodarsko neprimerne, pokazalo zelo dobre rezultate in je danes pridelek tudi prek 20 ton na hektar. Toda državne banke dajejo potrebne kredite samo za gojenje riža.

Znano je, da prepuščajo erozijo samo s stalno saditvijo rastlinstva na ogroženih tleh. Zato so predvideli sajenje popra, banan in kakava. Vendar je trajalo le malo časa, da so se na področju Amaconke razmnožili škodljivci, mrčes in povzročitelji rastlinskih bolezni. Zato je bila nujna uporaba dragih zaščitnih sredstev, ki so znatno znižali zaslužek novih naseljenecv.

Ta novo naseljena področja imajo tudi zdravstvene probleme. Vendar gre pri tem za bolezni, ki so jih prinesli s seboj ljudje. Pri opicah tega področja se pogosto pojavlja rumena mrzlica, ki pa se kljub pomanjkljivemu cepljenju ne širi med naseljenci. Resnejša je situacija pri malariji, za katero zbolijo v območju »Transamazonica« vsako leto 5 do 25 % vsega prebivalstva. Sicer vsakih šest mesecev obrizgajo stene v stanovanjih z DDT, vendar je ta ukrep slabo učinkovit. Zaradi pomanjkljivih higienskih pogojev so tudi pogoste želodčne bolezni, katerim je občasno podvrženo skoraj celotno prebivalstvo tega področja.

Kakšen je nauk tega neuspeha? Brez dvoma kmetje, ki pogosto tudi niso pismeni, niso sposobni uspešno naseliti področje Amaconke. In to tudi v primeru, če je zemlja zastoj in so na razpolago ugodna posojila. Pred naselitvijo bi morali dobro proučiti ekološke pogoje in možnosti za gojenje posameznih rastlinskih kultur. Mnogi naseljenci sploh nimajo nobenih izkušenj s poljedelstvom in samo upajo, da bodo pri spekulaciji z zemljišči naglo obogateli. Brazilsko gospodarstvo ni s to akcijo naseljevanja, ki je stala državno blagajno 500 milij. dolarjev, imelo nobenega dobička. Se več, brez potrebe je bilo opustošenih na sto tisoče hektarov zemlje in prepuščenih delovanju erozije. Tako je imel ta projekt, ki se ni oziral na okolje in agrotehnične pogoje, za posledico nastajanje novih problemov, ne da bi pri tem v najmanjši meri izboljšal situacijo na severovzhodu te ogromne južnoameriške države.

Že novembra 1941. leta je sešil jugoslovansko zastavo s peterokrako zvezdo. Le-to so javorški skojevci izobesili za 1. december 1941. leta na Javorniku (1. december je bil v stari Jugoslaviji državni praznik v spomin na zedinjenje Srbov, Hrvatov in Slovencev 1918. leta). Zaradi te zastave so gestapovci zaprli okrog sto oseb, mladince pa postrelili.

ČRNOROKEC MILUTIN LUDVIGER IN NJEVOVA DRUŠČINA

Marija Kelih z Javornika, kateri so črnorokci opolnoči v prvoprilski noči v kuhinji ubili hčerko Maro, je 14. aprila 1948. leta kot priča na sodišču v Ljubljani zoper črnorokec med drugim izjavila:

»Zunaj je nekdo po slovensko zaklical: opravi hitro. V tem je eden od trojice potegnil revolver in devetkrat ustrelil proti hčerki ter jo ubil. Človek, ki je streljal, je bil manjše postave, čokat, nosil je očala s črnimi okvirom ter športno kapo, potisnjeno na oči. Obleden je bil v usnjen suknjič, jahalne hlače in škornje...«

»Vseh šest Jeseničanov je v prvoprilski noči ustrelil Milutin Ludviger,« je po vojni izjavil Janko Soklič in preiskovalni organom takole opisal svojega pajdaša:

»Milutin Ludviger se je v javnosti predstavil z dvema izmišljenima imenoma; Jovo in Črt. Kakor mu je pač ugajalo. Leta 1943/44 je bil star 22 do 23 let. Je močne postave, plavalas, modrih oči in izrazitega nosa. Z njim sem se spoznal na jesen 1943. leta v restavraciji Sestica v Ljubljani. Predstavil mi ga je šef državne obveščevalne službe Dušan Pleničar-Bratkó. Ludviger in Pleničar sta bila študenta in oba doma iz Litije. Pleničar je bil študent filozofije, Ludviger študent tehniške šole. Z okupatorjem je sodeloval že od 1941. leta. Bil je med organizatorji prve oborožene belogardistične postojanke na Primorskem na Dolenjskem, v gorski vasi 16 km od Litije.

Ludviger je pripovedoval, da je kot črnorokec umoril dvajset oseb. Po kapitulaciji Italije je opravil službo plavogardističnega likvidatorja in kurirja za Gorenjsko, Koroško in Primorsko. Zaklel se je, da bo ubil sto aktivistov OF, ker so partizani obsodili na smrt njegovega prijatelja Draga Tomažiča. Na vesti ima vse žrtve črne roke na Gorenjskem. Je pogumen, ne pije in ne kadil. Za denar bi naredil vse. Po vojni se je v Italiji hvalil s partizansko izkaznico. Na Jesenice je prvič prišel, ko je Janko Trojar pogrebnil od partizanov. Prišel ga je zasliševati.

Vedno je bil drugače oblečen. S seboj je nosil celo garderobo. Včasih je bil oblečen v suknjič, drugič v plašč, enkrat je bil pokrit s klobukom, drugič s kapo, le počesan je bil zmeraj visoko.

Ustavimo se najprej pri Ludvigerjevi prisegi, izrečeni oktobra 1943. leta v ljubljanski restavraciji Sestica ob navzočnosti Pleničarja in Sokliča: »Pobil bom sto aktivistov OF, ker so partizani ubili prijatelja Draga Tomažiča.«

Drago Tomažič-Cigo je bil rojen 28. januarja 1914. leta v Tinjah na Pohorju. V Slovenski Bistrici je bil uradnik, sicer pa absolvent učiteljskega študija.

Po kapitulaciji Italije so partizanske enote popolnoma uničile plavogardistično postojanko v Grčaricah. V boju je bilo veliko plavih ujetih, ranjenih in ubitih. Med njimi je bil tudi Cigo.

Po enomesečni preiskavi in zbiranju dokaznega gradiva je vojaški tožilec pri izrednem vojaškem sodišču vložil obtožbo proti skupini voditeljev in organizatorjev belogardističnega izdajstva. Javna sodna razprava se je začela 9. oktobra 1943. leta zvečer v kino dvorani v osvobojenem Kočevju. To je bil edinstven sodni proces v okupirani Evropi, voden po vseh pravnih pravilih. O tem so poročale radijske postaje in časopisi širom po svetu.

Med obtoženci je bil tudi Ludvigerjev prijatelj Drago Tomažič-Cigo. Vojaški tožilec ga je obtožil naslednjih kaznivih dejanj:

a) da je bil od maja 1942. leta dalje član oborožene četniške tolpe »Štajerskega bataljona«, ki je pobijal pristaše osvobodilnega gibanja na pohodih po Dolenjskem in po Gorjancih in ki je nastopala lažno kot partizanska in s partizanskimi znaki ter se je kot vodilni pripadnik te tolpe udeležil njenega spopada s partizani pri Dobropolu,

b) po razdelitvi »Štajerskega bataljona« in po njegovi združitvi z Italijani je postal komandir belogardistične tolpe v Dolžu, Semiču in Črnomlju,

c) imel je stike in sodeloval z narodnim izdajalcem majorjem Novakom in kapetanom Debeljakom v njihovem izdajalskem početju,

d) kot vodja belogardistične tolpe se je s svojimi 40 možmi udeležil na strani Italijanov napada na partizane na Vivodini,

e) 11. 8. 1943. leta je odšel od oborožene belogardistične tolpe k oboroženi četniški tolpi (plavi gardi) na Otočcu in bil v njej aktiven do zajetja na Grčaricah,

f) konec maja 1943. leta je pri belogardističnem pohodu na Maverlenu odredil požig hiše Gušića Ivana in še nekaterih drugih hiš,

g) ob isti priliki pristopil k ženi Antona Grahka na Maverlenu rekoč: »Kurba, prasica, kje imaš moža, ki je pri partizanih?«

g) kot vodja belogardistične tolpe, ki je umorila Franceta Tekavca na Talčem vrhu, je naknadno odobril ta umor z besedami: »Enega hudiča smo že dobili, imamo še tri, ki jih bomo tudi dobili.«

Drago Tomažič, ki je bil na kočevskem procesu obsojen na smrt, je na sodišču povedal, da je bil 1941. leta v partizanih. Z Milutinom Ludvigerjem sta bila skupaj v partizanskem štajerskem bataljonu. Po bitki tega bataljona na Tisju pri Litiji decembra 1941. leta sta dezertirala na Dolenjsko in začela po navodilih ljubljanskih šefov organizirati belo gardo. Kot sem že omenil pri opisu četniškega štajerskega bataljona, sta prav ta dva dala tej enoti lažno ime, tako da so v javnosti nastopali kot partizanski bataljon.

Poleti 1943. leta je major Novak obiskoval belogardistične »postojanke in zbirališča ljudi za svojo ilegalo«. V Črnomlju se je o tem pogovarjal s tamkajšnjim poveljnikom Dragom Tomažičem-Cigom. Le-ta je v to privolil in začel skrivaj odnašati orožje in strelivo iz postojanke. Klerikalni belogardisti so bili zaradi takšnega ravnanja jezni in so Tomažiču kot poveljniku prepovedali vstop v vojašnico.

Najsrdečjšo gonjo proti narodno-osvobodilnemu gibanju je že od začetka vodil kaplan Franc Glavač, doma iz Beltincev v Prekmurju. Organiziral je maloštevilno, toda borbeno ekstremno skupino in svojo obveščevalno službo. Njegov sodelavec je bil inženir Franc Emer iz Kranja, katerega so vosovci decembra 1941. leta v Ljubljani kaznovali s smrtjo. Glavačeva skupina je bila tako napadna, da je organizirala celo umore bivših aktivnih oficirjev, ki so bili med vojno na strani četništva in so prezirali klerikalce. Glavač je imel v vseh belogardističnih postojankah (vaskih strazah) in četniških enotah svoje zaupnike.

Po padcu Mussolinija v Italiji so četniki slutili bližajočo se kapitulacijo fašističnega zaveznika in so se zato z vsemi močmi lotili ustanavljanja nove »ilegalne« četniške enote, ki bi čistih rok pričakale Angloameričane. Oficirji so snubili možnost belogardističnih postojank, kar voditeljem slednjih ni bilo všeč. S tem v zvezi je že znani kaplan Glavač pisal kaplanu Babniku v Novo mesto, da mu je profesor Grum povedal:

»Poroča tudi o važnem sestanku med Debeljakom in Ubaldijem prejšnji četrtek, ki mu je bil sam navzoč. Ubaldi je pristal na Debeljakov predlog, da se ustanovi udarni ilegalni bataljon, ki ga bodo oskrbovali iz Novega mesta Italijani. Od časa do časa bo smel ta bataljon uprizoriti napad na kako italijansko posadko... Za komandanta tega udarnega bataljona je določen Milan Kranjc, ki se je včeraj, to je 28. julija, od svojcev že poslovil... Fantje, ki jih pridobivajo za ilegalo, se morajo podpisati na prošnjo, ki je naslovljena na poveljnika divizije, da je videti čim bolj legalno. Eno izmed teh središč ilegalnega gibanja je v Otočcu, kjer sta med drugimi tudi kapetan Abram in od vseh strank priznani lopov Cigo...«

Filip Ubaldi je bil italijanski polkovnik, kapetana Janka Debeljaka pa smo že spoznali kot poveljnika taborišča Legije smrti, mučitelja in kot enega prvih črnorokcev (s kaplano Šinkarjem sta pekla ljudi na raznju).

Po ustanovitvi slovenskega narodnega varnostnega zbora (SNVZ) novembra 1943. leta je bil kapetan Janko Debeljak imenovan za poveljnika bataljona varnostnega zbora, kakor se je uradno imenovalo primorsko domobranstvo. Sedež primorskega domobranstva je bil v Trstu, poveljnik je bil polkovnik Kokalj, medtem ko je bil Janko Debeljak poveljnik domobranskega bataljona s sedežem v Gorici (pod njegovo poveljstvo sta spadali tudi domobranski posadki v Tolminu in Kobaridu).

Nadaljevanje

Takšnega še ni videl. Dva pritlikava ključa sta bingljala zraven. Odprl je črni pokrov. V notranjosti je zasijala rdečkasta obloga. Harmonika sama še ni bila vidna. Zavita je bila v fino zmečkan papir in lesno volno. Vse je počasi odvijal in odstranjeval...

Končno je držal v rokah lično svetlikajočo se harmoniko... svojo prvo lastno harmoniko! Zdjaj je zginila poslednja sled obžalovanja po izdanem, težko nabranem denarju. Zdjaj se je vpoklonila v fantalinu zavest: Svojo harmoniko imam! Pa sam sem si jo kupil! Za svoj prišteveni denar! Odpel je ob strani mehu pas iz umetnega usnja in si je obesil naramnice, kakor se spodobi pravemu harmonikašu. In ta svojstveni duh po novem in tujem in neznanem in presenetljivem! Fantkov nasek je vsesaval vase vse z veliko strastjo. Oči so bile zamaknjene zaradi enkratnosti harmonike, ki si jo je obesil na prsi in se ogledoval v velikem zrcalu kaj moderne opreme.

Potem je pritisnil na prvi gumb: drobčen glasek je pripiskal od neznanih možnosti. Pa še kak drug gumb. Čim više gor je tipal k svoji bradi po diskantu, tem nižje glasove je ubiral. Nikdar še niso pronicali v njegovo uho, telesnost in bistvo taki glasovi. Glasovi domačih harmonik v dolini niso bili taki. Harmonika je sedla na fantalinova kolena in se smejala, smejala...

Samo z zračno puško za 5 RM ni imel posebnih doživetij, sploh pa ne veselih. Ko se je potikal po bližnji goščavi, ga je srečala lastna pamet: Na ptičke vendar ne bi streljal! To je drugače kot pa z ujemalno skrinjico, ko ujameš živo ptico in je pri tem ne raniš! Da bi pa jaz s svojo puškico verjeto zadel? Preveč se mi roke tresejo! In kaj če mi zadeta verjeto odnese čopičasti projekttil, kot se je zgodilo z »divjo mačko«, ki je bila le mačka vlačuga. Potem je bil še Brekhov, ki je pokazal fantalinu, da je slab strelec. Lotila sta se tore izkušeni divji lovec in smrčavec pravcatega tekmovalnega streljanja: tri strele s čopičastim projekttilom v tarčo v razdalji med Fran-

VALENTIN POLANŠEK

20

ROMAN

KRIŽ S KRIŽI

cetovo posteljo in kamrinimi vrati. Na popoldne, ko je posijalo sonce, zunaj od stranišča do hlevnih vrat. Tri strele za en pfenig! Fantalin je zagazil v sramotno zadrego. Po vsakem tretjem strelu je bil seveda on slabši – in bakreni kovanec je bil fuč! To je šlo dalje. Brehl je govoril mehko in pobiral dobljeni denar. Fantalinu se je zdelo škoda denarja. Na drugi strani pa ga je bilo sram, da bi takoj jenal. Pritepla se mu je še samovsečna misel: Ej, aj, Brehl ne bo jemal tekmovalnega zares, če boš ti zgubljal, ti navsezadnje gotovo vrne vse pfenige. A ni prišlo tako, temveč tako: Fantalin se je znebil že nad deset pfenigov. Brehl je pobral denar in ga potisnil globoko v hlačni žep. Fantalin je zmedeno požiral slino, se delal velikega, odraslega, neprizadete in se skušal smejati.

Ne dolgo po tistem je Zdravko prodal zračno puško – in še z zgubo povrhu.

Ko so hodili zadnjo pomlad v dolinsko šolo, si je nabavil prvi fotoaparata, preprosto boks – kamero s posnetki šest krat devet. Pa še pripravo za razvijanje filma in izdelovanje slik. Katrovnikov ga je za to navdušil, Topičarjev lovec pa ga je uvajal v izdelovanje. Samo s fotografiranjem je bila draga zadeva. Otroci bi radi, da vsakega posamič slika, naročili so slike, ali več bolj manj skazenih fotografij seveda nihče ni maral plačati. Fotomaterial pa je fanta stal, kar stane. To pa je bilo vse skupaj zelo velika zgruba.

Sele, ko je fant začel pošiljati filma v Celovec na razvijanje in izdelavo slik, je to šlo. Tako je posnel vse šolarje. Uspelo je. Samo dva sta bila razmazana, ker nista mirovala. Posebej je fotografiral Malko in njene sošolke. Naslednja skupina so bili šolarji zadnjih hiš v dolini. Sosedovi najstarejši hčeri sta imeli doma razkošno cvetoč šipkov grm, ob katerega sta se vsedli, da bi bil na sliki videti prav v sredini.

Milkin oče je bil pri vojaki. Mati so sami doma z večjo roko opravljali čebelo. Zato so želeli, naj jih fant fotografira pred čebelnjakom, da bodo poslali sliko možu. Ko so prišli Zgornji dedej od šmarješke procesije z nazaj potisnjenim klobukom, so jim babica skuhalo močnega čaja in fant ju je povedel na prosto. Slikal bi ju rad. Kam ju naj postavi? Dedej so napeli prsi in se uprli na obe palici. Babica jim je ognila suknjič. Sama pa je držala lonček, iz katerega so dedej popili čaj. Fant je pritisnil – in si je pridobil uspešno sliko o priljubljenih svojcih za bodoče dni. Enako je bil vesel in ponosen, da mu je uspela slika trojke: Zvamančarjev Jozi, njegov bratranec in Zarjekov deportiranec Poljak Stanko. Vsi trije so se radi dobivali zdaj pri Joziju, zdaj drugje, na takem kraju pač, da jih ne bi zasledili žandarji. Jozej zaradi telesne hibe ni bil potrjen za vojake. Bratrančevemu očetu pa so leta 1920 z nastankom meje v domačem kraju odvzeli prvotno državljanstvo. Zdjaj Zvonka niso klicali na nabor hitlerski oblastniki. Stanka pa so hitlerjanci izgnali iz daljne poljske domovine. Veliko so imeli ti fantje skupnega: predradi so prepevali, kljub pasjemu času so bili pristni šaljivci – in zaupali so drug drugemu, kako odklanjajo Hitlerja in vojsko. Ko je prišel slikat Zdravko napovedano nedeljsko popoldne trojko, so sedeli za domom pri zelniku. Stanko jima je prepeval novo poljsko pesem.

(se nadaljuje)

JOŠT ROLC

RODOS – OTOK SONCA IN CVETJA

11

PRAVOSLAVNI PHILERIMOS

Po povratku iz Kamirose se z glavne ceste zapeljemo v desno proti hribu sredi zelenega nižavja, kjer je nekoč stalo tretje antično mesto Jalysos. O njemu danes ni nikjer nobenega sledu. Morda bodo arheologi našli kaj v prihodnosti? Na hribu, kamor se vzpenja serpentinasta cesta, si lahko ogledamo starodavni samostan Philerimos, ki ga obkrožajo bogate, bujno rastoče ciprese in cvetlično grmičevje. Lega tega kraja pravi, da je bilo tudi tu v davni preteklosti utrjeno mesto, vendar to ni bil Jalysos. Izkopanine v temeljih stare bazilike dokazujejo, da je bilo to območje skozi vse čase naseljeno. Semkaj so se zatekali kmetje, ki so iskali zavetje pred gusarji in Turki. Iz antike so ohranjeni le temelji hrama. Obnovljena bizantinska cerkev iz 15. stoletja je zanimiva predvsem zaradi lepih stenskih slikarij. Pravoslavni samostan je po svoji arhitekturi na moč podoben makedonskim samostanom. Ljubeznivi pop, menda edini, ki še domuje v tem poslopju, nam je ustrezljivo razkazal notranjost in potožil, da so Turki uničili najlepše freske. Popeljal nas je tudi v vrt, poln dišečega eksotičnega cvetja. Jugoslovane je vedno globoko spoštoval, nam pove, zato z veseljem pokaže, kar si želimo, tudi kletno kapelico, kamor sicer nimajo dostopa drugi turisti.

Celoten hrib, ki dominira nad krajino večno zelenih polj, nasadov oljk in gajev drugega sredozemskega drevesja, je naravna razgledna točka. Poleg samostanskih zgradb je prostorna

tlakovana ploščad, kamor se stekajo prijetne sprehajalne poti. Ta kraj je največja romarska točka, kamor ob nedeljah in praznikih prihajajo množice pravovernih domačinov. Najprej se poklonijo svetnikom v samostanski kapeli, potem pa se vdajajo razkošju mamljivih cvetočih vrtoč in jas v senci borovcev, fikusov in oleandrov. Prihajajo tudi ob vikendih in državnih praznikih. Če zmanjka prostora na klopeh po vedno zasadenih dvoriščih dveh barak z zvenečim imenom »Afrodita« in če seprav spomnim »Athena«, si lepo pogrnejo kolce po tratah in se pridno bašejo s slastno jagnjetino in drugimi dobrotami. Ob restavracijah se neprekinjeno vrtijo različni žagenjki in odojki. Vino in pivo teče v potokih, iz velikih zvočnikov pa vabi na ples v kolo vesela grška glasba. Poskakujočim domačinom se kdaj pridruži v kolu tudi kakšen turist. Nas seveda ni bilo treba posebej nagovarjati. V hipu smo pozabili na vročino in utrujenost. Ob spodbujajočem ploskanju pisane množice smo se z zavidljivo prilagodljivostjo ritmu ljudske glasbe ujeli z domačini kot pravi Grki. Izkazalo se je, da znamo tudi Slovenci, sicer malo manj spretno kot drugi Jugoslovani, kar dobro plesati kolo. Tudi tako smo prispevali, kolikor smo pač mogli, k prazničnemu vzdušju prvomajskega dne. Kar žal nam je bilo, ko nas je nadležna vodnica začela priganjati v avtobus, češ da moramo biti pravčasno v hotelu zaradi večerje (stara domislica vseh turističnih vodnikov, da so čimprej doma).

PRAVLJIČNA DOLINA METULJEV

Za oko in dušo vsakega obiskovalca Rodosa je posebno doživetje pravljica dolina metuljev, imenovana Petaloudes, ki ji ni primerjave v svetu. Pot do tja se odcepi z glavne ceste proti Rodosu v notranjost grškega otoka. Toda če želiš videti tisto, zaradi česar se ta dolina tako imenuje, moraš priti le v avgustu. Dolina je prepletena z bistrimi potoki, slapovi in tolmuni, prek katerih so sprehajalne poti z enostavnimi lesenimi mostički. V gozdu, kjer rastejo ogromna drevesa sivozelene platane, edine te vrste na svetu, se vsako leto v avgustu pojavijo na milijone rumenorjavih metuljev. Frfotajoči lepotci, ožarjeni od bleška sončnih žarkov, ki se zrcalijo v vodi, ustvarjajo enkratni mozaik barvnih odtenkov. Ko roji posedejo po debelih in vejah platan, se prevzetemu opazovalcu prikažejo utripajoče rumene lučke, ki bi jih tudi bolj vešč pisec težko opisal. Le pesnikom je dano, da zlijejo

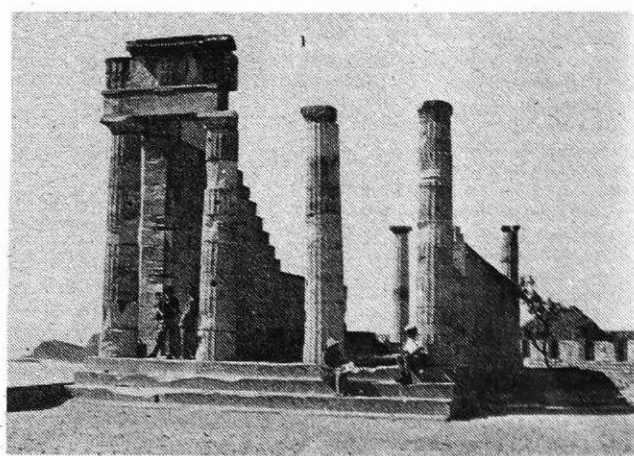
svoje občutke v prisposodbe, ki lahko približajo takšno lepoto narave.

Metulje privabljajo cvetovi teh posebnih platan. In ko odmrjejo cvetovi, tudi metuljev ni več. Gozd postane temnosiv, drevesa pa grozljive prikazni.

Bralca tega zapisa pa naj ne razjeda nevošljivost. Tudi mi nismo imeli priložnosti videti in uživati te lepote. V maju ni še nikjer v dolini nobenega metulja. Prvi se pojavijo šele v juliju. O tej nenavadni naravni posebnosti Rodosa, ki je zapisana v vseh prospektih, nam je pripovedovala le vodnica v drvečem avtobusu. Zaman smo se ozirali v daljavo, kjer smo v večernem polmraku komaj opazili gozdnato gričevje, ki je skrivalo to pravljico dolino.

Sicer pa smo dobili nasvet: Pridite spet v avgustu! Res vam ne bo žal!

KONEC

NOVICE IZ RADOVLJSKE OBČINE

Izvršni svet OS Radovljica je na 186. seji 30. marca obravnaval osnutek odloka o registraciji, uporabi plovnih objektov in varnostnih ukrepih na blejskem in bohinjskem jezeru, resolucijo o razvoju turizma, premoženjsko pravne zadeve in ocenil izvajanje obveznosti iz dogovora o skupnih temeljnih planov gorenjskih občin v letu 1981 ter informacijo o delu organov skupščine gorenjskih občin v času od leta 1979 do 1982. Odobrili so pogodbe za geodetska dela v letu 1982. Na seji je bilo obravnavano tudi poročilo o delu družbenega pravobranilca samoupravljanja in o delu upravnih organov v letu 1981. Pretresali so tudi predloge za delitev stanovanj, ki jih zasedajo delavci upravnih organov ter opravili nekatera imenovanja.

Druga seja občinske kandidacijske konference v marcu je potekala v znamenju sprejemanja predlogov kandidatov za posamezne organe v občinski skupščini in skupščinah SIS v radovljski občini. Mandatar za sestavo novega izvršnega sveta OS Radovljica Janez Smole je za člane izvršnega sveta predlagal: Janeza Čučnika, predsednika komiteja za družbeni plan in gospodarstvo, Andreja Golčmana kandidata za predsednika komiteja za urbanizem, Petra Šlegelja kandidata za sekretarja sekretariata za notranje zadeve in Draga Rozmana kandidata za sekretarja sekretariata za občo upravo in družbene dejavnosti. Za zunanje člane so predlagani Jure Pejič iz Verige, Stanek Slivnik z Bleda, Jože Lipnik iz LIP Bled, Majda Lončnar z GG Bled in Janez Trelec iz Iskre Otoče. Naknadno bo imenovan kot novi član IS sekretar sekretariata za SLO.

Komite OK ZK Radovljica je v sodelovanju z Delavsko univerzo Radovljica v skladu s programom idejnopolitičnega usposabljanja ZKS v letu 1982 organiziral tri vzporedne seminarje za sekretarje vseh 117 osnovnih organizacij ZK v občini. Seminarji so bili v soboto, 3. aprila, istočasno v Radovljici in na Bledu. Udeleženci seminarja so obravnavali teme: ZK kot faktor zavesti samoupravnih delovnih množic, organiziranost ZK, metode delovanja ZK in neposredne naloge OK ZK v prihodnjem obdobju, v kar je bilo vključena tudi informacija o pripravi na IX. kongres ZKS.

Ker je bilo ugotovljeno, da delovni ljudje in občani še niso bili seznanjeni s točnimi izidi volitev v delegacije in zboru občinske skupščine Radovljica in v skupščini vseh občinskih SIS družbenih dejavnosti, je predsedstvo občinske skupščine vsem 20 svetom krajevnih skupnosti v občini poslalo priporočilo, da takoj na vidna mesta razobesijo liste novoizvoljenih delegatov s številčnimi izidi volitev 14. marca.

Prejšnji teden je med obiskom v Sloveniji prišel v Begunje državni sekretar za ljudsko obrambo general armije Nikola Ljubitič. V spremstvu članov republiškega sekretariata za ljudsko obrambo Slovenije in višjih oficirjev si je ogledal republiški center za obrambno usposabljanje v Poljčah. Izrazil je zadovoljstvo z urejenostjo tega centra in pohvalil delavce centra za njihovo vodenje.

V prvi polovici aprila se bodo zadnjikrat v svojem mandatu sestali člani izvršnih odborov vseh SIS družbenih dejavnosti v občini Radovljica, ki bodo pripravili vse potrebne kadrovske in druge organizacijske predloge za konstituantna zasedanja novoizvoljenih skupščin SIS. Te bodo predvideno opravljene od 20. do 22. aprila.

Koordinacijski odbor za usmerjanje mladine v vojaške in obrambne poklice pri predsedstvu OK SZDL Radovljica je na tretji seji 5. aprila obravnaval poročilo s sestanka republiškega koordinacijskega odbora pri RK SZDL Slovenije v Ljubljani. Člani koordinacijskega odbora so se dogovorili o nalogah za dodatno pridobivanje učencev iz radovljske občine za vojaške šole.

Konec marca so v domu učencev na Bledu osnovali osnovno organizacijo ZSMS, ki bo združevala dijake gostinske šole pri uresničevanju družbenopolitičnih, samoupravljalških in interesnih dejavnosti. Nova mladinska organizacija bo tesno sodelovala z osnovno organizacijo ZSMS v KS Bled in v akcijah, ki jih bo organizirala OK ZSMS Radovljica.

Glavna pisarna upravnih organov skupščine občine Radovljica je lani sprejela 6.320 zadev, odposlala pa je po pošti okoli 15.000 raznih pošilk. Za poštino je bilo v letu 1981 porabljeno 484.000 din. Lani niso rešili 1.832, predlanskim pa 2.996 zadev.

V upravnih organih občinske skupščine Radovljica je bilo 31. decembra 1981 zaposlenih 118 delavcev vključno z voljenimi in imenovanimi funkcionarji. Lani je prenehalo delovno razmerje štirim, prav tolikšno pa je število novozaposlenih delavcev v teh organih.

Po nedavnem posvetovanju v Kranju, kjer je tekla beseda o načrtnem sodelovanju gorenjskih občin, oziroma gospodarskih organizacij, kulturnih in športnih društev ter drugih zainteresiranih dejavnikov z ustreznimi organizacijami in društvi koroških Slovencev, so se stiki poglobili tudi v radovljski občini. V februarju je prvič letos obiskal in nastopal v Kropi pevske zbor iz Radiš, v marcu pa so člani moškega zbora Stane Žagar vrtni obisk Radišanom in se predstavili s celovečernim koncertom. Radišani so v marcu obiskali tudi KUD Brezje, Brezjani pa so čez teden dni v Radišah nastopili s socialno dramo Vladimirja Levstika Kastelka. Tudi DPD Svoboda Rudi Jedretič Ribno je že vzpostavilo delovne stike s SKUD Drabosnjak s Kostanj, slovenskega naselja na skrajnem severnem robu slovenskega etničnega prostora.

Po podatkih sekretariata za notranje zadeve pri OS Radovljica so v letu 1981 podaljšali ali ponovno registrirali v radovljski občini 110 športnih čolnov in 24 plitvic, kljub temu pa ugotavljajo, da je vedno več lastnikov, ki svojih čolnov ne prijavljajo. Gre predvsem za plovne objekte na blejskem in bohinjskem jezeru.

V začetku marca je bila v domu delegatov v Ljubljani slovesnost, na kateri je predstavnik Zveznega združenja društev za varstvo okolja Jugoslavije podelil najzlažnejšim občinskim društvom v Sloveniji srebrno plaketo. To najvišje zvezno priznanje je prejel tudi predsednik društva za varstvo okolja občine Radovljica, dr. Borut Rus. Radovljsko društvo sodi med najbolj aktivne in uspešne v naši republiki.

Zaradi težav pri uvozu materiala delavci Iskre Otoče v februarju niso uspeli v celoti uresničiti programa proizvodnje in izvoza. Skupna vrednost domačih proizvodov je bila 23.882.751 ali 75 %, če pa se k temu prišteje tudi kooperacija v vrednosti proizvodnje 3.276.404 din, je bil plan dosežen 76 %. Za izvoz je bilo izdelanih proizvodov v vrednosti 230.138 dolarjev, kar je 94 % po letošnji dinamiki v tem mesecu. V marcu načrtujejo realizacijo proizvodnje v vrednosti 25.857.500 din, izvoz pa v vrednosti 167.500 dolarjev.

Člani društva so se vključili tudi v vsakoletno praznovanje dedka Mraza. Prizadevali so si za kvaliteten prireditev in pravično obdaritev vseh otrok.

Obracun dela društva je torej uspešen, naj še dodamo, da so bili člani v zadnjem mandatnem obdobju uspešni tudi pri pridobivanju novih članov. Nekaj nalog, kot smo že omenili, je ostalo tudi neuresničenih, med njimi delo pri varstvu otroka in družine. Vzroka za to sta po mnenju članov v tem, da tudi v okviru občinske zveze DPM Jesenice ni delovala komisija za predšolsko vzgojo in varstvo družine, razen tega pa je za to potrebno širše delo in precej večja finančna sredstva, s kakršnimi danes društvo razpolaga.

Ob vsem delu in aktivnosti pa ne moremo mimo tega, da so člani ves čas izredno uspešno sodelovali z vodstvom in s posameznimi pedagogi ter mentorji v osnovni šoli 16. decembra Mojstrana. Vso pomoč in podporo so prejeli od občinske zveze DPM Jesenice pri načrtovanju in usklajevanju akcij. Člani društva prijateljev mladine iz krajevnih skupnosti Dovje-Mojstrana se vsako leto udeležujejo tudi udarniških akcij pri pospravljanju in urejanju otroškega letovišča v Novigradu.

J. R.

Družbeni pravobranilec samoupravljanja Radovljica je v letu 1981 sprejel 314 vlog, izjav in pobud, iz leta 1980 pa je bilo prenešenih v obravnavo 14. Lani je pravobranilec zaključil 307, prenešenih v leto 1982 pa je bilo 21 zadev. Od 151 opozoril, predlogov in pobud družbenega pravobranilca samoupravljanja je bilo s strani pristojnih organov v občini sprejetih 143 ali 94,7 %. Osem njegovih predlogov oz. opozoril ni bilo takšne narave, da bi se nujno morali rešiti. Vsebinsko poročila o tej dejavnosti so obravnavali delegati vseh treh zborov OS Radovljica na zadnji seji preteklega mandata 31. marca.

Na območju radovljske občine je bilo 1981. leta 115 prometnih nesreč ali 24 več kot leta 1980, v nesrečah je bilo mrtvih lani 13, predlanskim pa 11 ljudi. Število telesno poškodovanih v prometnih nesrečah je bilo lani 46, kar je za 7 več kot leto prej, lahko poškodovanih je bilo 96, ali 46 več kot leta 1980. Ti izidi kažejo občutno naraščanje prometnih nesreč in posledic zaradi prepočasnega odpravljanja prometno-tehničnih pomanjklivosti v občini. Lani izstopajo tudi nesreče s traktorji, v katerih so umrli trije traktoristi, 1 sopotnik in 1 otrok.

Po dogovoru na aktivu ravnateljev osnovnih šol pri izobraževalni skupnosti Radovljica je pred kratkim sklical ZKO Radovljica sestanek vseh dirigentov šolskih pevskih zborov v občini. Dogovorili so se o letošnji izvedbi srečanja pionirskih in mladinskih pevskih zborov, ki bo predvidoma 7. maja v avli osnovne šole A. T. Linhart v Radovljici.

V dvorani republiškega centra za obrambno usposabljanje v Poljčah je bil 26. marca občini zbor društva za varstvo okolja občine Radovljica, ki je bil razmeroma dobro obiskan. Po izčrpnem poročilu predsednika dr. Boruta Rusa in tajnika ing. Sergeja Gradnika se je razvila živahna razprava o perečih vprašanjih varstva okolja v občini. Podana je bila informacija o prostorskem načrtovanju za gradnjo nove železniške proge, hitre ceste, zajezitev Save Bohinjke in drugih velikih posegov v prostor. Udeleženci zbora so se zavzemali za frontovsko delo svojega društva v okviru SZDL, za aktiviranje sekcij s pomočjo ustreznih strokovnih organizacij in upravnih organov občine.

V letu 1981 je Delavska univerza Radovljica izvedla 38 jezikovnih tečajev nemščine, angleščine, italijanščine in francoščine. Za šolsko mladino je priredila 23 tečajev, za odrasle pa 15. Skupaj se je udeleževalo vseh jezikovnih tečajev 306 mladih in 150 odraslih tečajnikov, ki so poslušali 1.617 ur predavanj.

Kabinet slovenske fotografije iz Kranja je v sodelovanju z muzejsko galerijskim odborom pri Kulturni skupnosti Radovljica 29. marca pripravil v prostorih Sivčeve hiše v Radovljici zanimivo retrospektivno razstavo fotografij Franca Krašovca, ki bo na ogled do 11. aprila. To je druga letošnja razstava v Sivčevi hiši.

Po programu kulturne akcije za delovne kolektive v radovljski občini so 24. marca gostovali na Bohinjski Beli člani folklorne skupine DPD Svoboda Rudi Jedretič iz Ribnega, 25. marca pa dramska skupina tega društva v osnovni šoli v Lescah s Potrčevno dramo Krefli. V Bohinjski Češnjici so se 27. marca zvečer predstavili s socialno dramo Vladimirja Levstika Kastelka člani dramske skupine KUD Brezje.

V počastitev 20-letnice Kulturno umetniškega društva »Triglav« Srednja vas v Bohinju so 31. marca odprli prenovljeno dvorano in organizirali Kulturni teden. Od 31. marca do 4. aprila so se vsak večer predstavile dramske, lutkovne in folklorne skupine, zadnji dan popoldne pa je bila osrednja proslava 20-letnice društva. Istočasno je bila na ogled tudi razstava ročnih del članic društva.

ČLANI DRUŠTVA PRIJATELJEV MLADINE V KS DOVJE-MOJSTRANA OCENILI DELO

V krajevni skupnosti Dovje-Mojstrana že več let zelo prizadevno in uspešno deluje tudi društvo prijateljev mladine. Na letošnjem občnem zboru so delo v zadnjem mandatnem obdobju ponovno ocenili kot uspešno. Več nalog iz programa so uspešno uresničili, le nekaj je ostalo neizvršenih. Med drugim je treba poudariti, da se društvo financira izključno s članarino, tako da akcije nimajo velikih razsežnosti in da člani društva za uresničevanje programa vložijo veliko prostovoljnega dela.

Področja delovanja društva so različna: varstvo otrok in družine, delo s pionirji in mladino, sodelovanje pri organizaciji letovanja ob morju in praznovanju dedka Mraza. Iz obsežnega in izčrpnega poročila predsednika Franca Čerkovnika je moč izluščiti, da so člani društva na nekaterih področjih dosegli zares lepe in pomembne uspehe.

Na področju pionirske dejavnosti so učenci osnovne šole 16. decembra Mojstrana dosegli zares vidne rezultate. Sodelovali so v vseh akcijah v okviru jugoslovanskih pionirskih iger. Vključili so se v vse republiške in občinske akcije, predvsem pa v različne zbiralne akcije. S prodajo značk in nalepk so sodelovali v zbiralni akciji za gradnjo novega doma pionirjev v Dolenjskih Toplicah. S prostovoljnim delom so urejali okolico šole in celotno krajevno skupnost Dovje-Mojstrana. Sodelovali so na proslavah v okviru krajevnih skupnosti, kjer so tudi pripravljali kulturne programe.

Društvo prijateljev mladine je z vso prizadevnostjo delovalo za vključevanje otrok iz krajevnih skupnosti v letovanje v otroškem letovišču v Novigradu, ki ga upravlja občinska zveza DPM Jesenice. Njegov cilj je bil, da z dostojno ceno letovanja omogočijo letovanje slehernemu otroku v kraju, predvsem pa socialno šibkim, torej tistim, ki bi se kako radi vsaj enkrat videli morje.

V zadnjih štirih letih je iz krajevnih skupnosti letovalo v Novi-

gradu 235 otrok, posebno v zadnjih dveh letih se je ta številka izredno povečala. Letovanje so tako omogočili resnično velikemu številu otrok, skupaj z občinsko zvezo DPM Jesenice pa so registrirali predvsem socialno ogrožene otroke.

Učenci osnovne šole 16. decembra se vsako leto udeležujejo tudi šole v naravi, ki so jo doslej dvakrat skupaj organizirali Vzgojno-izobraževalna skupnost Jesenice, posamezne osnovne šole in občinska zveza DPM Jesenice.

POMOTA O SMRTI NARODNEGA HEROJA STANETA ŽAGARJA

V 13. številki Železjarja je bil objavljen članek o narodnem heroju Stanetu Žagarju, ki je izgubil svoje življenje v borbi z okupatorjem 18. marca leta 1942. Ta datum je bil povzet iz knjige Pod Mežaklo in Karavankami so se uprli na strani 150.

Ivan Jan pa v daljšem zapisu v TV-15 25. marca letos navaja datum 27. marec 1942. Tako pravi: »Dne 27. marca 1942 je na Malem Rovtu, v gričevju tik pod Sorškim poljem v silovitem peturnem spopadu izmed približno 30 borcev 1. selške čete in vodilnih tovarišev gorenjskega partizanstva padlo 15 borcev. Med njimi tudi organizator ter član CK KPS in glavnega poveljstva slovenskih narodnoosvobodilnih partizanskih čet, narodni heroj Stane Žagar-Šomašter. Padel je tudi komandant Selške čete Matija Udvarc-Vajs, predvojni revolucionar in španski prostovoljec.

Nekje je torej pomota, po vsej verjetnosti v knjigi pod Mežaklo in Karavankami so se uprli.

ss

ZA ULTRAZVOČNO RENTGENSKO APARATURO SO DAROVALI:

V mesecu marcu so za nakup ULTRAZVOČNE RENTGEN-SKE APARATURE v jeseniški bolnici darovali:

- Marija BRUDER, Jesenice, Cesta revolucije 7, kot prispevek stanovanec iz bloka na Cesti revolucije 7 namesto cvetja na grob pokojni mami 3.000,00 din,
- Ljuba ŠTERK, Kočna 15, Blejska Dobrava - prispevek 1.000,00 din,
- Tone ŽNIDAR, Lesce, Planinska 12, v spomin za pokojno sestro Slavko 1.000,00 din.

Vsem darovalcem se delavci delovne organizacije Gorenjska bolnišnica TOZD Bolnica Jesenice in uredništvo Železjarja iskreno zahvaljujejo.

Tudi vi se jim lahko pridružite in prispevek namesto vencev in cvetja na grob pokojnim ali namesto drugih volil, čestitk in podobno nakazete na žiro račun DELOVNA ORGANIZACIJA GORENJSKA BOLNIŠNICA TOZD BOLNICA JESENICE, štev. 61530-603-31205.

KRAJEVNA ORGANIZACIJA ZRVS PRED NOVIMI NALOGAMI

Prejšnji teden je bila konstituantna seja novega predsedstva krajevnih organizacij ZRVS Dovje-Mojstrana. Člani so si najprej razdelili naloge na posameznih delovnih področjih in se pogovorili o delu, ki jih čaka v naslednjih mesecih. Posamezni člani predsedstva so sprejeli zadolžitve za strokovno izobraževanje, za kadrovska vprašanja, politično delo, informiranje in povezavo z osnovno šolo 16. decembra Mojstrana. Prav tako so zadolžili sekretarja zveze komunistov v krajevni organizaciji, da bo skrbel za politično delo in seznanjal člane z aktualnimi nalogami razvoja naše samoupravne socialistične družbe ter o pomembnih domačih in tujih dogodkih. Člani krajevnih organizacij bodo še naprej vso pozornost namenjali stalnemu strokovnemu in družbenopolitičnemu izobraževanju. Že v tem mesecu in v maju bodo poslušali redna vsakoletna predavanja in opravili obvezne izpite.

Na seji so se člani predsedstva tudi zavzeli, da bodo še naprej aktivno sodelovali z granicarji v karavli

na Belci, z borčevsko organizacijo in drugimi družbenopolitičnimi organizacijami v krajevni skupnosti. Že več let ugotavljajo, da je premalo skupnega sodelovanja z mladinsko organizacijo v kraju, ker je očitno premalo aktivna. Tudi tukaj čaka člani krajevnih organizacij ZRVS odgovorna naloga, saj je še kako pomembno sodelovanje z mladimi, predvsem pri načrtovanju in izvajanju skupnih akcij s področja obrambnih priprav, kakor tudi na različnih pohodih in tekmovanjih.

Podrobni akcijski program bodo še izdelali in ga uskladjali s programom občinske konference ZRVS Jesenice, od katere tudi v prihodnje pričakujejo vso pomoč ter uspešno sodelovanje kot v preteklih letih.

Velja še zapisati, da so člani novega predsedstva krajevnih organizacij ZRVS zaupane funkcije in dolžnosti vzeli zelo resno, saj je bila udeležba na konstituantni seji sto odstotna. To pa je seveda zagotovilo, da bodo vse naloge lahko s skupnimi močmi uresničevali.

J. R.

LEPO MNENJE ALEŠA BEBLERJA O ORGANIZACIJI TIGR

Le malo pred smrtjo Aleša Beblerja, v poletju 1981, je izdala založba Lipa v Kopru njegovo knjigo pod naslovom Čez drn in strn. Preprosto in jedrnat opisuje svoje življenje, prepleteno z velikimi in bogatimi življenjskimi izkušnjami revolucionarja, komuniste, španskega borca, borca NOV, diplomata in politika.

V svojih spominih na kratko omenja tudi protifašistično organizacijo TIGR. Pohvalno se izraža o tigrovcih, s katerimi se je imel priložnost spoznati, z izjemo enega, ki ga je srečal na banjški planoti v času narodnoosvobodilne vojne in ga, kot pravi, ni mogel prav razumeti. »Ko so se v Parizu,« pravi med drugim, »spojavali primorski begunci: Ivan Regent, Danilo Zelen, Ferdo Delak, Tone Ukmar, Engelbert Vrabec, Ljubo Bekar in drugi, sem upal, da bom z njimi lahko delal. Danilo Zelen je bil vodja organizacije TIGR in je prav tedaj vodil in zaključil pogajanja o sodelovanju njegove organizacije s slovenskimi komunisti, člani KP Italije, v tedanji Juljski krajini. Regent je bil, to smo vsi vedeli, glavni zaupnik CK KPI za Juljsko krajino.«

Na Banjški planoti v času druge svetovne vojne se je ponovno srečeval s tigrovci in o tem pravi: »Čela stvar me je spodbudila, da sem razmišljal o TIGRU. Se iz Pariza, od pogovora z Danilom Zelenom, pa do sled sem imel s tigrovci dobre izkušnje. Naši najboljši borci so bili dostikrat tigrovci. Janko Premrl, znani junak Vojko, je bil tigrovec. Naš Ferdo Kravanja — Peter Skalar in toliko drugih so bili tigrovci. Med našimi najboljšimi aktivisti, okrajnini in drugimi sekretarji, je bila gotovo polovica tigrovcev. Tu ni bilo dvoma: TIGR je postal sinonim boja proti italijanski okupaciji brez ideoloških pogojev. Za vstop v OF in v partizanske vrste — nobenih ovir. Cele vasi, npr. Čezsoča, nekdanj TIGRU, so se prav v celoti vključile v OF. Tako tudi drugi kraji.«

Kratko in lepo priznanje protifašistični organizaciji, ki je mnogo prispevala h krepitevi narodne zavesti našega naroda na Primorskem v dolgih letih fašističnega nasilja. Lepo

priznanje človeka, ki je imel v drugi svetovni vojni dovolj možnosti spoznati naše zavedne primorske rojake.

Ivan Regent, katerega omenja Bebler, je pobegnil iz Trsta v Jugoslavijo in nekaj časa živel v Ljubljani, vendar kot izrazit komunist tu ni imel obstanka. Anton Batagelj, takratni obmejni komisar na Jesenicah, mu je omogočil, da je lahko odšel prek meje in nato v Francijo, nekoliko kasneje pa tudi njegovi ženi. Iz Pariza je začel pošiljati na Jesenice časopise italijanskih protifašističnih strank, še največ časa časopis Giustizia e Libertà. Tu naj omenim, da je obmejni komisar Batagelj pomagal mnogim italijanskim antifašistom, ki so prispeli preko bohinjskih gor na Jesenice, da so nemoteno lahko odpotovali dalje v Francijo.

Danilo Zelen, ki ga prav tako omenja Aleš Bebler, je večkrat prihajal na Jesenice iz Ljubljane in odhajal čez mejo v bohinjskih gorah, vedno obtežen s časopisi in drugim črtvom ter tudi orožjem. Svoje življenje je izgubil v borbi z italijanskim okupatorjem maja 1941 na Dolenjskem. Ferdo Kravanja se je zelo mlad vključil v borbo proti fašizmu. Pobegnil je v Jugoslavijo leta 1935 in se naselil na Jesenicah. Vse do začetka druge svetovne vojne je prehajal mejo v bohinjskih gorah, ali čez Ozebnik pod Jalovcem in tudi drugod. Tesno povezavo je imel s člani organizacije TIGR na Primorskem, katerim kvestura ni prišla na sled. O njem je bil objavljen pred leti v Železaru daljši zapis. Organizacija TIGR je imela na Jesenicah močno zaslombo tudi med nekaterimi domačini in ne samo med primorskimi rojaki, ki so tu živeli. To omenja tudi Tone Rutar v Tolminskem zborniku 1975.

Pokojni Albert Rejec, eden glavnih organizatorjev TIGRA, mi je pred leti dejal: »Gotovo si že pozabil, da sva se z Danilom Zelenom oglašala pri tebi na Jesenicah, ko sva šla v Pariz, kjer sva podpisala dogovor s komunistično stranko Italije o sodelovanju. Morda si pozabil tudi na to, da je bil pri tebi na Jesenicah neki antifašist, doma z Reke, živel pa je v Parizu, z namenom, da boš prejemal potom njega časopise.«

JESENIŠKI KOMUNISTI O DOKUMENTIH ZA KONGRES

V jeseniški občini, kjer je v 106 osnovnih organizacijah zveze komunistov 2400 članov, so se resno in odgovorno lotili razprave o dokumentih za deveti kongres slovenskih komunistov. Na številnih sestankih osnovnih organizacij ZK so imeli tudi vrsto pripomb in dopolnitev k osnutku resolucije ter statuta Zveze komunistov Slovenije.

Med drugim so menili, da bi morali v dokumentih vprašanje odgovornosti bolj konkretno opredeliti, še zlasti v primerih, ko ocenjujejo delo, napake in neizvršene naloge v preteklem obdobju. Nekdo, ki je v času svojega mandata delal nepravi-

vilnosti, bi moral za to nositi odgovornost, ne pa, kar se pogosto dogaja, gre brez posledic oziroma odgovornosti za prejšnje delo na drugo delovno dolžnost. In kar je tudi res, ugotavljajo komunisti v jeseniški občini, dosledni nismo bili niti v svojih vrstah.

Prav tako je dano premalo poudarka družbenopolitičnemu izobraževanju in uveljavljanju delegatskega sistema. Niso tako redki pojavi, da delegati odločajo brez sodelovanja z bazo oziroma družbenopolitičnimi organizacijami. O določenih vprašanjih pa se odloča le v raznih organih.

Komunisti v jeseniški občini tudi ugotavljajo, da so v poročilu nekatere ocene preveč splošne, politični jezik je preveč gostobeseden, poln fraz, moralo bi tudi konkretnije obravnavati pomanjkljivosti preteklega obdobja. Pravijo tudi, naj kongres oblikuje take sklepe, ki bodo spodbujali k akciji.

Rk

DELOVANJE PIONIRSKHE HRANILNICE

Deseto leto že pionirji varčujemo v naši pionirski hranilnici. Ustanovni sestanek je bil 17. oktobra 1972. Hranilnica je odprta dvakrat tedensko in jo radi obiskujemo. Vsak privarčevan dinar lahko sami oddamo in nam ga vpišejo v hranilno knjižico. Od 703 učencev osnovne šole Prežihov Voranc je 582 varčevalcev.

Ob pričetku letošnjega šolskega leta so vsem prvošolcem podarili hranilno knjižico s simbolično vlogo enega dinarja in jih tako vključili med varčevalce. Dobro so se izkazali.

Pionirsko hranilnico vodijo učence višjih razredov: Zora Zalokar, Tamara Dragojevič, Bojana Jakovič, Nika Stražisar, Mojca Gubanc, Aleksandra Rakovec, Klavdija Kokal, Nataša Jonke in Tanja Gričar.

Za dobro poslovanje je pionirska hranilnica prejela denarno nagrado Ljubljanske banke, podružnica Jesenice, saj je doslej naša hranilnica

med najboljšimi na Gorenjskem. Poslovanje poteka s pomočjo sveta pionirskih hranilnic in samoupravnih pionirskih kontrole.

V avli ima hranilnica vitrino, kjer so razstavljene vse dosedanje nagrade varčevalcem. Nad delom hranilnice bdi in ga spremlja tovarišica Kapriva, ki je zaposlena v LB na Jesenicah. Na šoli je letos mentorica tovarišica Metka Rojnik.

Učenci novinarskega krožka,
3. in 4. razredov
COŠ Prežihov Voranc Jesenice

KDO IN ZAKAJ JE NALAŠČ POLOMIL MLADA DREVEŠA?

V sredo je tajnica krajevne skupnosti Sava klicala številko 2914 v Železarni in po žici je tekel takle razgovor: »Ste vi predsednik Turističnega društva na Jesenicah?«

»Da, da, kaj pa, prosim, želite!«
»O, kaj se nam je zgodilo! Poglejte lani so delavci Kovinarja v sodelovanju s hortikulturnim društvom nasadili deset okrasnih dreves nasproti naše pisarne, na desni strani začetka Tomsčeve ceste, sedaj pa so štiri polomljena!«

»A so jih tovarnjaki, ki tam parkirajo?«

»Ne, ne, pridite pogledat in slikat in prosim dajte v Železaru! Kakšna uničujoča objestnost! Drevesa so polomljena z rokami!

V noči od nedelje na ponedeljek, od 4. na 5. april, so jih morali nalašč polomiti. Ne vem, zakaj, saj vendar nikomur niso napoti. Poleti bi bilo to lepo zeleno in senca. Tako pa! Pridite in zanesljivo jih slikajte, da bodo vsi videli, kakšne hudobe so med nami! Pa tudi delavcem milice smo to hudobijo prijavili. Naj vedo! Saj to ni edino! Enkrat se bodo že ujeli!«

Pri tem se sprašujemo, komu so pri nenehnem prizadevanju naše skupnosti za lepše Jesenice bila drevesa tako napoti, da jih je moral nalašč polomiti in da bo treba vsaditi nova, ki bodo težko dohitela šest ostalih, ki tu še rastejo?!

B. B.

V SPOMIN JOŽU RAJHMANU- MATEVŽU

Tiho in skromno, kakršen je vedno bil, nas je v 89. letu zapustil Jože ali Gožov Pep po domače. Bil je najstarejši občan v krajevni skupnosti Plavž in mestu Jesenice. Mnogi se spominjamo moža s srebrno sivimi lasmi, ki je s konjem prevažal vse mogoče materiale za razna podjetja takrat, ko še ni bilo toliko tovornjakov.

Rodil se je 1. decembra 1893 v Svecah na Koroškem, v vasi, kjer je grob narodnega heroja Matija Verdika-Tomaža.

Od malega je živel pri svoji teti, vendar ga je kot 11-letnega dečka gnala želja k materi. Sam jo je peš mahnil iz Svec čez Golico do še danes obstoječe Gožove domačije na Plavžu.

V osnovno šolo je hodil še na stari Murovi. Vendar je moral za kruhom na Gorisko, kjer je delal vse do izbruha prve svetovne vojne. Tudi on je moral v vojsko in vojskoval se je na šoški fronti, kjer je bil tudi ranjen.

Bil je tudi borec prstovoljec za severno mejo. Pokončani vojni se je zopet vrnil k mami — očim je padel v tej vojni. Sama sta bila z mamo, ki jo je neizmerno ljubil, cenil in spoštoval. Težko je bilo njuno življenje. Majhno posestvo ni moglo dajati zadosti kruha, moral je opravljati razna priložnostna dela, da sta se preživljala.

Bil je človek, ki ni trpel krivice. S svojo skromnostjo in poštenostjo je na vsakem koraku dokazoval, da razume tegobe in radosti drugih ljudi, da se mu lahko razkrije, zaupaš.

Že v srednji starosti je dočkal tudi drugo svetovno vojno. Že takoj na začetku so se oglašali na

Gožovi domačiji prvi partizani, dobro so poznali Gožovega Pepsa in mu zaupali prenekatere naloge.

Kmalu zatem je začel organizirano sodelovati v narodnoosvobodilnem gibanju. Kot aktivist je bil znan partizan na Mežakliji in pod Karavankami, znošil jim je nešteto nahrbtnikov.

Kljub budnosti ga je gestapo aretirali in odpeljal v zloglasne Begunje, kjer je bil vpisan pod zaporedno številko 5458. Četudi je bil že v letih, niso, imeli z njim, usmiljenja. S svojimi krutimi metodami so ga hoteli pokoriti, vendar jim to ni uspelo. Pep je bil med tistimi, ki niso klonili. Iz Begunj so ga odpeljali v Goricianske zapore.

Po osvoboditvi se je takoj vključil v družbenopolitično življenje. Ko je bila 10. maja 1945 vzpostavljena ljudska oblast, je bil Pep med prvimi odborniki takratnega mestnega ljudskega odbora, delal je v odseku za finance in prehrano.

Domovina je bila porušena, čez Jesenice so se noč in dan vračali transporti s povratniki iz raznih taborišč v Nemčiji, vračali so se borci iz gozdov in vse je bilo treba preskrbeti s hrano, obutvijo in podobno.

Zanimivo je bilo prisluhniti pripovedovanju Gožovega ata, imel je izreden spomin, le škoda, da je veliko teh spominov odšlo z njim nezapisanih! Mnogokrat je omenil svojo ljubljeno Koroško, ki jo je do konca tudi redno obiskoval.

Srečen je bil na jesen življenja ob svoji ženi Pavli in sinu Jožu.

Za ves svoj trud je dobil tudi družbeno priznanje, priznanje OF in znak aktivista OF.

A. Z.

DELO PIONIRSKHE ORGANIZACIJE V COŠ PREŽIHOV VORANC

Delo pionirske organizacije in razrednih skupnosti na vsaki šoli je izredno pomembno. Pionirji se na sestankih dogovorimo za nove akcije in obveznosti.

Zadnji sestanek smo imeli v četrtek, 18. marca. Sestanka so se udeležili predstavniki razrednih pionirskih odborov in so potem pri razrednih urah poročali vsem pionirjem, o čem smo se dogovorili.

V tem mesecu nas je čakalo veliko dela, najprej smo zbrali veliko šolskih potrebščin za pomoč otrokom Palestine, Namibije, Zahodne Sahare, Salvadora in Čila. To je akcija vse jugoslovanske mladine in tudi naša občinska konferenca ZSMS Jesenice se ji je pridružila.

Že nekaj let se pripravljamo na gradnjo pionirskega doma v Straži pri Novem mestu. V ta namen smo prodajali že značke, vendar smo s to prodajo dosegli le 14% od vsote, katero moramo zbrati. Zato je sedaj vsak pionir prispeval še 10 din in s tem je naša obveza izpolnjena.

Pogovarjali smo se že o spomladanski papirni akciji in skrb za čistočo okolice naše šole, na katero smo v zimskem času kar malo pozabili. V tem tednu smo začeli z načrtnim delom.

Dogovorili smo se tudi, da bo potrebno posvetiti več pozornosti učenju, disciplini in vedenju, ker se približuje tretja redovalna konferenca. Najpomembnejši dogodek pa je potek Kurirčkove pošte, ki se je pričela 22. marca v Kranju. Slovesnosti se je iz naše občine udeležilo deset pionirjev. Naša zastopnika sta bila Rober Ferbežar in Miha Vauhnik. Izbrana sta bila zato, ker sta marljiva učenca in delavna pionirja.

Učenci 3. in 4. razreda
novinarskega krožka
COŠ Prežihov Voranc

KURIRČKOVA TORBA

V ponedeljek, 5. aprila, so učenci osnovne šole iz Begunj predali kurirčkovo pošto pionirjem osnovne šole Gorenjskega odreda iz Žirovnice. Torbo smo pričakali na šolskem dvorišču, kjer smo priredili tudi krajši miting.

S kurirčkovo pošto se spominjamo kurirjev, ki so bili največkrat otroci. Bili so pogumni, hrabri, iznajdljivi, tovariški, pa tudi strahu niso poznali. V vojnih časih torb s pomembnimi sporočili ni bilo lahko prenašati, kajti povsod so bile zasede.

Danes jo prenašamo v spomin kurirjem, ki so padli.

Na miting smo povabili kurirja Tineta Dolaraja s partizanskim imenom CİRO. Pripovedoval nam je o dogodkih med NOB. Najbolj je poudaril, da mora biti kurir iznajdljiv. Pri tem nam je povedal, kako je reševal partizane. Ob koncu nam je pokazal še propustnico, ki so jo morali imeti vsi kurirji.

Katarina Ažman, 6. b,
COŠ Gorenjski odred
Žirovnica

PRIHODNI TEDEN PROGRAMSKO-VOLILNA KONFERENCA ZKO JESENICE

Na programski in volilni konferenci Zveze kulturnih organizacij Jesenice, ki bo prihodnji petek, 18. aprila, bodo poleg poročila o delu v lanskem letu obravnavali tudi program dela in finančni načrt za letošnje leto ter izvolili nove organe zveze.

Občinska zveza kulturnih organizacij združuje 19 ljubiteljskih društev in organizacij v jeseniški občini. V lanskem letu so društva, organizacije in skupine izvedle 572 različnih prireditev ali 82 % načrtovanih, pri tem iz A programa, ki zajema lastne celovečerne prireditve, razstave, sodelovanja na srečanjih in tekmovalnih, 341 prireditev ali 94 % načrtovanih in 231 iz B programa, ki zajema sodelovanja na tujih prireditvah, organizacijo tujih gostovanj, interne klubske oblike delovanja in podobno. Poročilo sicer ne daje kakršnekoli kvalitativne ocene teh prireditev, kar bo nedvomno podano v uvodnem poročilu na konferenci s splošno oceno kulturne ljubiteljske dejavnosti v občini, ki je vsaj po številkah sodeč dosti razgibana.

Za vso to dejavnost so društva, organizacije in skupine prejele 1.395.171,20 dinarjev, s čimer seveda morajo poleg prireditvene dejavnosti pokrivati tudi vse ostale stroške delovanja društva in vzdrževanja prostorov. Zveza kulturnih organizacij je v lanskem letu ustvarila skupnih prihodkov 2.246.036,67 dinarjev, od tega v obliki dotacij Kul-

turne skupnosti Jesenice 1 milijon 941.187,40 din, ostalo pa z lastnimi prireditvami, prispevki organizacij združenega dela za organizacijo prireditev in iz prenešenih sredstev iz leta 1980. V letošnje leto prenaša zveza 256.837,72 din kot lastni prihodek, ostala sredstva pa je uporabila za organizacijo različnih prireditev, organizacijsko-režijske stroške, za sodelovanje v zamejstvu, na republiških srečanjih in za medrepubliško sodelovanje.

Bolj konkreten in dorečen je predlog programa dela in prireditev v letošnjem letu, ki je v bistvu zbir

programov in usmeritev društev, organizacij in skupin, ki jih povezuje zveza. A in B program skupaj zajemata 673 prireditev, od tega A program 297 in B program 376 prireditev. Naj omenimo, da so pod programom A zajete tiste prireditve zveze in članov zveze, ki so krite s finančnim planom zveze za leto 1982, ostale prireditve pod B programom pa so neobvezne, oziroma se financirajo le iz lastnih virov.

Skupaj Zveza kulturnih organizacij Jesenice za letošnje leto načrtuje 2.523.556,32 din prihodkov, vključno s prenešenimi sredstvi iz lanskega leta.

Konferenci je predlagan tudi nov 13-članski izvršni odbor za naslednje mandatno obdobje.

STISKA S ŠOLSKIM PROSTOROM

Prav gotovo je vsako prešolanje otroka boleče, vendar žal velikokrat bolj za starše kot za otroke. Otroci so veliko bolj sprejemljivi, pripravljeni sprejeti novo okolje in nove prijatelje, kot to mislijo njihovi starši. Seveda pa vedno ne gre lahko, kot tudi v življenju vse ne pote-

Težke gospodarske razmere kroji tudi delo na vzgojnoizobraževalnem področju in v jeseniški občini je kljub dograditvi šolskega centra na Plavžu prostora za otroke premalo, oziroma otrok je več, kot so načrtovali. Tako bodo v prihodnjem šol-

skem letu morali boleče zarezati tudi na področju prešolanja nekaterih otrok. Resnično veliko naporov so pedagogi in drugi delavci vložili v to, da bi poiskali čimboljše rešitve za vse, vendar bo vseeno potrebno 55 učencev iz osnovne šole Tone Čufar na Plavžu prešolati v osnovno šolo Prežihov Voranc na Savo. S tem bodo oddelki napolnjeni do normativu, to je 35 ali 36 učencev v oddelku, kar je skrajna meja. V osnovni šoli Tone Čufar bo celodnevni pouk od 1. do 8. razreda, v osn. šoli Prežihov Voranc na Jesenicah pa od 1. do 4. razreda. Morda bo kdo dejal, da bi s tem, ko na Plavžu v celodnevni pouk ne bi vključili učencev 8. razreda, pridobili prostor. Vendar je problem na nižji stopnji, saj je, na primer, v prvi razred sedaj vpisanih več kot 200 učencev, prostora pa še zdaleč ni toliko.

O tem so razpravljali tudi na seji skupščine izobraževalne skupnosti in se strinjali s prešolanjem 55 otrok, 20 učencev iz sedanjega tretjega razreda, 11 iz sedanjega drugega razreda, 24 otrok pa iz bodočega prvega razreda, ki so šele vpisani.

Ob tem so se na seji skupščine izobraževalne skupnosti oglasili le delegati v zboru izvajalcev. Opozorili so na kvaliteto izvajanja celodnevnega pouka, ko bo v razredu 35 ali 36 učencev in individualnega pouka oziroma pomoči učencem ne bodo mogli dobro izvajati in zato bi bilo potrebno zaposliti dodatno število učiteljev. To pa spet pomeni dodatna finančna sredstva, ki jih v teh razmerah ni dovolj.

Hkrati so tudi izrazili zahtevo, da je potrebno v jeseniški občini dograditi manjkajoči šolski prostor tako na mestnem območju kot tudi v Kranjski gori, kjer bodo prostorski problemi največji v šolskem letu 1983-84, pojavili pa se bodo že v prihodnjem šolskem letu. In če ne bo sredstev za preureditev podstrešja šole v Kranjski gori - za to bi po predračunu iz lanskega leta potrebovali 11.614.600 din, bo tudi ta šola morala preiti na dvozmenski pouk, s tem pa seveda ne bo možnosti za celodnevni pouk.

Na seji so tudi opozorili, da morajo pri razreševanju teh problemov, ki niso samo problemi pedagoških delavcev, sodelovati tudi vse družbenopolitične organizacije in izvršni svet skupščine občine.

OTVORITEV RAZSTAVE - LIKOVNA, GLASBENA IN LITERARNA URA

V soboto, 3. aprila, so v razstavnih prostorih Delavskega doma na Jesenicah ob otvoritvi razstave slik akad. slikarja Janeza Ravnika z Bleda imeli pravcato šolsko uro, ki je vsebovala likovne, glasbene in literarne elemente.

Ob otvoritvi razstave so namreč krajši koncert izvajali učenci jeseniške glasbene šole, in sicer je tercet

rogov Merim Omanović, Robert Horvat in Uroš Lumpert izvedel slovensko narodno Luka Kramolca VESELJA DOM, kvartet Merim Omanović (I. rog), Tomaž Nikolavčič (II. rog), Gorazd Frelj in Bojan Lumpert (oba tenor) pa narodno ZOGORSKI ZVONOV. Prvi in drugi rog sta igrala znano melodijo, tenorja pa sta predstavljala zvone in zvonov. Obe skladbi za rogove in tenorje je priredil njihov učitelj Franjo Ropret.

Med prvo in drugo skladbo pa se je z dvema svojima pesmima predstavil jeseniški pesnik, pisatelj, zgodovinar in publicist Miha KLINAR. Po krajši predstavitvi slikarja Ravnika je umetnik sam prevzel besedo in lepemu številu hvaležnih poslušalcev razložil svoje umetniške in likovne prijeme.

Prijeten dogodek za vse pa je bila tudi prisotnost slovenskega pesnika in pisatelja Mateja Bora, ki je še dalj časa ostal z jeseniškimi likovniki in kulturnimi delavci v prijetnem razgovoru.

Razstava Janeza Ravnika bo odprta do vključno 14. aprila.

JEZIK NAŠ VSAKDANJI

27

»Koliko Save bo moralo še preteči, da bo od dobre, zdrave slovenske govornice ostala le še sléd?«

Tako me malce govorniško sprašuje v pismu neki bralec Železarja. Ob pamet ga spravljata tujka circa in naš državni sekretar Zdenko Roter, Slovenec po rodu. Našemu železarju ne gre v glavo, kako more državni sekretar kar tako nekam v tri dni blekniti, da tiste babje čenče o circa dvaindvajsetih milijardah dolarjev naših državnih zadolžitvev v tujini niso fiksirane. Naši dolgovci znašajo kvečjemu circa sedemnajst in pol do circa osemnajst milijard dolarjev.

Vidite, spoštovani železar.

Soglašam z vami. Enakega mnenja sva. Obema so nama šli lasje pokonci, ko sva slišala, da se celo državnemu sekretarju ne sanja, ali gre za sedemnajst in pol milijarde dolarjev dolgov ali za circa osemnajst milijard, nikakor pa ne circa dvaindvajset milijard dolarjev.

Zdenko Roter se je s slovenskimi televiziji in radiji pogovarjal po slovensko. Toda niti enkrat se ni zmotil. Circa je ostala circa. Pa bi kot rojen Slovenec mogel reči približno, nekako, okrog.

Pod pogojem seveda, da so milijarde dolarjev dolga za nas samo del ljudske folklore.

Bolj ko tale circa me žre detant.

Davi (6. aprila 1982, na enainštiridesetletnico fašističnega napada na staro, gnilo, stokrat opevano in stotisočkrat prekleto kraljevino SHS Jugoslavijo) sem ob pol šestih zjutraj poslušal prvi jutranji radijski dnevnik.

Gromiko in Vrhovec sta se sporazumela, da se morajo grupacije formacij sporazumeti o detantu. Neuvrščeni stojimo za detantom, kajti šele detant nam bo omogočil napredek, varnost in mir.

Tale detant sta Slovincem vsilila dva časnika. Jaka Štular in Andrej Novak. Po njiju ga je na juriš pobralo vesoljno slovensko časnikaštvo. V hipu so vsi pozabili na prejšnje dobro slovensko »popuščanje napetosti«.

Dr. Janko Pretnar namreč v svojem Dictionnaire Français-Slovene (Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani, 1932, str. 172, drugi stolpec zgornj) takole prevaja francosko besedo *détente*: sprožilo (pri puški), izproženje; popuščanje, odjenjanje.

Presneto rad bi vedel, koliko Slovinci in Slovencev vé, kaj pomeni *détant*, kadar uide ta beseda iz ust ali spod peresa našim časnikaškim razlagalcem.

Pa to še ni najhuje. Berite, kakšno slovenščino si more privoščiti nagradenec Prešernovega sklada:

Bistveno odločilni nagibi in vzgibi v praksi pa prav zato, ker so splošne narave, niso številni. In dveh vrst so izmerljivi in nemerljivi. Tako da so si, docela dialektično, tudi nasprotni. Komenzurabilna elementa, ki sta edina razmeroma nesporna elementa atributa levratstva, sta kontinuiteta dela in kreativna rast: kontinuiteta pomeni periodično prisotnost v areni ter regenerativno rast in osveževanje idej. Kreativna rast pomeni (paradoksalno!) družbeno odmevnost dela; tega se živo zavedamo in včasih delamo propagandni pomp tudi za stvari, ki so morda mediokritetne. Končno utegni biti družbena odmevnost tudi ambivalentna, pozitivna ali negativna. Vitalna kreativna potencia se afirmira tudi mimo normativov in celo zoper normative. Nekomenzurabilni sestavini, ki navadno niti nista priznani, nasprotno, površno poučenemu občinstvu sta lahko celo odvrtni, sta pravica do svoboda izraza in kreativni imperativ. Svoboda izraza se dotika neposredno struktur osebnih svobode ali nesvobode v specifični družbi. Kreativni normativ pa se na normativna merila sploh ne ozira več in se od kakršnekoli funkcionalne manipulacije oddaljuje do te mere, da postane včasih iracionalno ekskluziven. Ali kakor pravi Prešeren: »Za pa le tebi, draga, želel sem dopasti, drugih nisem prašal, kaj se jim po glavi blodi.«

(Sobotna priloga DELA, 6. februarja 1982, stran 22. Nagradenec Fedja Košir odgovarja na anketo Dela ob SLOVENSKEM KULTURNEM PRAZNIKU.)

Za nameček še en prepis:

Res, Jesihova poezija ne govori o bolečini sveta. Ni zavezana evidencijam pomenom, ki bi transcendirali k nadosebni problematiki, zato pa je vsa zaznamovana z agonijo poslednjih emocionalnih in intelektualnih idealitet, o kateri pesnik poroča v obliki, ki je blizu dnevnim pesniškim poslanicam. Muka je konkretna, rastoča iz dna eksistencialne izkušnje. Namesto ekstatične groze ali ekskluzivnih absurdističnih počutij (obakrat gre za konstanti povojne slovenske lirike) se pri Jesihu pojavlja nekaj tako preprosto trpkega, kot je izgovorjanje neizbežne bolečine, ki je človeški delež na zemlji. Prizadetost, skepsa in okus deklarasiranosti so zbrani v najvišjo koncentracijo odrekanja določilom moči in ideologije.

(Naši razgledi. Leto XXXI, šte. 6 (725). 26. marca 1982. Stran 165. Peter Kolšek: Milan Jesih, Volfram. Ocena zbirke.)

Domača naloga za bralce Železarja:

1. Oba navedka preskusite prevesti v jasen, slehernemu Slovincu razumljiv jezik!

2. Izpišite vse tujke ter jih po naše razložite! Pri tem se morete poslužiti vseh priročnikov, posebno Verbinčevega Slovarja tujk.

3. Ugibajte, kakšen je inteligenčni kvocient Slovence, ki za Slovence in Slovence piše takšne stavke!

4. Zakaj se Slovenci zdimo samim sebi premalo pametni, če našim ljudem spregovorimo ali napišemo kaj po domače?

5. Ali sem jaz butec, ker si ne privoščim stavka:

Secirati kaj še ne pomeni sekstakord, še manj seksus ali seksualen akt, sekto ali sektant, sektaša ali sekstet, sekundarij ali sekularizacijo, sekularizem, sectio caesarea, sedisvakanc, sef, segment, segregacija, sekretariat, sekretarja, sekretarstvo, sekrét, sekiracijo, selekcijo, temveč rezati, razrezati, raztelesiti mrliča.

Ob Slovincih, ki se imajo za premalo pametne, če v svoje toporiščevske povédi ne vtikajo zveneti tujk, se bo jezik naš vsakdanji kmalu znašel v kakšni mrliški vežici.

Kdo bo med pogrebci?

Dodatna domača naloga za bralce Železarja, ki jim je pri srcu Levstik:

»Trd bodi, neizprosen, mož jeklen, kadar brani je časti in pravde narodu in je z i k u svojemu!«

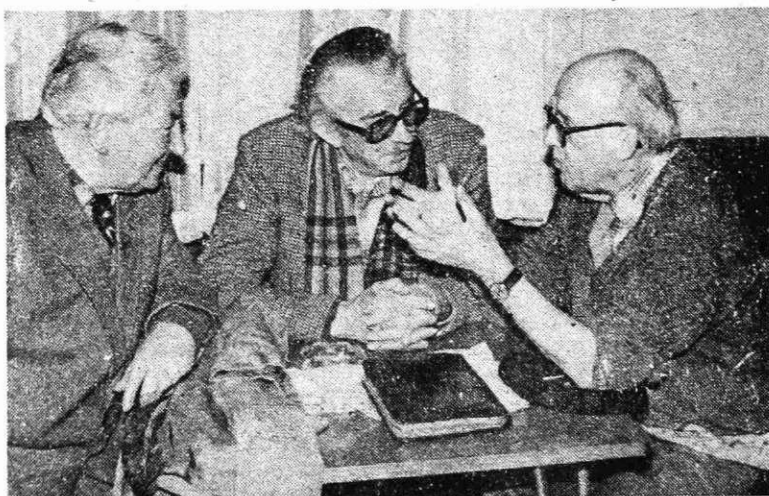
Janez Svobljak

KONCERT PIHALNEGA ORKESTRA JESENIŠKIH ŽELEZARJEV

Pihalni orkester Jeseniških železarjev bo priredil v četrtek, 8. aprila, ob 19. uri v dvorani gledališča na Jesenicah samostojni koncert.

Vstopnina bo enotna, in sicer 40 din.

Vabljeni vsi ljubitelji pihalnega orkestra.

V pogovoru Miha Klinar, Tone Tomazin in Matej Bor po otvoritvi sobotne razstave (Foto B. Blenkuš)

NAŠI VRHUNSKI ALPINISTI PRESEGAJO VRH SVETOVNEGA ALPINIZMA

Leta 1906 so se pri nas Drenovci z bratoma Jožetom in Pavlom Kunaverjem, Rudolfom in Metodom Badjuro, Michlerjem, Bogumilom Brinškom, Josipom Cerkom in rednimi drugimi planinci prvi spoprijeli s plezalnim športom. Bili so tretja generacija ljubiteljev in obiskovalcev gora za Triglavskimi prijatelji (1872) in Piparji (1899), ki so hitreje in močnejše zavrteli razvojno kolo našega planinstva v plezalni sport in poenotili v alpinizem, kjer danes aktivno deluje preko 110.000 članov. Pred 76 leti, ko bili med Slovenci le redki, ki so plezali v lažjih stenah in po grebenih pripadali na vrhove gora v savinjsko-kamniških planinah, Karavankah in Julijskih Alpah.

Skalaši, naša četrta planinska organizacija, so po letu 1921 naglo prešli iz plezalnega športa v zimski alpinizem, ki je bil osnova za vzpon na zasneženih in v led vkovane domače in tuje zahtevnejše vrhove Alp, Kavkaza, Pamirja, Hindukuša, Karakuma, Himalaje in Koridijer, južnih in severnih ameriških Andov, kjer v Patagoniji, Ognjeni zemlji med Atlantskim in Tihihim oceanom kipe v nebo najbolj fantastično izoblikovani in najtežje dostopni vrhovi na naši zemeljski obli: Aconcagua (6959 m), Alpmayo (6120 m) in še prav posebej Fitz Roy (3441 m) in Cerro Torre (3128 m), ki so po letu 1950 postali cilj smetane svetovnega alpinizma.

Pionirji našega plezalnega športa in alpinizma so hitro in uspešno nadoknadili vse zamujeno in so oplovdinili odlično stopnjo v isti korak z alpinisti ostalih narodov, ki so segali po visokih in skrajno težko dosegljivih ciljih na vseh petih celinah našega planeta. Pot ni bila lahka, zahtevala je maksimalne sposobnosti, odprave in tudi žrtve. Uspeli, ki so jih v ostri svetovni konkurenci iz leta v leto dosegali naši najboljši plezalci-alpinisti, so obetali lepe in velike dosežke tudi v boju z visinami in strminami pet, šest, sedem in osem tisočakov.

Pred dvaindvajsetimi leti, 12. marca 1960, je odšla na pot naša prva JAHO pod vodstvom Staneta Kersnika proti 6.690 m visokim Trisulom.

Našo drugo JAHO je vodil pet let pozneje Jože Govekar od 5. avgusta do 4. decembra 1965 proti vrhu 7902 do 8.421 m visokega Kangbačena. Udeleženci odprave Pavle Dimitrov in Tone Sazonov sta dosegla in bivakirala na višini 7650 m, kljub samim vrhom. Doseženi uspehi so kljub pomanjkljivi opremljenosti in neznatnim izkušnjam naših prvih himalajcev opogumili načrtovalce za organizacijo novih in novih JAHO. Devet let po naši prvi JAHO je Aleš Kunaver, naš najboljši poznavalec Himalajev, 14. avgusta 1969 vodil enajstčlansko odpravo proti masivu Anapurna, prvega osvojenega osem-tisočaka leta 1950. Člani odprave so dosegli le Anapurno 2 in Anapurno 4 (7540 m). Za tem JAHO so sledile v naslednjih letih še številne druge alpinistične odprave v gore Kavkaza, katerih udeleženci so bili tudi člani jeseniškega odseka z Janezom Krušcem in Mitjem Koširjem na čelu.

Devetega junija 1964 je krenila na pot naša prva andska alpinistična odprava JAOA pod vodstvom Sandija Blažina, ki je osvojila številne vrhove v južnoameriških Andih, Cordillera Blanca, v bližini najlepše gore našega planeta, Alpmayo.

V teh naših prvih odpravah v tuja gorstva so sodelovali številni naši najboljši obetajoči vrhunski plezalci in alpinisti, ki so se kovali in kalili ter pridobivali bogate izkušnje za bodoče najtežje cilje. Med njimi je bila tudi naša do tedaj najboljša alpinistka Barbka Lipovšek-Ščetina, ki je leta 1967 v gorah Pamirja tudi dosegla naš visinski rekord 7.134 m na Pik Leninu.

Vse te naše alpinistične odprave je pripravila komisija za inozemske odprave in stike z inozemstvom, pa tudi posamezna planinska društva s svojimi alpinističnimi odseki v lastnem okviru ali področnem in regijskem obsegu.

Po uspehu in zmagi na Istor-o-Nalu (7398 m) na Hindukušu se je 1. julija 1971 v Kabulu smrtno ponesrečil odlični vrhunski alpinist Zvone Kofler, v južnoameriških Andih pa 4. julija 1975 Igor Golč, v mesecu juniju 1977 pa v stenah Gashenbruma (Karakorum 8068 m) Drago Bregar. Visoki in zahtevni cilji so terjali dragocene žrtve iz vrst naših najboljših!

Svetovni in tučni alpinizem se je v zadnjih letih naglo selil iz Dolomitov, Alp, Kavkaza, Pamirja, Karakuma in Himalaje v Ande. Po dosežkih v domačih gorah, Dolomitih, Alpah, Hindukušu in Himalaji, če prav posebej v dolini nad Yosemite, na Makaluju, Mount Everestu, Lhotseju in Daulagiriju, kjer so morali naši najboljši premagovati in krotiti tisoč, dvatisoč in 3300-metrške izpostavljenosti, zasnežene in ledene stene, je dozorel čas, da se lotijo tudi južne 3000 m visoke stene najvišjega vrha Amerike, 6959 m visoke Aconcagua.

Napad na ta veličastni cilj so letos 2. januarja 1982 začeli odlični primorski plezalci in alpinisti (iz Nove Gorice, Sežane, Postojne, Tolmina in Kopra), devet po številu, preizkušeni in prekaljeni v domačih najtežjih stenah.

Najvišji vrh obeh Amerik Aconcagua je nadvse zanimiv vrh, katerega so odkrili prvi raziskovalci Andov že leta 1883, na vrh pa je leta 1897 prvi pristopil odlični alpinist klasičnega kova, švicarski gorski vodnik Matija Zurbriegen po lažji severni strani. Zanimanje za Aconcagua je od tedaj dalje preplavilo ves alpinistični svet. V domačem jeziku jo imenujejo Kon-Kava ali Snežna gora. Zaradi oddaljenosti je Snežna gora zelo zahtevna. Že leta 1926 je zahtevala prvo smrtno žrtev, do leta 1953 pa je na tej gori umrlo ali se ponesrečilo že 15 nasikovalcev. Osmega marca 1940 so je naš Aconcagui smrtno ponesrečili tudi jese- niški rojak Jože Kastelic, komaj 150 metrov pod vrhom.

Domače in mednarodne alpinistične odprave na Aconcagui so iz leta v leto številnejše. Tam so zarisali svoje smeri najboljši alpinisti iz vsega sveta z Reinhold Messnerjem na čelu. Poljaki, Francozi, Argentinci in več mednarodnih odprav je izvedlo več pristopov po severni strani. Vsem je nagajalo nestalno, viharno vreme med Atlantskim in Tihihim oceanom. Levi del 3000 m visoke južne stene pa je ostal vse do letos nedotaknjen in nepreplezan. Tega so se lotili primorski plezalci in alpinisti v več smereh. Janez Aljancič, član letošnje primorske odprave, je letos 15. januarja sam osvojil in premagal najvišji vrh Aconcagua, ostale tri naveze pa so napadale in osvajale vrh Aconcagua po težjih smereh. Naveza bratov dvojčkov Petra in Pavla Podgornika iz AO Nova Gorica in Ivana Reja iz soškega AO je opravila vzpon prek 3000-metrške južne stene v skrajno neugodnih vremenskih in tehniških razmerah, brez obvezno potrebne tehnične opreme in ob občutnem pomanjkanju izdatne hrane, v silnem snežnem meteu in viharju

ter premagala in ukrotila po devetih dneh to prepadno in prevesno steno v Andih. To je po Makaluju, Everestu, Lhotseju in Daulagiriju nov izreden dosežek naših plezalcev in alpinistov, ki jih uvršča med najuspešnejše v svetovnem merilu. To izredno težko in zahtevno smer v južni steni Aconcagua so zmagovalci imenovali jugoslovanska smer.

Smer so premagali in ukrotili s skrajnimi napori v devetih dneh in stopili na vrh Aconcagua 28. januarja, srečni in zadovoljni ob spoznanju, da so opravili veliko delo v čast domovine in slavo našega alpinizma. Vsekakor pa so v tem devetdnevem

boju z goro in samim seboj spoznali, da so se za zmago morali resno boriti mnogo, mnogo huje, kot so pričakovali.

Zuro

PLANINSKA TOMBOLA V CERKNEM

»Mravljiste v snežnem meteu« so letos nekateri dejali zimskemu pohodu na Porezen. In prav so imeli. Tudi do 4500 ljudi je bilo na tem pohodu v istem dnevu. Teko mravljiste pa na Porezen ne nastane samo enkrat na leto. Na vsaki zimski in poletni priveditvi se na to prelipo vzpetino povzpne vedno večja množica planincev, mladincev, borcev in drugih.

Vedno bolj tesna postaja tamkajšnja planinska postojanka, zato kliče po preureditvi in razširitvi. Planinsko društvo Cerčno že nekaj let načrtuje izboljšavo postojanke. Pripravljalna dela so v teku, material se zbira in zbirajo se finančna sredstva, ki bodo za to potrebna. Društvo išče vse možne vire zbiranja sredstev, zato je tudi sklenilo organizirati tombolo, katere izkupiček bo v celoti namenjen za dograditev koče.

Planinsko tombolo bodo organizirali 2. MAJA V CERKNEM. Dobitki bodo vabljeni: od avtomobilov, koles, glasbenih aparatov do bogate izbire planinske opreme. Ker se priveditev vključuje v okvir prvomajskega praznovanja, bo poskrbljeno tudi za zabavo v novi veliki dvorani Avtoprevoza — transport Cerčno. Priveditelj se bo potrudil, da bo vsem postreženo, ker ne želi, da bi se kdo od velike priveditve poslovil slabe volje.

Planinci iz Cerknega pričakujejo obisk tudi z Jesenic, predvsem pa številne vsakoletne pohodnike na Porezen.

Planinsko društvo Cerčno

POSOJILA ZA NAKUP ALI GRADNJO STANOVANJ

Po zakonu o stanovanjskem gospodarstvu (Ur. list SRS št. 3/81), 6. člena družbenega dogovora o skupnih osnovah za zagotavljanje in usklajevanje samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva in 11. člena pravilnika o pogojih in merilih za pridobitev posojil iz združenih sredstev vzajemnosti v občini Jesenice ter sklepa 10. seje zbora uporabnikov z dne 31. 3. 1982 objavlja Samoupravna stanovanjska skupnost občine Jesenice

RAZPIS

za dodelitev posojil delavcem in družbeno pravnim osebam iz združenih sredstev vzajemnosti

I. SPLOŠNI POGOJI

1. Posojila so razpisana iz združenih sredstev vzajemnosti, ki jih podpisniki sporazuma združujejo pri Ljubljanski banki. Temeljna banka Gorenjske, Poslovni enoti Jesenice (v nadaljnjem besedilu: banka) po določbah samoupravnega sporazuma o temeljih plana Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Jesenice za obdobje 1981—1985.

2. Posojila po tem razpisu lahko najamejo organizacije in njihovi delavci, katerih temeljne organizacije združene dela in delovne skupnosti združujejo sredstva za vzajemnost pri Samoupravni stanovanjski skupnosti občine Jesenice in imajo sedež v občini Jesenice, ne glede na to, kje imajo sedež njihove delovne enote ali stalno bivališče njihovi delavci. Razpisa se lahko udeležijo tudi delavci, ki združujejo svoje delo pri samostojnih obrtnikih, če leti izplačujejo stanovanjska sredstva od skupnega zneska izplačanih osebnih dohodkov Samoupravni stanovanjski skupnosti občine Jesenice.

3. Razpisna vrednost posojil je naslednja:
1. Za kreditiranje nakupa in prenove stanovanj in stanovanjskih hiš v družbeni lastnini v višini 49.000.000 din.
2. Za kreditiranje gradnje, nakupa in prenove stanovanj in stanovanjskih hiš v zasebni lasti v višini 21.000.000 din.

II. POGOJI ZA PRIDOBITEV POSOJILA

4. Družbeno pravne osebe lahko dobijo posojilo za nakup in prenovo stanovanj in stanovanjskih hiš, če izpolnjujejo pogoje 15. člena pravilnika.

5. Delavci, delovni ljudje, upokojeanci in invalidi lahko dobijo posojilo, če izpolnjujejo pogoje 21. člena pravilnika in če namensko varčujejo za stanovanjsko gradnjo v banki ali pa bodo s kakšnim drugim načinom sodelovanja z banko pridobili stanovanjsko posojilo in zagotovili lastno udeležbo.

6. Posojilo za gradnjo individualne stanovanjske hiše lahko dobi delavec, če ima dograjen objekt do III. gradbene faze, oziroma pri gradnji montažne hiše dokončano ploščo nad kletjo in sklenjen pogodbo za dobavo in montažo dela hiše s proizvajalcem.

III. LASTNA UDELEŽBA

7. Organizacija, ki želi dobiti posojilo po tem razpisu, mora sodelovati z lastno udeležbo najmanj 30 % od predračunske vrednosti ali končne kupoprodajne cene, če znaša poprečni OD na zaposlenega v preteklem letu najmanj kot poprečni mesečni osebni dohodek na zaposlenega v republiki.

8. Organizacija, katere poprečni OD na zaposlenega znaša več kot poprečni OD na zaposlenega v republiki, plača lastno udeležbo po naslednjih lestvicah:
— če presega poprečni OD do 10 % republiškega poprečja OD — 35 % lastne udeležbe,
— če presega poprečni OD do 20 % republiškega poprečja OD — 40 % lastne udeležbe,
— če presega poprečni OD do 30 % republiškega poprečja OD — 45 % lastne udeležbe,
— če presega poprečni OD do 40 % in več republiškega poprečja OD — 50 % lastne udeležbe.

9. Lastna udeležba temeljne organizacije združenega dela ali DS so stanovanjska sredstva sklada skupne porabe za stanovanjsko gradnjo skupaj s posojilom, pridobljenim na podlagi vezave stanovanjskih sredstev pri banki. V lastna sredstva organizacije se šteje tudi lastna udeležba njenih delavcev ob dodelitvi najemnega stanovanja.

10. Višina lastne udeležbe in znesek posojila, ki pripadajo delavcem po tem pravilniku glede na doseženi OD na člana družine, znašata:

če znaša poprečni mesečni dohodek na člana družine v primerjavi s poprečnim OD v SRS v preteklem letu	pripada delavcu posojilo v odstotku od cene standardnega stanovanja največ do	znaša lastna udeležba v odstotku od cene standardnega stanovanja
do 50 %	40 %	30 %
od 51 % do 75 %	35 %	35 %
od 76 % do 100 %	30 %	40 %
od 101 % do 120 %	25 %	50 %
nad 120 %	20 %	55 %

11. Za lastno udeležbo se štejejo namensko privarčevana sredstva, posojila na podlagi namenskega varčevanja v banki, stanovanjsko posojilo, ki izvira iz kakšnega drugega sodelovanja z banko, material, vloženo delo delavca in druga dokazljiva vlaganja v stanovanjski objekt.

12. Odplačilna doba posojil iz združenih sredstev, ki jih najemajo TOZD in DS, je odvisna od višine odobrenega posojila. Za organizacije, ki ne poslujejo iz izgubo, znaša odplačilna doba največ 10 let in je naslednja glede na procent posojila od predračunske ali končne kupoprodajne cene stanovanja:

Če znaša posojilo od predračunske ali končne kupoprodajne cene stanovanja	znaša odplačilna doba
do 40 %	6 let
od 41 % do 50 %	7 let
od 51 % do 60 %	8 let
od 61 % do 70 %	10 let

13. Odplačilna doba za posojilo, katerega najame delavec za nakup lastnega stanovanja oz. gradnjo ali adaptacijo stanovanjske hiše v zasebni lasti, znaša največ 19 let, če je poprečni OD na člana družine v preteklem letu enak oz. manjši od poprečnega OD v SRS v preteklem letu.

27. APRILA OBISK TABORIŠČA MAUTHAUSSEN

Ob 40-letnici množičnih aretacij in streljanja talcev v letu 1942 organizira komisija za biveše politične zapornike, internirance in izgnance pri občinskem odboru ZZB NOV Jesenice skupaj s poslovalnico Kompas na praznik OF 27. aprila

obisk zloglasnega taborišča MAUTHAUSSEN

Odhod avtobusa z Jesenic bo izpred poslovalnice Kompas ob 5. uri zjutraj prek Ljubelja, povratek v večernih urah preko Korena.

V počastitev spomina na številne žrtve tega taborišča, med njimi tudi 49 jeseniških občanov, bodo v spominskem parku pred jugoslovanskim spomenikom člani DPD Svoboda France Prešeren Žirovnica — Breznica (moški oktet in recitatorji) izvedli komemorativno slovesnost.

Želimo, da se te slovesnosti udeleži čimvečje število občanov. Predvsem vabimo vse preživle internirance, njihove sorce, svojece tam umrlih in mladino.

Cena potovanja je 600 din (šeststo) din na osebo.

Prijave z vplačilom sprejema občinski odbor ZZB NOV Jesenice, Cesta m. Tita 86.

LETOVANJE ZA ČLANE ZB NOV

Občinski odbor ZZB NOV Jesenice obvešča člane in njihove svojece, da se prek krajevne organizacije ZB NOV in VVI lahko do 15. maja prijavijo za desetdnevni oddih v Novigradu in na Vodiški planini.

Cena oskrbnega dne v Novigradu je:

	370,00	350,00
— odrasli	370,00	350,00
— otroci 3 — 7 let	240,00	220,00
— otroci 1 — 3 let — ležišče	90,00	70,00
— samo pol hrana	150,00	150,00

pred in posezona

Odplačilna doba je naslednja, če presega delavec poprečni mesečni OD na člana družine:

- do 10 % republiškega OD je odplačilna doba 18 let
- do 20 % republiškega OD je odplačilna doba 17 let
- do 30 % republiškega OD je odplačilna doba 16 let
- do 40 % republiškega OD je odplačilna doba 15 let
- do 50 % republiškega OD je odplačilna doba 14 let
- nad 50 % republiškega OD je odplačilna doba 13 let

Mesečna anuiteta od vseh posojil za isto stanovanje ali stanovanjsko hišo ne more biti nižja od mesečne stanarine za to stanovanje ali stanovanjsko hišo, ki bi jo posojilojemalec plačeval po predpisih o stanarinah.

11.

Obrestna mera za posojilo je 4 %. Po preteku 10 let od pričetka odplačevanja posojila se obrestna mera za neodplačano posojilo poveča za 2 %.

12.

Višina posojila bo odvisna od števila upravičenih vlog. Vsak delavec lahko dobi ob pogojih, ki jih določa pravilnik in drugi akti stanovanjske skupnosti, posojilo za standardno stanovanje za 1 do 4 člansko družino do 70 kvadrat. metrov, če pa je dejansko število članov večje od 4, se standardna stanovanjska površina poveča za 15 kvadratnih metrov na člana.

13.

Skupna vsota posojil, ki jih dobi delavec, ne sme presegati:

- pri nakupu etažnega stanovanja 80 %
- pri blokovni zadružni gradnji 80 %
- pri zadružni gradnji 75 %
- pri gradnji individualne stanovanjske hiše 80 %
- pri adaptaciji stanovanj in stanovanjskih hiš 80 %

14.

Prednost za posojilo po tem pravilniku ima delavec ki:
— ima nižji poprečni osebni dohodek na člana družine
— kupuje ali gradi stanovanje ali stanovanjsko hišo v okviru usmerjene ali zadružne stanovanjske gradnje.
— kupuje standardno stanovanje.
— bo z nakupom, dograditvijo ali prenovo stanovanja oz. stanovanjske hiše sprostil družbeno stanovanje.

V. DOKUMENTACIJA

15.

Udeleženci razpisa morajo k vlogi za posojilo na predpisanih obrazcih ki jih prosilci dobijo pri LB TBG Kranj Poslovna enota Jesenice, priložiti:

- A) Organizacija združenega dela
— predpogodbo ali dokončno rezervacijo o nakupu najemnih stanovanj,
— gradbeno dovoljenje z ustrežno dokumentacijo za gradnjo ali prenovo stanovanja ali stanovanjske hiše oz. potrdilo pristojnega organa občinske skupščine o priglasitvi in opisu del,

- sklep, s katerim pristojni organ samoupravljanja organizacije dovoljuje najem posojila za nakup ali gradnjo najemnih stanovanj ter sklep o zagotovljenih sredstvih za plačilo lastne udeležbe in sredstev za odplačevanje posojil,
- zagotovilo, da bodo vsako leto pri delitvi dohodka namenili ustrezna sredstva za odplačevanje posojila,
- srednjeročni program za reševanje stanovanjskih zadev za obdobje 1981—1985,
- načrt sredstev sklada skupne porabe za leto 1982.

B) Delavec — prosilec posojila

- 1. Za nakup stanovanja v etažni lastnini
— izjavo organizacije o stanovanjskih razmerah delavca, potrdilo o njegovem poprečnem mesečnem OD za leto 1981 in njegovih dolgoročnih in kratkoročnih obveznostih iz OD (iz navedbo stanja posojil) in enako potrdilo organizacije, pri kateri je zaposlen delavec zakonec.

- 2. Za gradnjo ali adaptacijo stanovanjske hiše
Delavci, ki gradijo ali adaptirajo individualno stanovanjsko hišo, morajo poleg dokazil, ki veljajo za delavce, ki kupujejo stanovanja, predložiti še:

- potrdilo prijavnega urada o številu članov njegove družine in izjavo, koliko članov družine bo vseljeno v zgrajeno ali adaptirano individualno stanovanjsko hišo,
- fotokopijo ali overjen prepis gradbenega dovoljenja za gradnjo ali adaptacijo individualne stanovanjske hiše in zemljiško knjžni izpis,
- potrdilo pristojnega organa občinske skupščine o priglasitvi in z opisom del, ki jih obsega prenova stanovanja, oz. stanovanjske hiše,
- predračun stroškov po zaključni III. gradbeni fazi oz. I. gradbeni fazi za montažne hiše in viro sredstev za gradnjo individualne stanovanjske hiše ter opis še nedokonanih del, za adaptacijo stanovanjske hiše pa predračun ter opis morebitnih že izvedenih adaptacijskih del

- izjavo, da bodo v roku 36 mesecev po dodelitvi posojila izpraznili družbeno stanovanje, če zasledajo tako stanovanje,

- mnenje organizacije, v kateri ima prosilec lastnost delavca, če gradi ali adaptira hišo izven občine Jesenice,

- fotokopijo varčevalne pogodbe, če še niso bila odobrena posojila.

- 3. Delavci, ki združujejo svoje delo pri samostojnih obrtnikih pa še:
— potrdilo samostojnega obrtnika o vplačanih stanovanjskih sredstvih samoupravni stanovanjski skupnosti občine Jesenice za leto 1981,

- potrdilo samostojnega obrtnika, da ima s prosilcem sklenjeno redno delovno razmerje za nedolgo čas,

- mnenje osnovne organizacije sindikata delavcev, zaposlenih pri samostojnih obrtnikih.

VI. OSTALE DOLŽBE

16.

Vlogo za dodelitev posojila je potrebno vložiti v 30 dneh od dneva objave na predpisnem obrazcu s celotno dokumentacijo pri LB TBG Kranj, Poslovna enota Jesenice, Titova 8, kjer udeleženci razpisa dobijo podrobnejša pojasnila. Prepreno prispele vloge se ne bodo obravnavale.

O izidu natečaja bodo obveščeni vsi prosilci posojila najkasneje v 30 dneh po seji odbora za programiranje in financiranje stanovanjske gradnje Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Jesenice.

Pravilnik o pogojih in merilih za pridobitev posojil iz združenih sredstev vzajemnosti občine Jesenice je bil objavljen v Uradnem vestniku Gorenjske št. 24/81 z dne 3. 8. 1981.

Skladno z 10. členom pravilnika je zbor uporabnikov Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Jesenice na svoji 10. seji dne 31. marca 1982 za izračun kreditov določil naslednji kriterij cene. V primeru, da je končna cena kvadratnega metra že znana, se upošteva cena po pogodb, kjer pa ni končne cene za individualno gradnjo, se upošteva za izračun cena din 25.000 za kvadratni meter stanovanjske površine. Ta cena velja tudi za izračun posojil po pravilniku poslovnih bank.

Pri določitvi poprečnega mesečnega osebnega dohodka na zaposlenega v SRS se upošteva poročilo Zavoda za statistiko za leto 1981 in znaša 11.404 din.

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Jesenice

Predsedujoči zasedanja
Zbora uporabnikov
Podpisnik Mirko, s. r.

ZAČETEK SPOMLADANSKE SEZONE S STARIMI PROBLEMI

Konec letošnjega marca se je začela spomladanska nogometna sezona. Prvo moštvo nogometnega kluba Jesenice nadaljuje z nastopi v slovenski nogometni ligi. Prvi del jesenskega prvenstva so nogometaši odigrali zelo dobro, saj so bili celo na drugem mestu v tej ligi. V nadaljevanju so popustili, drsili po lestvici navzdol, tako da v spomladanskem delu prvenstva nimajo najbolj ugodnega izhodišča za visoko uvrstitev ob zaključku letošnjega prvenstva. Trenutno so na osmem mestu z devetimi točkami, prav toliko točk pa imajo zaostanka za vodilno ekipo Tabor-Jadran, ki prepriljivo vodi.

Vse seveda še ni izgubljeno in tega se zavedajo tudi jeseniški nogometaši. Moštvo je sedaj zelo pomolajeno, iz JLA sta se vrnila igralca Lamberger in Zupanovič, ki bosta seveda skušala čimprej ujeti igro ostalih. Od starejših sta pravzaprav ostala le še Kovarčič in Troha, saj sta Mlakar in Kramar prenehala nastopati. Kako je pomolajeno moštvo pripravljeno, se bo pokazalo že na naslednjih tekmah.

Priloge na novo sezono so bile skromnejše kot prejšnja leta, vendar igralci zagotavljajo, da kar uspešno glede na možnosti. Imeli so najrazličnejše težave, tako zaradi vremena in večinskega dela posameznikov. Treninje so bili zato slabše obiskani in ni bilo moč uigrati moštva. Sedanji trener Vukotič se bo moral zato sedaj še bolj potruditi, da z igralci našteje pravo taktiko za vse nasprotnike, ki jih čakajo v naslednjih mesecih.

Nedeljska zmaga nad moštvom Kočevja na Bledu je le delno zadovoljila. Niše tisti prave kolektivne igre, mladi so še premalo spretni, ne znajdejo se v odločilnih situacijah. Prav tako še manjka borbenosti in pozitivnosti. Potrebno bo torej resnično še veliko dela in resnosti, da bi ob zaključku prvenstva pristali v prvi polovici lestvice, kamor glede na kvaliteto v zadnjih letih in tudi možnostih vendarle sodijo.

Nogometaši pa se v novi sezoni srečujejo tudi s problemi, ki jih vztrajno spremljajo že več let. Velik problem je brez dvoma igrišče, ki je neprimerno za igro, posebno v slabem vremenu in dežju. Tudi letošnja sezona so morali začeti z gostovanjem na Bledu. Zatika se tudi pri finančnih sredstvih, ki jih nikakor ne morejo zagotoviti dovolj. Od lanske jeseni, ko je mesto predsednika kluba prevzel Branko Šuvak, so uspeli precej zmanjšati izgubo, ki jo je imel klub prej in sicer tudi s prostovoljnimi delom igralcev samih. Od letošnje dotacije, ki so jo prejeli od TTKS, jim je ostalo tako malo denarja za osnovno dejavnost, to je za opremo, gostovanja in podobno, da se marsikdo resno sprašuje, koliko časa bodo lahko še delali.

Pri klubu manjka ljudi, ki bi bili pripravljeni delati. Kot da je danes biti nogometaš funkcionalen nekaj odvečnega, nujno zlo. Ko so izbrali novo vodstvo, je bilo slišati veliko lepih in spodbudnih besed, pri tem pa je tudi ostalo. Marsikdo je bil pripravljen delati, potem pa je začela navedena minila. Če hočemo na jesenih napraviti v nogometu, potrebujemo tudi delavne in sposobne ljudi, ki se bodo odločno spoprijeli z vsemi sedanjimi težavami in iskali ustrezne rešitve.

In še nekaj ne gre pozabiti. Nogometni klub Jesenice praznuje izredno lep jubilej 70-letnico obstoja nogometa v tem železarskem mestu. Ne smemo dopustiti, da bi šel ta jubilej neopazno mimo nas. Da ne bomo pomote: pri samem klubu se na praznovanje pripravljajo že od lanske jeseni, samo kot očitno kaže, bo jubilej le preskromno zabeležen predvsem zaradi pomanjkanja denarja. Ob tem ne smemo pozabiti, da je prav nogometni klub na železarskih Jesenicah eden najstarejših v Jugoslaviji, da ima bogato dolgoletno tradicijo, da je bilo devet nogometašev prvorcev med NOB, med njimi tudi Jože Gregorič. Menimo, da takšen jubilej le ne bi smel preveč neopazno mimo nas, treba pa bi bilo zagotoviti vsaj minimalna sredstva za letošnji nogometni praznik na Jesenicah. Pri vodstvu kluba so nam povedali, da imajo v okviru programa praznovanja namen organizirati mladinski turnir, srečanje med domačim moštvom in enim najboljšim slovenskim moštvom, morda B moštvom ljubljanske Olimpije, v okviru jubileja pa bodo organizirali tudi nogometni turnir »prijateljstva treh dežel«.

Nogometna sezona na Jesenicah se je torej spet začela in preostane nam le še, da vsem zaželimo največ uspeha na igriščih in seveda končno tudi pri premostitvi težav, kajti le to je pot, ki pelje k nadaljnjemu razvoju nogometa na Jesenicah.

J. Rabič

1. SOL - moški

ZELEZAR : SALONIT (ml) 3:1 (8. - 14,5,9)

Železar: Strnad, Langus, Černe, Prešeren, Legat, Knežević, Rajgelj, Pogačar, Mežek.

Salonit: Stubičar, Lahajnar, Jerončič, Sulgoj, Vovčina, Mavrič, Gorjup, Slapernik, Gaberšek, Trampus, Podršček, Hvalica.

Telovadnica osnovne šole v Žirovnici: gledalcev 100, sodnika Habjan (Kropa) in Zorc (Radovljica).

Mladi igralci Salonita so se predstavili kot homogena ekipa. Domačini so bili boljše nasprotnik, vendar so zaradi rahlega podcenjevanja izgubili niz.

S to tekmo se je končala ligaško tekmovalje v prvi slovenski odbojarski ligi - moški, v kateri je ekipa Zelezarja zasedla skromno četrto mesto, toda z enakim številom točk kakor Brezovica. Po vedno večjem vključevanju mladih igralcev v ekipo pa lahko upamo na boljše uvrstitve v prihodnji sezoni.

LESTVICA:

Partizan Črnuče	14	12	2	40:10	24
Izola	14	11	3	33:19	22
Brezovica	14	10	4	33:17	20
Zelezar	14	10	4	32:19	20
Mokronog	14	5	9	22:31	10
Salonit	14	3	11	18:35	6
Bled	14	3	11	17:36	6
Triglav	14	2	12	12:39	4

I. M.

SMUČARSKI TEK

Konec tedna je bil na Pokljuki pravi tekaški praznik, saj so bila na sporedu številna tekaška tekmovanja: biatlon, klasična kombinacija, državno prvenstvo v tekih na 50 km (moški) in 20 km (ženske in mladinci) in pionirsko medkлубsko tekmovanje.

BIATLON
V biatlonu je pri članih zmagal Burger iz Gorji, pri mladincih Velepec iz Dola, na drugo mesto pa se je uvrstil Brane Trstenjak - SK Kranjska gora.

DRŽAVNO PRVENSTVO 50 KM

Prizadevni delavci SK Triglav Kranj so vzorno pripravili tekmovanje. Pri članih je zmagal Čarman - VP Kranj, pred Podgorcem - Gorje in Rebersakom - Triglav Kranj. Naš Dušan Jurčič je bil vse do zadnjih kilometrov na tretjem mestu, toda v zadnjih kilometrih je za 12 sekund izgubil bronasto kolajno in se uvrstil na četrto mesto.

Pri mladincih je zmagal Kršinar - Olimpija, Stefan Kustec - SK Kranjska gora je osvojil tretje mesto, Marko Gracer - SK Kranjska gora pa šesto mesto.

V ženski konkurenci nismo imeli predstavnic.

B. Kajžar

KLASIČNA KOMBINACIJA

SK Bled je s pomočjo drugih klubov, ki sodelujejo pri vzgoji tekmovalcev za klasično kombinacijo, organiziral republiško prvenstvo 3. in 4. aprila na Pokljuki. Prvenstvo so se udeležili tudi štirje tekmovalci iz naše občine, in sicer: dva pionirja (Joško Smid Jesenice in Marjan Peterka SD Rateče) in dva mladince (Roman Mlinar in Darko Tarman oba iz SD Rateče).

Pri pionirjih je po prvem dnevu (skoki na 50 m skakalnic) vodil Joško Smid Jesenice, pred Demšarjem in Zupanom iz Trzica in Peterko iz Rateč. Drugi dan je bil na sporedu tek na 3 km. Startali so po uvrstitvi iz prejšnjega dne. Tako je šel prvi na progo Smid 30 sek. pred Demšarjem, 43. sek. pred Zupanom in 1 min. 20 sek. pred Peterko. Najbolje pa je teklo Peterka, ki je prehitel vse tekmovalce pred seboj, nadgnal zamujeno v skokih in prvi prispeal na cilj in tako osvojil naslov republiškega prvaka v klasični kombinaciji za pionirje.

Pri mladincih sta Tarman in Mlinar po slabih skokih še slabo tekla in sta se uvrstila na zadnji mesti. Toda kljub temu smo lahko zadovoljni, a le pod pogojem, da se bo delo pri vzgoji tekmovalcev za klasično kombinacijo nadaljevalo. Vedeti moramo, da so v tej disciplini vsi začetniki, ki imajo še veliko možnosti za napredovanje (posebno v skokih).

REZULTATI:
PIONIRJI: 1. Marjan Peterka SD Rateče 425,5 točk, 2. Boštjan Demšar SK Tržič 390,7 točk, 3. Joško Smid Jesenice 377,7 točk.

MLADINCI: 1. Robi Kastrun SK Tržič 428,0 točk... 5. Darko Tarman 319,6 točk, 6. Roman Mlinar 244,0 točk, oba SD Rateče.

B. Kajžar

PLAVALNI TEČAJ ZA NEPLAVALCE

Kakor vsako leto tudi letos komisija za športno rekreacijo pri izvršnem odboru sindikata Zelezarne organizira tečaj plavanja za neplavalce ali slabe plavalce.

Prijavijo se lahko do vključitve TOZD in delovnih skupnosti Zelezarne Jesenice, njihovi svojci in upokojenci Zelezarne.

Interesenti se morajo pisno prijaviti sindikatu Zelezarne do vključitve 22. aprila. Tečaj plavanja bo v zimskem bazenu hotela Larix v Kranjski gori pod vodstvom plavalnega učitelja Beneta Ramuša.

Pričetek tečaja je predviden po 25. aprilu, o čemer bodo prijavljenci pravočasno obveščeni.

Obenem obveščamo vse delavce TOZD in delovnih skupnosti Zelezarne, da lahko koristijo zimski bazen hotela Larix v Kranjski gori za polovično ceno ob predložitvi izkaznice za vstop v Zelezarno Jesenice.

ZAKLJUČENA SEZONA HK KRANJSKA GORA

Igralci HK Kranjska gora so svoj uspešen zaključek sezone (brez igranja za zeleno mizo) zaključili v nedeljo, 4. aprila, v Radovni. Na sporedu so imeli tek na smučeh (2 km) z vmesnim zaganjem drug. Najboljši je bil Bojan Brun, 2. Viktor Tišler, 3. Milos Ferk, 4. Kozar, 5. Noč, 6. Čatač, 7. Berčič, 8. Potočnik, 9. Knežević, 10. Alagič, 11. Kreusler, 12. Kelih, 13. Medved.

Po končanem tekmovanju v smučarskem teku je bilo kosilo v gostišču pri »Psnaku«. Organizatorji so srečevali za katerega je vsak od igralcev prispeval eno darilo. Ostala darila za srečevalo pa so prispevali: Tobak Jesenice, Krvotokna Jesenice, Slovenijaspot Jesenice, Umetna obrt Višnar, frizerstvo Hudrič, Kartonaža in Kava bar Cvetkovič, Gorenjka, Gostišče Trebusnik Žirovnica, Gostišče Texas Lesce, Gostišče pri Erlahu, Murka Jesenice in nekateri posamezniki. Vsem se igralci HK Kranjska gora iskreno zahvaljujejo.

HK Kranjska gora

BRONASTA MEDALJA NA DRŽAVNEM PRVENSTVU MLADINK

Državno prvenstvo v judu za mladinke v Dubrovniku 3. aprila je prineslo še en uspeh judo sekciji pri TVD Partizan Jesenice. Na tekmovalnem mestu oddši z mešanimi občutki, kaj bo. Na kako višjo uvrstitev nismo upali, še manj pa na medaljo. Vse to je namreč prišlo tako hitro, da ni bilo dovolj časa za dobre priprave.

Na državno prvenstvo so prišle najboljše tekmovalke iz vseh republik in pokrajine Vojvodine. Slovenijo so zastopale republiške prvakinje iz naslednjih klubov: Šiške, Murske Sobot, Maribora, Velenja, Slovenj Gradca in Jesenice. Za jeseniško judo sekcijo so nastopile: Zoja Berša, Irena Wolf in Erika Čerin. Vodja in trener slovenske ekipe je bil Brane Dvoršak.

V vsaki kategoriji je tekmovalo od 10 do 15 tekmovalk. V kvalifikacijskih borbah je kazalo zelo slabo, saj so vse tri naše tekmovalke izgubile. Enako je bilo z ostalimi tekmovalkami iz slovenske ekipe. Vzrok za vse to je bila prevelika trema in vzušje v dvorani. Po temeljiti razpravi

med tekmovalkami in trenerjem se je borbenost v repesaji izboljšala. V bojih za osvojitve medalje je največ uspeha imela Irena Wolf in osvojila tretje mesto in bronasto medaljo. Zoja Berša in Erika Čerin sta zasedli peto mesto. Z malo športne sreče bi tudi ti dve lahko osvojili tretje mesto.

Tako je ekipa Slovenije osvojila dve zlati in tri bronaste medalje, ekipno pa se je uvrstila na tretje mesto za ekipama Vojvodine in Srbije.

Po končani prvi polovici tekmovalne sezone smo zastavljene cilje dosegli in celo presežili. Sedaj so na vrsti pionirji in mladinci. Uspehi bi bili lahko še večji, če bi imeli dovolj strokovnega kadra (samo en trener za vse ekipe) za delo v sekciji, če bi uspeli navezati stike s šolskimi športnimi društvi v občini Jesenice za povečanje množičnosti. Naj omenim, da je SŠD Lendava organizator republiškega prvenstva za pionirje.

Dvoršak

PRVENSTVO V SMUČARSKIH TEKIH OBČINE RADOVLJICA

V soboto, 20. marca, je bilo občinsko prvenstvo v smučarskih tekih občine Radovljica v vseh kategorijah izvedlo ga je TVD Partizan Gorje. Tekmovalje je bilo na Hotunjah, to je planota v Krnici pri Gorjah. Bilo je lepo vreme in so se tekmovalci odvijala res v pravem športnem vzušju. Sodniški zbor gorjanskega Partizana pa je tudi opravil svoje delo odlično, kakor vedno doslej.

Organizatorji se je na startu prijavilo 93 tekmovalcev, med njimi kar 25 veteranov.

REZULTATI:

CICIBANI: 1. Aleš Cerkovnik - SD Bohinj 9:05,5, 2. Andrej Zupan - SD Mošnje 9:25,3, 3. Roman Tišov - SD Bohinj 9:26,4 itd. Nastopilo je 15 tekmovalcev.

CICIBANKE: 1. Urša Čop - SD Bohinj 9:51,0, 2. Maja Klavara - TVD Gorje 14:49,1, 3. Mateja Kunstelj - TVD Gorje 15:14,9 itd. (pet tekmovalk).

MLAJŠI PIONIRJI: 1. Toni Repinc - SD Bohinj 13:03,3, 2. Toni Majcen - TVD Gorje 13:46,6, 3. Marjan Ravnik - SD Bohinj 14:05,6 (12 tekmovalcev).

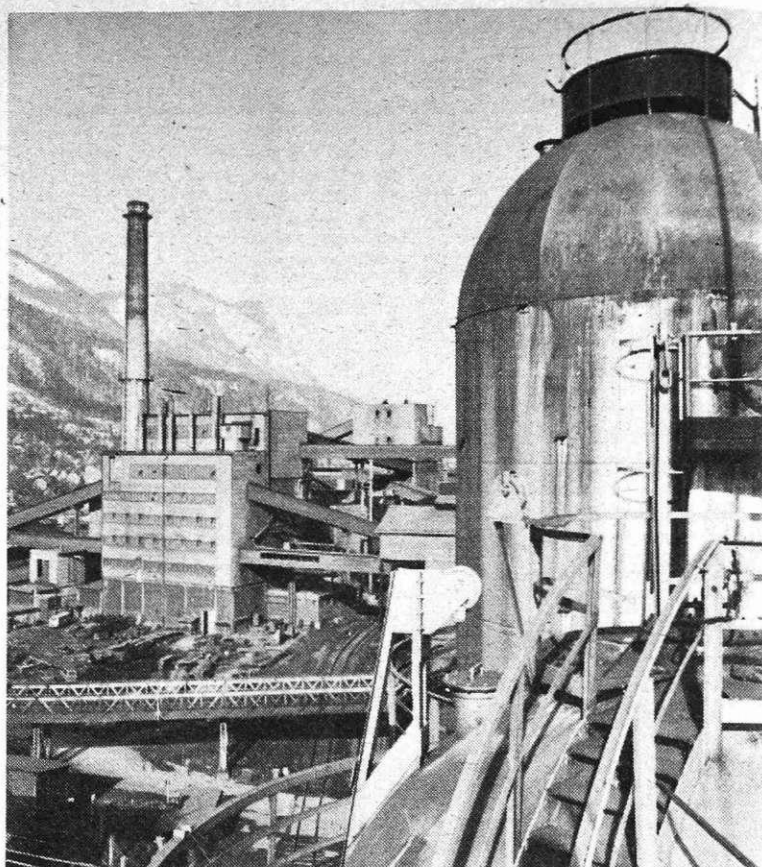
MLAJŠE PIONIRKE: 1. Monika Rozman - SD Bohinj 13:57,8, 2. Bernarda Markelj - SD Bohinj 14:18,5, Vlasta Krničar - TVD Gorje 15:19,8 (pet tekmovalk).

STAREJŠI PIONIRJI: 1. Janec Kosmač 11:12,7, 2. Gorazd Ovsenik 11:50,9, 3. Brane Zupan 12:38,1 - vsi TVD Gorje (osem tekmovalcev).

STAREJŠE PIONIRKE: 1. Irma Nagode 12:42,2, 2. Tatjana Ferjan 12:48,5 - obe TVD Gorje, 3. Vesna Andolsek 14:37,1 itd. (pet tekmovalk).

MLAJŠI MLADINCI: 1. Jože Cigler 23:30,8, 2. Peter Kosmač 23:47,9 - oba TVD Gorje, 3. Brane Jurgelj - SD Mošnje 27:09,8 (trije tekmovalci).

STAREJŠI MLADINCI: 1. Tomaž Česnik - TVD Gorje 34:23,2, 2. Klemen Dolenc - SD Mošnje 34:33,5 (dva tekmovalca).

Panorama s kaverjev (Foto I. Kučina)

V SOBOTO TRADICIONALNI PATRULJNI TEK V ZGORNJI RADOVNI

Strelska družina Janec Mrak Dovje-Mojstrana bo v soboto, 10. aprila, izvedla tradicionalni patroljni tek na smučeh v Zgornji Radovni. Ta športna manifestacija, združena z ohranjanjem revolucionarnih tradicij v partizanski Radovni in aktivnostmi na področju ljudske obrambe in družbene samozastite, postaja vedno bolj priljubljena med številnimi ljubitelji teka v jeseniški občini. Tudi letos se bodo tekmovalci udeležili ekipe strelskih družin, ZRVS in milice iz jeseniške občine ter številne druge ekipe društev in organizacij ter delovnih kolektivov iz krajevne skupnosti Dovje-Mojstrana.

Sneža je v Zgornji Radovni še dovolj, tako da organizatorji ne bodo imeli težav s

pripravo proge. Ekipa bodo šele tri člane, na določenem mestu med tekmo pa bodo člani izvedli tudi streljanje z malokalibrsko puško, število zadetkov pa se bo štelo tudi v končni rezultat. Pred začetkom tekmovalstva bo tudi krajša slovesnost, delegacija udeležencev pa bo odnesla venec k spomeniku žrtvam Radovne v Srednji Radovni. Začetek nedeljskega tekmovalstva bo ob 9. uri.

Organizatorji sprejemajo prijave še jutri, v petek, do popoldne, ko bo v Mojstrani zbiranje štartnih števil. Poleg tekmovalcev organizatorji v nedeljo vabijo v Radovno tudi druge ljubitelje teka in športa iz krajevne skupnosti Dovje-Mojstrana in celotne jeseniške občine.

J.R.

IZJEMNO VZDUŠJE

Tekma članov v drugi slovenski košarkarski ligi Notranjska (Cerknica): Jesenice 88:74 (38:34). Dvorana osnovne šole v Cerknici, gledalcev 500, sodila sta bila Ivanuš (Ljubljana) in Novak (Koper).

Cerčnikani in okolici so napolnili svojo krasno športno dvorano, da bi z bučnim navijanjem prispevali delež k uspehu svojega moštva. Posebno glasna je bila cerčnikska godba na pihala, ki je ustvarila enkratno vzušje.

V dvorani je vrel kot v kotlu, igralci obeh moštev pa so se gledalcem oddolžili z borbeno, vendar ne preveč lepo tekmo, ki je moštvo Notranjske pomenila možnost napredovanja v najboljšo republiško ligo.

Vse srečanje sta se moštvi menjavali v vodstvu, vendar so večkrat in z višjo razliko vodili Cerčnikani, ki so od prve do zadnje minute igrali napadalno obrambo po celem igrišču. Pet minut pred koncem je bil rezultat le 66:65, nato pa so Jeseničani, predvsem branilci, naredili precej napak, predvsem pri prenosu žoge, cena za napake pa je bil poraz s štirinajstimi točkami razlike. V teh trenutkih so Cerčnikani ob izrednem navijanju gledalcev igrali kot na krilih, saj je bila zmaga zagotovljena, z njo pa seveda tekma na nevtralnem igrišču za prvo mesto s Postojno, ki pa jo bodo le težko premagali, ker so trije njihovi igralci v tih dneh odšli na služenje vojaškega roka.

Za Jesenice so igrali Rizvanović 10, Novak 4, Zeleznik, Jelovčan 12, Subotić 2, Berginc, Grzetič 10, Smolej 6, Božič 28, Matučec 2, Domevšek.

Tekmovalje v drugi slovenski ligi se je tako končalo, Jeseničani delijo tretje mesto z novogoriškim Gostolom, kar po-

meni eno mesto manj, kot je realna vrednost tega moštva, ki za napredovanje in obstanek v prviligi še ni zrelo.

MB

JESENICE : KOPER 64:58 (31:30)

I. SKL. - ženske, telovadnica ŽIC Jesenice, gledalcev 30, sodnika Lilik (Lj) in Kovarčič (Kr).

Jesenice: Lah 4, Berus, Slaninik 6, Malačič, Kantarevič, Stražisar 12, Mlačnik 2, Krznarič, Kučina, Deretič, Smolej 4, Vavpotič 40.

Tekmo s Koprom so jeseniške košarkarice sicer dobile z razliko šestih košev, vendar pa bi bila razlika lahko vsaj trikrat večja, če domače igralke ne bi tako nihale v kvaliteti igre vso tekmo. Na trenutke so prikazale odlično igro brez izgubljenih žog in pametnim zaključevanjem napada, v obrambi so zaigrale borbeno in si priborile veliko žog, ter si tako pridobile prednost nekaj košev. Ko pa je bila prednost okoli deset točk, so večkrat popustile, naredile serijo nerazumljivih napak in prednost je skopnela. S takšno igro je tekma sicer res bolj razburljiva, vendar pa hkrati nezanimiva zaradi kopice napak.

Tekma je bila zanimiva predvsem zaradi borbenih gostij, tokrat izjemno razpoložene Vavpotičeve in dobre igre dveh pionirk v domači ekipi, Smolejeve in Krznaričeve, ki dokazujeta, da sta dobri menjavi za starejše in bolj izkušene igralke.

V naslednjem kolu igrajo jeseniške članice v Murski Soboti s Pomurjem.

T.

JESENICE : KOČEVJE 2:1 (2:0)

V nedeljo, 4. aprila, je bilo odigrano drugo kolo spomladanskega dela v zahodni skupini SNL. Po porazu v prvem kolu proti ekipi Vozil v Novi Gorici so Jeseničani proti ekipi Kočevja zmagali, predvsem po zaslugi dobre igre v prvem polčasu.

Zadetek za Jesenice sta dosegla Lamberger in Kovarčič.

Nastopili so: Tokič, Osmičević, Bergant, Omanović (Okršlar), Imjantović, Troha, Pihler, Lamberger, Hadžić (Preradović), Zupanovič, Kovarčič.

Naslednjo tekmo igrajo nogometaši z Jesenic v gosteh pri vodilni ekipi Tabor-Jadran.

Tabor - Jadran	11	9	0	2	28:10	18
Bela krajina	11	6	2	3	15:13	14
Vozila	11	6	1	4	18:10	13
Litija	11	6	1	4	18:11	13
Elan	11	6	2	4	19:12	12
Usnjar	11	3	4	4	18:12	10
Kočevje	11	3	3	5	14:17	9
Jesenice	11	4	1	6	19:28	9
Domžale	11	3	2	6	19:28	8
Piran	11	1	2	8	10:25	4

Z.

TEKMOVANJE V ŠAHU ZA POKAL MESECA MLADOSTI

V petek, 3. aprila, je bilo v spodnjih prostorih restavracije Kazina tekmovalje v šahu. Tekmovalja se je udeležilo 11 ekip iz OO ZSMS občine Jesenice in JLA. Vse udeležence je pozdravil v imenu pokrovitelja predsednik OK ZSMS Jesenice Danilo Klinar, v imenu organizatorja tekmovalja pa predsednik šahovskega kluba Jesenice Franc Ravnik.

Tekmovalje je bilo izjemno borbeno in prijateljsko, kot se spodobi za takšno tekmovalje, pomembno vlogo pa je odigral organizator tekmovalja, ki je tekmovalje izpeljal na primerni strokovni ravni, kar so potrdili tudi tekmovalci ob razglasitvi

rezultatov. Po zanimivih in kvalitetnih dvobojih so ekipe dosegle naslednje rezultate:

1. Vojasnica Antona Dežmana - Tončič Radovljica 27 točk, 2. OO ZSMS TOZD Žičarna - Zelezar 23,5 točk, 3. OO ZSMS Javornik - Koroška Bela 22,5 točk, 4. OO ZSMS TOZD Vzdrževanje - Zelezar 18,5, 5. OO ZSMS TOZD Transport - Zelezar 16 točk, itd.

Vse osnovne organizacije obveščamo, da bo naslednje športno tekmovalje v namiznem tenisu v petek, 9. aprila, ob 15. uri v TVD Partizan Jesenice.

D. K.